

Butlletí del Consell General

Núm. 35/2018 *VOLUM 2*

Casa de la Vall, 26 d'abril del 2018

SUMARI

Capítol segon. Efectes de la litispèndència del procés

Article 146. Litispèndència

La litispèndència es produeix a partir de la interposició de la demanda, i sempre que després sigui admesa.

Article 147. Perpetuació de la jurisdicció

Un cop iniciat el procés, les alteracions que es produeixin en relació amb la situació de la cosa litigiosa i l'objecte del procés no modifiquen la jurisdicció i la competència, que es determinen segons el que s'hagi acreditat en el moment en què ha començat a produir-se la litispèndència.

Article 148. Prohibició del canvi de la demanda

Les parts no poden alterar l'objecte del procés delimitat en la demanda, la contesta i, si escau, la reconvençió, sense perjudici de la facultat de fer al·legacions complementàries a l'audiència prèvia.

Article 149. Perpetuació de l'estat de les coses o les persones

1. Les alteracions de l'estat de les coses o de les persones que han fonamentat la demanda i, si escau, la reconvençió, i que es produeixin un cop s'ha iniciat el procés, no tenen cap efecte en la sentència que es dicti sobre el fons d'aquest procés.

2. No obstant el que estableix l'apartat anterior, en cas que les pretensions hagin quedat privades d'interès legítim perquè han estat satisfetes extraprocessalment o per qualsevol altra causa, s'apliquen les normes sobre el dret de disposició de les parts que preveu aquesta Llei.

3. Sense perjudici del que estableix l'apartat anterior, el tribunal, amb l'audiència prèvia de les parts personades en el procés, pot dictar un aute en què arxiva aquest procés sense cap altre tràmit en cas que quedi sense objecte de forma sobrevinguda.

Capítol tercer. Audiència prèvia

Secció primera. Citació i intervenció, finalitats de l'audiència prèvia i conciliació

Article 150. Citació i intervenció en l'audiència prèvia

1. Un cop finalitzen els tràmits d'al·legacions i en el termini màxim de vint dies hàbils, el tribunal cita les parts personades en el procés a una audiència prèvia que s'ha de celebrar dins els vint dies hàbils següents al dia en què es fa la citació.

2. Les parts han de comparèixer a l'audiència prèvia assistides de l'advocat. Les parts que siguin persones jurídiques també han de comparèixer-hi

representades pel procurador, i les parts que siguin persones físiques poden comparèixer-hi personalment, i si no hi compareixen personalment han de ser representades per l'advocat o el procurador. En cas contrari, se les considera com a no comparegudes a l'audiència prèvia.

3. Si cap de les parts no compareix a l'audiència prèvia, es fa constar a l'acta i el tribunal dicta un aute en què decideix que el procés ha finalitzat i que l'acció ha quedat imprejutjada, i també l'arxivament de les actuacions sense cap altre tràmit.

4. Si el demandant no compareix a l'audiència prèvia, es procedeix d'acord amb el que estableix l'apartat anterior, llevat que el demandat al·legui un interès legítim en la continuació del procés perquè es dicti una sentència sobre el fons d'aquest procés. Si el demandat no compareix a l'audiència prèvia, se celebra amb la presència del demandant.

Article 151. Finalitats de l'audiència prèvia

L'audiència prèvia té les finalitats següents:

- Constatar si les parts han arribat a un acord o una transacció que posi fi al procés.
- Resoldre les qüestions processals que puguin impedir la resolució del procés mitjançant una sentència sobre el fons d'aquest procés.
- Fixar amb precisió l'objecte del procés i les qüestions de fet o de dret sobre les quals hi hagi controvèrsia entre les parts i, si escau, proposar i admetre la prova.

Article 152. Conciliació

1. Un cop les parts compareixen a l'audiència prèvia, el tribunal comprova si subsisteix la controvèrsia o si han arribat a un acord. Si les parts manifesten que han arribat a un acord o es mostren disposades a concloure'l de manera immediata, poden desistir del procés o sol·licitar al tribunal que homologui l'acord que hagin assolit.

2. L'acord homologat judicialment té els efectes que aquesta Llei atribueix a la transacció judicial.

3. L'acord homologat judicialment es pot executar d'acord amb les normes sobre l'execució de les sentències que estableix aquesta Llei.

4. Si les parts no han arribat a un acord o no es mostren disposades a concloure'l de manera immediata, l'audiència prèvia continua segons el que preveuen les seccions segona a setena d'aquest capítol.

Secció segona. Resolució de qüestions processals

Article 153. Qüestions processals

1. Totes les qüestions que puguin impedir la continuació i la finalització del procés mitjançant

una sentència sobre el fons d'aquest procés, i que hagin estat objecte de les excepcions processals oportunes a la contesta, s'examinen i es resolen a l'audiència prèvia. També s'hi resolen les al·legacions que el demandant pugui fer, sense perjudici que el tribunal pugui plantejar d'ofici qüestions processals d'ordre públic.

2. Les qüestions processals que es poden examinar i resoldre a l'audiència prèvia són, entre d'altres, les següents:

- a) La falta de capacitat per ser part o de capacitat processal.
- b) La improcedència de l'acumulació d'accions.
- c) La cosa jutjada o la litispendència.
- d) La manca de litisconsorci passiu necessari.
- e) La inadequació del procediment per raó de la matèria o la quantia.
- f) El defecte legal en la manera de proposar la demanda o, si escau, la reconvençió, per la falta de claredat o de precisió en determinar les parts o la petició que es formula.

Article 154. Procediment de resolució de les qüestions processals

1. El tribunal examina i resol oralment les qüestions processals a l'audiència prèvia, en l'ordre en què es regulen en els articles següents d'aquesta secció, tot i que després s'han de documentar per escrit mitjançant l'aute a què fa referència l'article 170. Pel que fa a les qüestions processals que no es regulen de forma expressa en els articles següents d'aquesta secció, també s'hi apliquen les normes que s'hi preveuen.

2. No obstant el que estableix l'apartat anterior, si la dificultat de la qüestió processal o la complexitat del procés així ho aconsellen, el tribunal pot decidir de posposar la resolució d'una qüestió processal i fer-ho dins els cinc dies hàbils següents al dia en què s'ha celebrat l'audiència prèvia, mitjançant el mateix aute que documenti les decisions que s'hi han adoptat.

Article 155. Falta de capacitat per ser part o de capacitat processal

1. La falta de capacitat per ser part o de capacitat processal es pot esmenar a l'audiència prèvia i, si no és possible fer-ho a l'audiència prèvia, el tribunal la suspèn i concedeix un termini no superior a cinc dies hàbils a aquest efecte.

2. Si la falta de capacitat per ser part o de capacitat processal concerneix el demandat i no s'esmena en el termini assenyalat a aquest efecte, el tribunal el declara en rebel·lia i deixa sense efecte les actuacions que hagi portat a terme fins llavors.

3. Si la falta de capacitat per ser part o de capacitat processal concerneix el demandant i no es pot esmenar o no s'esmena en el termini assenyalat a aquest efecte, el tribunal dona per conclosa l'audiència prèvia i, dins els cinc dies hàbils següents, dicta un aute en què decideix la finalització del procés i deixa imprejudada l'acció, tot imposant les costes processals al demandant.

Article 156. Improcedència de l'acumulació d'accions

El tribunal examina a l'audiència prèvia si l'acumulació d'accions és o no procedent i admissible, d'acord amb el que hagi plantejat el demandat a la contesta i amb l'audiència del demandant, i resol sobre l'acció o les accions que hagin de constituir l'objecte del procés.

Article 157. Cosa jutjada o litispendència

1. Si el tribunal considera que concorre la litispendència d'un altre procés, o la cosa jutjada per tal com hi ha una resolució ferma sobre un objecte processal idèntic, dona per conclosa l'audiència prèvia i, dins els cinc dies hàbils següents, dicta un aute en què decideix la finalització del procés, i imposa les costes processals al demandant.

2. Si el tribunal considera que no concorre la litispendència o la cosa jutjada, resol en aquest sentit a l'audiència prèvia.

Article 158. Manca de litisconsorci passiu necessari

1. Si el demandant admet la manca de litisconsorci passiu necessari que el demandat ha plantejat a la contesta, ha de presentar a l'audiència prèvia un escrit en què adreça la demanda contra els litisconsorts omesos, i només pot afegir-hi les noves al·legacions que siguin imprescindibles per justificar les peticions que vulgui plantejar contra aquests litisconsorts, sense alterar de forma substancial les peticions ni els fonaments en què es basen i que es contenen a la demanda. En cas que el tribunal consideri que el litisconsorci és procedent, suspèn l'audiència prèvia i decideix que es traslladin la demanda i l'escrit als nous demandats perquè hi contestin dins els vint dies hàbils següents.

2. Si el demandant s'oposa a la manca de litisconsorci passiu necessari que el demandat ha plantejat a la contesta, el tribunal resol a l'audiència prèvia amb les especificitats següents:

- a) Si el tribunal considera que el litisconsorci passiu necessari és procedent, suspèn l'audiència prèvia i concedeix al demandant un termini de tretze dies hàbils per adreçar la demanda contra els litisconsorts omesos. Un cop presentada aquesta demanda, la trasllada als nous demandats perquè hi contestin dins els vint dies hàbils següents. Tanmateix, si en el

termini assenyalat a aquest efecte el demandant no presenta la demanda contra els litisconsorts omesos, el tribunal dicta un aute en què decideix la finalització del procés i deixa imprejutjada l'acció, i imposa les costes processals al demandant.

b) Si el tribunal considera que el litisconsorci passiu necessari no és procedent, decideix la continuació del procés.

Article 159. Inadequació del procediment per raó de la quantia

1. El tribunal s'até a l'acord al qual puguin arribar les parts personades en el procés en relació amb el valor de la cosa litigiosa, a l'efecte de determinar el procediment que escau per raó de la quantia. En cas contrari, el tribunal resol a l'audiència prèvia tenint en compte els documents, els informes i qualsevol altre element útil que les parts hagin aportat al procés per calcular el valor de la cosa litigiosa.

2. Si el tribunal decideix que el procediment que s'ha de seguir per raó de la quantia és el procediment abreujat, dona per concloua l'audiència prèvia i assenjala una data per al judici oral.

Article 160. Inadequació del procediment per raó de la matèria

Si el tribunal decideix que el procediment que s'ha de seguir per raó de la matèria és el procediment abreujat, dona per concloua l'audiència prèvia i assenjala una data per al judici oral.

Article 161. Defecte legal en la manera de proposar la demanda o la reconvençió

1. En cas que les parts hagin plantejat el defecte legal en la manera de proposar la demanda o la reconvençió, o si ho decideix d'ofici, el tribunal pot sol·licitar, a l'audiència prèvia a les parts, els aclariments oportuns sobre la falta de claredat o de precisió de la demanda o la reconvençió.

2. Si no és possible determinar les peticions del demandant o a quins demandats s'adrecen, el tribunal dicta un aute en què decideix la finalització del procés i deixa imprejutjada l'acció, i imposa les costes processals al demandant. Si no és possible determinar les peticions del demandant reconvençional, o a quins demandats reconvençionals s'adrecen, el tribunal dicta un aute en què no admet la reconvençió i decideix la continuació del procés, i imposa les costes processals al demandant reconvençional.

Secció tercera. Al·legacions complementàries i aportació de documents

Article 162. Al·legacions i peticions complementàries

1. Les parts poden fer al·legacions complementàries, a l'audiència prèvia, tenint en compte el que hi exposin les altres parts; aclarir les al·legacions que hagin fet en els escrits que han presentat, o rectificar aspectes accessoris de les peticions que han formulat, sempre que no alterin substancialment les peticions ni els fonaments en què se sustenten i que es contenen en els escrits que han presentat.

2. Les parts també poden afegir, a l'audiència prèvia, peticions complementàries de les peticions que han formulat en els escrits que han presentat, sempre que les altres parts hi estiguin d'acord. Tanmateix, si les altres parts s'hi oposen, el tribunal decideix sobre si admet aquestes peticions complementàries tenint en compte que no han d'impedir que aquestes parts puguin exercir el seu dret a la defensa en condicions d'igualtat.

3. El demandant pot presentar, a l'audiència prèvia, l'escrit d'oposició a les excepcions de nul·litat o de compensació a què fa referència l'article 138.

Article 163. Fets nous o de nova notícia

A l'audiència prèvia es resol sobre l'admissió dels fets nous o de nova notícia rellevants per resoldre el procés que les parts hagin al·legat fins llavors.

Article 164. Aportació de documents

1. Les parts poden aportar, a l'audiència prèvia, els documents relatius a les al·legacions o peticions complementàries, els aclariments o les rectificacions, l'oposició a les excepcions de nul·litat o compensació, o els fets nous o de nova notícia que hagin fet o al·legat d'acord amb els articles 162 i 163.

2. El demandant també pot presentar, a l'audiència prèvia, els documents complementaris que puguin tenir interès o rellevància d'acord amb les al·legacions que hagi fet el demandat a la contesta.

Secció quarta. Pronunciament sobre els documents i fixació dels fets controvertits

Article 165. Pronunciament sobre els documents i els dictàmens aportats al procés

1. Les parts es pronuncien, a l'audiència prèvia, sobre els documents que hagin aportat al procés les altres parts, i manifesten si els reconeixen o els impugnen o, si escau, si proposen una prova sobre la seva autenticitat o llicitud.

2. Les parts poden expressar, a l'audiència prèvia, el que considerin convenient sobre els dictàmens pericials aportats al procés per les altres parts,

admetent-los o contradient-los, o sobre les circumstàncies que concorren prop dels perits. També es poden pronunciar sobre els informes aportats al procés i emesos per investigadors privats.

Article 166. Fixació dels fets controvertits i acció contradictòria

1. Després que s'hagin pronunciat sobre els documents i els dictàmens aportats al procés, l'audiència prèvia continua a l'efecte que les parts fixin els fets sobre els quals hi ha conformitat o disconformitat.

2. El tribunal pot requerir a les parts que fixin l'acció exercida, facin els aclariments o les precisions necessaris respecte dels fets i els arguments continguts a la demanda, la contesta i, si escau, la reconvençió, i concretin les peticions que s'hi formulen. Si aquests aclariments i precisions no s'efectuen, el tribunal adverteix les parts que pot considerar admesos els fets i els arguments adduïts per les parts contràries.

Article 167. Sentència immediata

En cas que no hi hagi acord de les parts per posar fi al procés, atès que malgrat estar d'acord amb tots els fets hi ha discrepàncies sobre una qüestió o diverses qüestions jurídiques, el tribunal dicta sentència dins els tretze dies hàbils següents al dia en què finalitzi l'audiència prèvia.

Secció cinquena. Proposició i admissió de les proves

Article 168. Proposició de les proves

1. Les parts proposen, a l'audiència prèvia, la pràctica de les proves que s'han de portar a terme al judici oral. La proposició dels mitjans de prova es fa de forma separada i se n'ha d'adjuntar la llista.

2. Les parts han d'indicar els testimonis i els perits que es comprometen a presentar al judici oral, i els que, per contra, han de ser citats pel tribunal. En aquest cas n'han de comunicar el domicili o la residència al tribunal en el moment en què proposen la pràctica de les proves, o com a màxim dins els cinc dies hàbils següents si no disposen d'alguna de les dades relatives a les persones que han de ser citades pel tribunal.

3. Les parts poden proposar, a l'audiència prèvia, la pràctica d'una prova pericial de designació judicial perquè es dictaminin sobre l'objecte de la perícia que es determini en la mateixa audiència prèvia. El tribunal decideix d'acord amb els criteris de legalitat, utilitat, pertinència, necessitat i proporcionalitat.

4. Les parts poden sol·licitar, a l'audiència prèvia, que el tribunal admeti nous dictàmens pericials en relació amb les al·legacions o peticions

complementàries, els fets nous o de nova notícia o l'oposició a les excepcions de nul·litat o compensació que hagin fet o al·legat en aquest acte. El tribunal ho admet sempre que es justifiqui degudament la legalitat, la utilitat, la pertinència, la necessitat i la proporcionalitat del nou dictamen pericial, el qual s'ha d'aportar al procés com a mínim tretze dies hàbils abans del dia en què se celebri el judici oral.

Article 169. Admissió de les proves

1. El tribunal resol, a l'audiència prèvia, sobre l'admissió de cadascuna de les proves proposades per les parts, d'acord amb els criteris de legalitat, utilitat, pertinència, necessitat i proporcionalitat establerts en aquesta Llei.

2. Contra l'aute en què el tribunal decideix admetre o no admetre les proves es pot interposar oralment un recurs de reposició. Aquest recurs de reposició se substancia i resol en el mateix acte, i en cas que es desestimi no es pot interposar cap altre recurs, sense perjudici que es pugui formular la protesta oportuna per poder fer valer la impugnació en la segona instància.

Secció sisena. Conclusió de l'audiència prèvia i assenyalament del judici oral

Article 170. Conclusió de l'audiència prèvia

Un cop el tribunal ha admès les proves d'acord amb els criteris de legalitat, utilitat, pertinència, necessitat i proporcionalitat, dicta un aute en el mateix acte o en els cinc dies hàbils següents com a màxim en què dona per concloua l'audiència prèvia. Aquest aute conté totes les resolucions adoptades, incloses les resolucions de les quals s'hagi deferit la decisió. També pot incloure, si escau, l'assenyalament del judici oral.

Article 171. Assenyalament del judici oral

1. El tribunal assenjala la data en què se celebra el judici oral dins els vint dies hàbils següents al dia en què conclou l'audiència prèvia, prorrogables vint dies hàbils més com a màxim en els casos en què sigui menester per practicar les proves admeses.

2. Si per raó de les proves admeses es preveu que el judici oral no pugui finalitzar en una sola sessió del dia assenyalat, la citació així ho ha d'indicar. Si la sessió o les sessions posteriors s'han de portar a terme durant diversos dies, successius o no, la citació també ho ha d'indicar, i expressar l'hora en què la sessió o les sessions del judici oral han de començar.

Capítol quart. Disposicions generals sobre la prova

Secció primera. Normes generals sobre la prova

Article 172. Objecte i necessitat de la prova

1. Les proves versen sobre els fets controvertits continguts en els escrits d'al·legacions o sobre els fets nous o de nova notícia al·legats amb posterioritat.
2. No són objecte de prova els fets sobre els quals hi hagi la conformitat de les parts, llevat que la matèria objecte del procés estigui fora del poder de disposició de les parts. Tampoc cal provar els fets que tinguin una notorietat absoluta.
3. El costum ha de ser al·legat i provat per les parts.
4. El dret estranger ha de ser al·legat i provat per les parts pel que fa al contingut i la vigència.
5. No obstant el que estableixen els apartats 3 i 4 anteriors, el tribunal pot fer servir tots els mitjans oportuns per esbrinar la certesa del costum o del dret estranger al·legats per les parts.

Article 173. Iniciativa de l'activitat probatòria

Les proves es practiquen a instància de part. No obstant això, el tribunal pot decidir d'ofici que es practiquin determinades proves en els casos expressament previstos en aquesta Llei o les altres lleis aplicables.

Article 174. Admissió de la prova i recurs

1. El tribunal es pronuncia sobre l'admissió o la no admissió de cadascuna de les proves proposades per les parts atenent els criteris de legalitat, utilitat, pertinència, necessitat i proporcionalitat.
2. La prova és legal quan s'ha proposat amb observança de les normes legals; és útil quan és idònia per acreditar els fets controvertits; és pertinent quan té relació amb l'objecte del procés; és necessària quan no hi ha una altra prova amb la mateixa eficàcia que sigui menys gravosa o problemàtica difícil de practicar, i és proporcional quan el grau d'intromissió o ingerència que es produeix en l'àmbit protegit i el caràcter i l'abast del sacrifici que imposa en relació amb els drets afectats esdevenen justificats.
3. Contra l'acte en què el tribunal decideix admetre o no admetre les proves es pot interposar oralment un recurs de reposició a l'audiència prèvia si el procés se substancia pel procediment ordinari, o a l'inici del judici oral si el procés se substancia pel procediment abreujat. Aquest recurs de reposició se substancia i resol en el mateix acte, i en cas que es desestimi no es pot interposar cap altre recurs, sense perjudici que es pugui formular la protesta oportuna

per poder fer valer la impugnació en la segona instància.

Article 175. Il·licitud de la prova

1. Són il·lícites les proves obtingudes o practicades amb infracció dels drets fonamentals reconeguts a la Constitució.
2. Les proves il·lícites no produeixen efectes i s'han d'excloure del procés.
3. El tribunal, d'ofici o a instància de part, pot declarar il·lícites les proves a l'inici del judici oral. En ambdós casos, el tribunal dona audiència prèvia a les parts personades en el judici oral, que poden proposar proves relatives a la il·licitud.

Article 176. Pràctica de la prova

1. Totes les proves es practiquen en unitat d'acte, al judici oral i a la seu del tribunal.
2. Excepcionalment, el tribunal pot decidir que determinades proves es practiquin al marge del judici oral. En aquest cas, el tribunal cita les parts personades en el procés per practicar aquestes proves amb una antelació de cinc dies hàbils com a mínim.
3. Excepcionalment, el tribunal determina i fa saber a les parts personades en el procés el lloc on es practiquen les proves que no es practiquin a la seu del tribunal. En qualsevol cas, però, aquestes proves s'han de practicar abans del judici oral.

Article 177. Incomunicació dels declarants

1. Quan sobre uns mateixos fets controvertits hagin de declarar dos o més parts, o diversos litisconsorts, el tribunal ha d'adoptar les mesures necessàries per evitar que es puguin comunicar i puguin conèixer prèviament el contingut de les preguntes i les respostes.
2. El tribunal també ha d'adoptar les mesures necessàries per evitar que els testimonis es comuniquin entre ells o amb les parts, o assisteixin als interrogatoris dels altres testimonis.

Article 178. Interrogatori domiciliari

1. En cas que, per una malaltia que ho impedeixi o per altres circumstàncies excepcionals, el declarant no pugui comparèixer a la seu del tribunal, l'interrogatori es pot fer al domicili o la residència del declarant, si així ho decideix el tribunal, d'ofici o a instància de part.
2. Si les circumstàncies no ho fan impossible o summament inconvenient, a l'interrogatori domiciliari hi poden assistir les parts, els advocats i els procuradors. Però si a criteri del tribunal la seva assistència no és procedent tenint en compte les circumstàncies del declarant o del lloc on ha de declarar, l'interrogatori es fa sense ells i la part que

proposa la prova pot presentar un plec de preguntes perquè les respongui eventualment el declarant, si es consideren útils, pertinents i necessàries.

3. El secretari judicial estén una acta suficientment circumstanciada de l'interrogatori domiciliari, que pot llegir el declarant i que han de signar el declarant i els altres assistents. L'acta es pot documentar amb gravació d'imatge i so.

Article 179. Acarament entre els declarants

Si les parts o els testimonis interrogats incorren en contradiccions greus, el tribunal pot decidir, d'ofici o a instància de part, que se sotmetin a un acarament. L'acarament es pot fer entre les parts i els testimonis, o entre els testimonis entre si.

Article 180. Obligatorietat de comparèixer al judici oral

1. Els testimonis i els perits que han estat citats degudament tenen el deure de comparèixer al judici oral. En cas contrari poden incórrer en una multa coercitiva d'un import màxim de 750 euros, compatible amb la responsabilitat penal que se'n pugui deduir, després d'haver estat advertits a aquest efecte mitjançant la citació. Contra l'aute en què el tribunal imposa una multa coercitiva només es pot interposar un recurs de reposició.

2. En cas que un testimoni o un perit no comparegui al judici oral, el tribunal dona audiència a les parts personades al judici oral i, tot seguit, resol si suspèn o continua el judici oral.

Article 181. Forma de practicar la prova

1. Les proves es practiquen en la forma que estableix l'apartat 2 de l'article 10.

2. La presentació de documents originals i de còpies autèntiques, o de mitjans i instruments electrònics amb valor probatori, el reconeixement de l'autenticitat d'un document privat i la formació de cossos d'escriptura per a la pericial cal·ligràfica o la confrontació d'un document electrònic es porten a terme davant el secretari judicial.

Article 182. Formulació de les preguntes a les parts, els testimonis i els perits

1. Les preguntes a les parts, els testimonis i els perits les formulen els advocats de les parts directament, oralment, successivament, i amb claredat, concisió i precisió.

2. El tribunal decideix sobre l'admissibilitat de les preguntes en el mateix moment en què es porta a terme la prova de què es tracti. En cas que una pregunta no reuneixi els requisits legals per ser admesa, el tribunal pot demanar de tornar-la a formular diferentment perquè pugui ser admesa.

3. Les parts, per mitjà dels advocats, en el mateix acte poden formular una protesta contra l'admissió o la no admissió de les preguntes que no reuneixin els requisits legals a aquest efecte, per poder fer valer la impugnació en la segona instància.

4. El tribunal pot intervenir durant els interrogatoris, les declaracions o els informes orals dels perits per sol·licitar els aclariments i els complements d'informació necessaris en relació amb les respostes a les preguntes que es formulin. No obstant això, aquesta intervenció es du a terme preferiblement un cop els advocats de les parts hagin respost les preguntes formulades.

Secció segona. Exhibició de documents

Article 183. Deure d'exhibició de documents entre les parts

1. Les parts es poden sol·licitar entre elles l'exhibició de documents que no estiguin a la seva disposició i que es refereixin a l'objecte del procés o a l'eficàcia dels mitjans de prova. Aquesta sol·licitud s'ha de plantejar abans de l'inici del judici oral.

2. A la sol·licitud d'exhibició s'ha d'adjuntar una còpia simple del document de què es tracti i, si no n'hi ha o la part no en disposa, s'ha d'indicar el contingut d'aquest document en els termes més exactes possibles.

Article 184. Efectes de la negativa a l'exhibició de documents

En cas que el tribunal consideri injustificada la negativa a l'exhibició de documents, pot atribuir valor probatori a la còpia simple del document presentada per la part que n'ha sol·licitat l'exhibició o a la versió que aquesta part hagi donat del contingut del document.

Article 185. Exhibició de documents per tercers

1. Les parts poden sol·licitar l'exhibició de documents que estiguin en possessió de terceres persones i que estiguin directament relacionats amb l'objecte del procés.

2. Si el tribunal considera que els documents l'exhibició dels quals se sol·licita són d'interès per resoldre el procés, requereix les terceres persones a aquest efecte. En aquest cas, n'ordena la compareixença personal perquè exhibeixin el document, i les adverteix que en cas contrari poden incórrer en un delictes de desobediència greu a l'autoritat judicial.

3. Contra l'aute en què el tribunal resol la sol·licitud d'exhibició de documents per terceres persones es pot interposar oralment un recurs de reposició a l'audiència prèvia si el procés se substancia pel procediment ordinari, o a l'inici del judici oral si el

procés se substancia pel procediment abreujat. Aquest recurs de reposició se substancia i resol en el mateix acte, i en cas que es desestimi no es pot interposar cap altre recurs, sense perjudici que es pugui formular la protesta oportuna per poder fer valer la impugnació en la segona instància.

Article 186. Incorporació dels documents exhibits

Els documents originals exhibits o el seu testimoni estès pel secretari judicial es poden incorporar al procés si així ho demanen les parts.

Article 187. Deure d'exhibició de documents de les entitats públiques

1. Les administracions públiques i les altres entitats públiques han d'expedir les certificacions i els testimonis, i exhibir els documents que hi hagi a les seves dependències i arxius, excepte quan es tracti de documents declarats legalment o classificats com de caràcter reservat o secret. En aquest cas, l'entitat pública ha d'adreçar al tribunal una exposició raonada sobre aquest caràcter reservat o secret.

2. Les administracions públiques i les altres entitats públiques han d'expedir les certificacions i els testimonis, o exhibir els documents, en el termini màxim dels vint dies hàbils següents al dia que se'ls notifica el requeriment, llevat que el tribunal disposi altrament.

Secció tercera. Pericial cal·ligràfica i confrontació de documents electrònics

Article 188. Finalitat i sol·licitud de la pericial cal·ligràfica o de la confrontació de documents electrònics

1. La pericial cal·ligràfica o la confrontació d'un document electrònic té com a finalitat dictaminar sobre l'autenticitat d'un document privat que hagi estat negada o posada en dubte per qualsevol de les parts.

2. La pericial cal·ligràfica o la confrontació d'un document electrònic la sol·licita el demandat a la contesta o el demandant a l'audiència prèvia, i la practica un perit cal·lígraf o grafòscop designat pel tribunal d'acord amb les normes de designació dels perits judicials que estableix aquesta Llei.

Article 189. Documents indubitats i pràctica de la pericial cal·ligràfica o de la confrontació de documents electrònics

1. La part que sol·licita la pericial cal·ligràfica o la confrontació d'un document electrònic designa el document o els documents indubitats amb els quals s'ha de fer.

2. Es consideren documents indubitats:

a) Els documents que reconeixin totes les parts a les quals pugui afectar la pericial cal·ligràfica o la confrontació d'un document electrònic.

b) Les escriptures públiques i els documents que constin en registres públics.

c) Els documents privats la lletra o la signatura dels quals hagi estat reconeguda en el procés per la persona a la qual s'atribueixi la lletra o la signatura dubtosa.

3. A manca dels documents enumerats a l'apartat anterior i a instància de part, el tribunal pot requerir a la persona a la qual s'atribueixi la lletra o la signatura impugnades que formi un cos d'escriptura que dicta el secretari judicial, o que porti el document original en paper o en format electrònic del qual el document electrònic n'és la còpia.

4. Si no hi ha documents indubitats i és impossible la pericial cal·ligràfica o la confrontació d'un document electrònic amb un cos d'escriptura per la mort, l'absència o la impossibilitat de la persona que hagi de formar-lo, o per l'absència del document original en paper o en format electrònic, el tribunal aprecia el valor probatori del document impugnat d'acord amb les regles de la sana crítica.

Capítol cinquè. Mitjans i pràctica de la prova

Article 190. Mitjans de prova

1. Els mitjans de prova que es poden practicar en el procés són els següents:

a) Confessió en judici o interrogatori de les parts.

b) Interrogatori de testimonis.

c) Dictàmens pericials.

d) Reconeixements judicials.

e) Documents públics.

f) Documents privats.

2. També es pot practicar com a prova la reproducció per mitjans tècnics en el procés d'arxius, imatges o documents electrònics de qualsevol classe.

3. Els documents es poden presentar en suport escrit o no escrit, sempre que incorporin un objecte representatiu d'un fet que sigui d'interès per al procés. Els documents presentats en suport electrònic tenen la consideració de documents.

4. També té la consideració de mitjà de prova qualsevol altra activitat que tingui com a finalitat acreditar fets en el procés.

Secció primera. Confessió en judici o interrogatori de les parts

Article 191. Subjectes de la confessió en judici o interrogatori de les parts

1. Les parts personades en el procés poden proposar al tribunal l'interrogatori de les altres parts sobre els fets i les circumstàncies dels quals tinguin notícia i que guardin relació amb l'objecte del procés.
2. Una part codemandada pot proposar l'interrogatori d'una altra part codemandada sempre que hi hagi oposició o conflicte d'interessos entre ambdós en el procés de què es tracti.
3. Si la part que és subjecte de l'interrogatori és una persona jurídica, ha de declarar el seu representant legal. No obstant això, si el representant legal no ha intervingut personalment en els fets, ha d'indicar aquesta circumstància i identificar la persona que, en nom de la persona jurídica, hagi intervingut en els fets; si manifesta que desconeix la persona que ha intervingut en els fets, el tribunal pot considerar-ho com una resposta evasiva o una negativa a declarar.
4. Si la part que és subjecte de l'interrogatori no és el subjecte de la relació jurídica controvertida o el titular del dret que és objecte del procés, la part que ha proposat la prova pot sol·licitar al tribunal l'interrogatori d'aquest subjecte o titular.
5. Si és part en el procés l'Administració pública o una altra entitat pública, i el tribunal n'admet l'interrogatori, declara la persona que designi l'Administració pública o l'entitat pública; si aquesta persona manifesta que desconeix els fets, el tribunal pot considerar-ho com una resposta evasiva o una negativa a declarar.

Article 192. Incompareixença de les parts a la confessió en judici o interrogatori de les parts

1. Si la part que és subjecte de l'interrogatori no compareix al judici oral de forma injustificada i malgrat haver estat citada degudament, el tribunal pot considerar reconeguts com a certs els fets en què hagi intervingut personalment aquesta part, i també pot fixar com a certs els fets que li siguin perjudicials.
2. En la citació de la part que és subjecte de l'interrogatori s'ha d'advertir dels efectes assenyalats a l'apartat anterior.

Article 193. Respostes de la confessió en judici o interrogatori de les parts

1. La part que és subjecte de l'interrogatori ha de respondre en nom propi i de paraula, i no pot utilitzar cap esborrany de respostes. No obstant això, pot consultar documents, notes o apunts quan, a criteri del tribunal, siguin convenients per auxiliar-ne la memòria.

2. Les respostes de la part que és subjecte de l'interrogatori han de ser afirmatives o negatives i, si això no és possible segons el tenor de les preguntes, han de ser precises i concretes. La part pot afegir, si així ho accepta el tribunal, les explicacions que consideri convenients i que tinguin relació amb les preguntes que se li formulen.

Article 194. Negativa a declarar i respostes evasives o no concloents

1. Si la part que és subjecte de l'interrogatori es nega a respondre, el tribunal pot considerar reconeguts com a certs els fets en què hagi intervingut personalment aquesta part, i també pot fixar com a certs els fets que li siguin perjudicials.
2. Si la part que és subjecte de l'interrogatori fa respostes evasives o imprecises, el tribunal, d'ofici o a instància de part, l'adverteix que si no respon de forma precisa i concreta, pot procedir d'acord amb el que preveu l'apartat anterior.

Article 195. Declaració sobre fets no personals

1. Si la part que és subjecte de l'interrogatori és preguntada sobre fets que no li són personals, ha de respondre segons els seus coneixements i donar raó de l'origen d'aquests coneixements, però també pot proposar que hi respongui una tercera persona que tingui coneixement personal dels fets.
2. El tribunal només admet la substitució esmentada a l'apartat anterior si la part que ha proposat la prova ho accepta. En cas contrari, la part que és subjecte de l'interrogatori pot sol·licitar al tribunal que la tercera persona que tingui coneixement personal dels fets sigui interrogada com a testimoni.

Article 196. Valoració de la confessió en judici o interrogatori de les parts

1. Si el resultat de les altres proves practicades no ho contradia, el tribunal ha de considerar com a certs els fets que la part que és subjecte de l'interrogatori hagi reconegut en aquest sentit, si hi ha intervingut personalment i la fixació d'aquests fets com a certs li és perjudicial.
2. En els altres casos, el tribunal valora la confessió en judici o interrogatori de les parts lliurement i d'acord amb les regles de la sana crítica.

Secció segona. Interrogatori de testimonis

Article 197. Testimonis

1. Les parts personades en el procés poden proposar al tribunal l'interrogatori com a testimonis de tercers sobre els fets controvertits dels quals hagin tingut notícia directament.
2. Excepcionalment, el tribunal pot admetre l'interrogatori de testimonis de referència quan no

sigui possible obtenir un testimoni directe o el tribunal consideri que aquest interrogatori és rellevant per resoldre el procés.

Article 198. Testimonis perits

1. Quan els testimonis tinguin coneixements científics, tècnics, artístics o pràctics sobre la matèria a què es refereixen els fets de l'interrogatori, el tribunal admet les manifestacions que en virtut dels coneixements esmentats els testimonis afegeixin a les respostes sobre els fets.

2. El tribunal valora l'interrogatori dels testimonis perits lliurement i d'acord amb les regles de la sana crítica, però té especialment en compte la raó dels coneixements que hagin manifestat.

Article 199. Idoneïtat per ser testimoni

1. Totes les persones poden ser testimonis, excepte les persones que estiguin permanentment privades de raó, o de l'ús de sentits respecte de fets sobre els quals únicament es pugui tenir coneixement a través d'aquests sentits.

2. Les persones menors de dotze anys poden declarar com a testimonis si a criteri del tribunal posseïen el discerniment necessari en el moment de la percepció dels fets per conèixer i declarar en relació amb aquests fets.

Article 200. Designació dels testimonis

1. Les parts que proposen l'interrogatori de testimonis els han de designar expressant-ne la identitat i indicant, tant com sigui possible, el nom i cognoms, la professió, i el domicili personal o professional.

2. En cas que no sigui possible indicar les circumstàncies assenyalades a l'apartat anterior, les parts que proposen l'interrogatori de testimonis també poden designar-los expressant-ne el càrrec o qualsevol altra circumstància que permeti identificar-los, així com el lloc on poden ser citats.

Article 201. Rebuig dels testimonis

1. Les parts personades en el procés poden rebutjar els testimonis proposats per les altres parts si concorre alguna de les circumstàncies següents:

a) Tenir una relació de matrimoni o una situació de convivència anàloga, o un parentiu en línia recta, o en línia col·lateral per consanguinitat o adopció fins al quart grau inclòs o per afinitat fins al segon grau inclòs, amb la part que n'hagi proposat l'interrogatori, el seu advocat o el seu procurador.

b) Ser la part que n'hagi proposat l'interrogatori una societat mercantil en què el testimoni, el seu cònjuge, la persona amb qui mantingui una situació de convivència anàloga o un parent en línia recta, o en línia col·lateral per consanguinitat o adopció fins

al quart grau inclòs o per afinitat fins al segon grau inclòs, tingui una participació superior al 20% del capital social, tingui la condició d'administrador únic, conjunt, mancomunat o solidari, o participi en l'òrgan d'administració i en tingui més del 20% dels drets de vot.

c) Ser o haver estat tutor, advocat o procurador de la part que en proposi l'interrogatori, el seu advocat o el seu procurador, en els darrers tres anys.

d) Tenir o haver tingut una relació de dependència, societària o d'interessos amb la part que en proposa l'interrogatori, el seu advocat o el seu procurador, en els darrers tres anys.

e) Tenir processos pendents amb qualsevol de les parts, els seus advocats o els seus procuradors.

f) Ser o haver estat denunciat, acusat o demandat per qualsevol de les parts, els seus advocats o els seus procuradors, llevat que la denúncia, l'acusació o la demanda no hagi estat admesa o hagi estat rebutjada per manca manifesta de fonamentació.

g) Tenir un interès directe o indirecte en el procés o en un altre procés semblant.

h) Tenir una amistat íntima o una enemistat manifesta amb qualsevol de les parts, els seus advocats o els seus procuradors.

i) Haver estat condemnat per una sentència penal ferma per la comissió d'un delictes contra la seguretat en el tràfic jurídic o un delictes de testimoniatge, dictamen o traducció falsos.

2. Les parts poden rebutjar els testimonis des del moment en què el tribunal n'admet l'interrogatori i fins tot just després de respondre les preguntes generals a què fa referència l'article 205.

Article 202. Indemnització als testimonis

1. Els testimonis que compareguin al judici oral, amb independència de si han declarat, tenen el dret d'obtenir per part de qui n'ha proposat l'interrogatori una indemnització corresponent a les despeses que la compareixença els ha ocasionat, sense perjudici de la imposició de les costes processals que correspongui. Aquestes despeses se cenyeixen a les que estiguin estrictament vinculades a la compareixença i s'han d'acreditar degudament. Si diverses parts han proposat el mateix testimoni, l'import de la indemnització es prorateja entre aquestes parts.

2. L'import de la indemnització el fixa el tribunal tenint en compte les dades i les circumstàncies que s'aportin al procés, mitjançant un aute que es dicta un cop ha finalitzat el judici oral, a petició del testimoni interessat.

3. Si la part que té l'obligació de pagar al testimoni la indemnització no ho fa en el termini de tretze dies hàbils des de la data en què ha esdevingut ferma la

resolució que en fixa l'import, aquest testimoni en pot sol·licitar el pagament al tribunal.

4. El procediment per reclamar la indemnització als testimonis se substancia d'acord amb les normes sobre l'execució de les costes processals que preveu aquesta Llei.

Article 203. Jurament o promesa dels testimonis

1. Abans de declarar, el tribunal requereix als testimonis que prestin jurament o promesa de dir la veritat, i els adverteix sobre el delicte de testimoniatge fals i les penes que comporta.

2. Si es tracta de testimonis menors d'edat, el tribunal no els requereix que prestin jurament o promesa de dir la veritat, però els exhorta amb un llenguatge adequat de l'obligació de dir la veritat.

Article 204. Testimonis amb deure de guardar secret

Els testimonis que, per raó de la seva professió, tinguin el deure de guardar secret sobre els fets en relació amb els quals se'ls interroga, han de manifestar-ho raonadament al tribunal. En cas que una llei no impedeixi que el testimoni declari, el tribunal considera el fonament de la negativa a declarar i resol sobre si el testimoni concernit queda alliberat o no de declarar.

Article 205. Preguntes generals de l'interrogatori de testimonis

1. Els testimonis declaren separadament i successivament, en l'ordre en què les parts n'hagin proposat l'interrogatori, llevat que el tribunal decideixi alterar aquest ordre per motius justificats.

2. El tribunal pregunta inicialment als testimonis el nom i els cognoms, la data de naixement, i el domicili. A més, els pregunta si hi concorre alguna de les circumstàncies que fan possible el rebuig dels testimonis i que estableix l'apartat 1 de l'article 201. Si és així, les parts poden rebutjar els testimonis de què es tracti i el tribunal valora aquest rebuig en el moment de dictar la sentència.

3. El tribunal també pot preguntar als testimonis sobre altres circumstàncies diferents de les que estableix l'apartat 1 de l'article 201 i que en poden condicionar la imparcialitat, a l'efecte de valorar-ne la declaració en el moment de dictar sentència.

Article 206. Respostes de l'interrogatori de testimonis

1. Una vegada respostes les preguntes generals, els testimonis responen les preguntes de la part que els ha proposat i, si han estat proposats per més d'una part, responen en primer lloc les preguntes del demandant.

2. Un cop respostes les preguntes de la part que els ha proposat, els advocats de les altres parts poden formular altres preguntes que es considerin útils, pertinents i necessàries per determinar els fets del procés.

3. Els testimonis han de respondre en nom propi i de paraula, han d'expressar la raó del coneixement del que declaren, i no poden utilitzar cap esborrany de respostes. No obstant això, poden consultar documents, notes o apunts quan, a criteri del tribunal, siguin convenients per auxiliar-ne la memòria.

4. Les respostes dels testimonis han de ser afirmatives o negatives i, si això no és possible segons el tenor de les preguntes, han de ser precises i concretes. Els testimonis poden afegir, si així ho accepta el tribunal, les explicacions que considerin convenients i que tinguin relació amb les preguntes que se'ls formulen.

Article 207. Valoració de l'interrogatori de testimonis

El tribunal valora l'interrogatori de testimonis lliurement i d'acord amb les regles de la sana crítica, però pren en consideració la raó dels coneixements que hagin manifestat, les circumstàncies que hi concorrin i, si escau, els rebuigs que les parts hagin plantejat.

Secció tercera. Dictàmens pericials

Article 208. Finalitat dels dictàmens pericials

Els dictàmens pericials tenen com a finalitat acreditar en el procés fets per al coneixement o l'apreciació dels quals siguin necessaris coneixements científics, tècnics, artístics o pràctics.

Article 209. Condicions i titulació dels perits

1. Poden ser perits les persones físiques i les persones jurídiques. També poden emetre dictàmens pericials les acadèmies, els laboratoris o les institucions culturals, tècniques o científiques, que s'encarreguin de l'estudi de les matèries corresponents a l'objecte de la perícia. L'acadèmia, el laboratori o la institució encarregat d'emetre el dictamen pericial ha de designar el nom de la persona o les persones físiques que en són responsables, i ambdós responen solidàriament dels danys i perjudicis que es puguin derivar de l'incompliment dels deures que són a càrrec seu.

2. Els perits han de posseir el títol que correspongui a la matèria objecte del dictamen pericial. Si es tracta de matèries que no estan compreses en títols, els perits han de ser designats entre persones enteses en aquestes matèries.

Article 210. Drets i deures dels perits

1. Els perits tenen els drets següents:

- a) Obtenir una provisió de fons abans d'emetre el dictamen pericial, llevat que el tribunal decideixi altrament de forma motivada, d'acord amb les circumstàncies que concorren.
- b) Accedir als mitjans objecte de la perícia.
- c) Actuar amb llibertat en la investigació prèvia i l'elaboració del dictamen pericial.
- d) Percebre honoraris professionals com a conseqüència de l'elaboració del dictamen.

2. Els perits tenen els deures següents:

- a) Emetre el dictamen pericial adequadament, fidelment, amb imparcialitat i en el termini assenyalat.
- b) Comparèixer al judici oral per ratificar el dictamen pericial i que sigui sotmès a la contradicció de les parts.
- c) Guardar el secret professional.
- d) Qualsevol altre deure que prevegin les normatives col·legial, associativa i deontològica corresponents, si escau.

Article 211. Relacions de perits

1. Durant el mes de gener de cada any, els col·legis professionals, les associacions professionals o les entitats anàlogues han de remetre al Consell Superior de la Justícia una relació dels professionals que formen part de l'entitat de què es tracti i que estan disposats i capacitats per actuar com a perits davant els tribunals.

2. Les relacions de perits s'ordena segons l'especialitat científica, tècnica, artística o pràctica dels perits que hi són inclosos i l'aprova el Consell Superior de la Justícia mitjançant un acord, amb l'informe previ del president del Tribunal de Batlles i del president del Tribunal Superior de Justícia. El Consell Superior de la Justícia pot establir els requisits que han d'acomplir els perits per formar part de les relacions de perits.

Article 212. Designació judicial dels perits

1. Sense perjudici dels dictàmens pericials que s'han d'aportar al procés d'acord amb el que estableix la lletra d de l'apartat 1 de l'article 121, les parts poden demanar al tribunal que designi un perit judicial en el moment de proposar les proves.

2. La designació judicial dels perits es porta a terme, preferentment, mitjançant l'acord de les parts sobre la persona que ha d'emetre el dictamen, amb independència que aquesta persona sigui inclosa en les relacions de perits aprovades pel Consell Superior de la Justícia.

3. En cas que no hi hagi acord de les parts sobre la persona que ha d'emetre el dictamen, el tribunal insacula pels torns que corresponguin un perit titular i un perit suplent d'entre els perits que figuren a les relacions de perits aprovades pel Consell Superior de la Justícia. Els perits designats judicialment no poden tornar a ser designats fins que no finalitzi el torn corresponent.

4. No obstant el que estableix l'apartat anterior, si la complexitat o l'especificitat del procés així ho requereix, el tribunal pot designar de forma motivada perits que no figurin a les relacions de perits aprovades pel Consell Superior de la Justícia o que, tot i que hi són, no correspondria designar-los pel torn corresponent.

Article 213. Acceptació i presa de possessió dels perits

1. El tribunal cita els perits que ha designat perquè acceptin el càrrec i perquè en prenguin possessió al més aviat possible.

2. En l'acte d'acceptació del càrrec i de presa de possessió, els perits han de prestar jurament o promesa de desenvolupar-lo correctament, fidelment i amb imparcialitat, i el tribunal els adverteix de les responsabilitats en què poden incórrer si incompleixen els deures a càrrec seu. També els requereix que aportin el dictamen pericial en el termini assenyalat, que ha de ser amb una antelació mínima de vint dies hàbils al dia en què se celebri el judici oral.

3. Quan l'emissor del dictamen pericial és una acadèmia, un laboratori o una institució cultural, tècnica o científica, accepten el càrrec i presten jurament o promesa de desenvolupar-lo correctament, fidelment i amb imparcialitat la persona o les persones físiques designades com a responsables.

4. Els perits poden no acceptar el càrrec si al·leguen que concorre una causa justa que els ho impedeix. En aquest cas, les parts poden posar-se d'acord sobre un altre perit que el tribunal pot designar. En cas contrari, el tribunal designa, si escau, el perit suplent que s'hagi insaculat prèviament i, si no hi ha perit suplent o no accepta el càrrec al·legant una causa justa, es procedeix novament d'acord amb el que estableix l'apartat 3 de l'article anterior.

Article 214. Recusació i rebuig dels perits

1. Els perits designats judicialment poden ser recusats si concorre alguna de les circumstàncies següents:

- a) Tenir una relació de matrimoni o una situació de convivència anàloga, o un parentiu en línia recta, o en línia col·lateral per consanguinitat o adopció fins

al quart grau inclòs o per afinitat fins al segon grau inclòs, amb qualsevol de les parts, els seus advocats o els seus procuradors, o els batlles o els magistrats que formen part del tribunal.

b) Ser la part una societat mercantil en què el perit, el seu cònjuge, la persona amb qui mantingui una situació de convivència anàloga o un parent en línia recta, o en línia col·lateral per consanguinitat o adopció fins al quart grau inclòs o per afinitat fins al segon grau inclòs, tingui una participació superior al 20% del capital social, tingui la condició d'administrador únic, conjunt, mancomunat o solidari, o participi en l'òrgan d'administració i en disposi de més del 20% dels drets de vot.

c) Ser o haver estat tutor, advocat o procurador de les parts, els seus advocats o els seus procuradors, o els batlles o els magistrats que formen part del tribunal, en els darrers tres anys.

d) Tenir o haver tingut una relació de dependència, societària o d'interessos amb les parts, els seus advocats o els seus procuradors, o els batlles o els magistrats que formen part del tribunal, en els darrers tres anys.

e) Tenir processos pendents amb qualsevol de les parts, els seus advocats o els seus procuradors.

f) Ser o haver estat denunciat, acusat o demandat per qualsevol de les parts, els seus advocats o els seus procuradors, llevat que la denúncia, l'acusació o la demanda no hagi estat admesa o hagi estat rebutjada per manca manifesta de fonamentació.

g) Tenir un interès directe o indirecte en el procés o en un altre procés semblant.

h) Tenir una amistat íntima o una enemistat manifesta amb qualsevol de les parts, els seus advocats o els seus procuradors, o els batlles o els magistrats que formen part del tribunal.

i) Haver estat condemnat per una sentència penal ferma per la comissió d'un delictes contra la seguretat en el tràfic jurídic o un delictes de testimoniatge, dictamen o traducció falsos.

2. Les parts poden recusar els perits designats judicialment dins els tretze dies hàbils següents al dia en què accepten el càrrec i en prenen possessió. En aquest cas, el tribunal trasllada la recusació a les altres parts personades en el procés i al perit perquè facin les al·legacions oportunes en el termini de cinc dies hàbils. Posteriorment, decideix mitjançant un aute dins els cinc dies hàbils següents i, en el supòsit que estimi la recusació, es procedeix d'acord amb el que estableix l'apartat 4 de l'article anterior.

3. Les parts no poden recusar els perits que hagin emès els dictàmens pericials que les altres parts han aportat mitjançant els escrits d'al·legacions.

Tanmateix, poden rebutjar-los si hi concorre alguna de les circumstàncies que estableix l'apartat 1 anterior, a l'audiència prèvia si el procés se substancia pel procediment ordinari, o a l'inici del judici oral si el procés se substancia pel procediment abreujat.

Article 215. Pressupost dels dictàmens pericials i provisió de fons

1. Els perits designats judicialment han de presentar un pressupost detallat que ha de tenir en compte el temps que es preveu d'esmerçar, la dificultat o la complexitat de l'encàrrec, la intensitat de la dedicació, la urgència i l'especialització de l'encàrrec, o la utilització de material específic, entre d'altres.

2. Els perits designats judicialment han de presentar el pressupost al tribunal en el termini màxim de cinc dies hàbils des del dia en què accepten el càrrec i en prenen possessió.

3. Les parts que hagin proposat la designació del perit judicial poden impugnar-ne per escrit el pressupost, dins els cinc dies hàbils següents al dia en què el tribunal els trasllada aquest pressupost. En aquest cas, el tribunal cita les parts esmentades i el perit a una audiència en què poden fer les al·legacions i proposar les proves que considerin convenients. El tribunal, després de practicar les proves admeses, resol i fixa l'import del pressupost al terme de l'audiència. Contra aquesta resolució no es pot interposar cap recurs, sense perjudici que es pugui formular la protesta oportuna per poder fer valer la impugnació en la segona instància.

4. Un cop fixat definitivament l'import del pressupost, els perits poden demanar una provisió de fons, l'import de la qual el determina el tribunal d'acord amb les circumstàncies que concorren. Les parts que hagin proposat la designació del perit judicial han d'abonar aquesta provisió de fons de forma prorratejada dins els cinc dies hàbils següents en els comptes oberts a nom de l'Institut Nacional Andorrà de Finances.

5. No obstant el que estableix l'apartat anterior, el tribunal pot decidir de forma motivada que les parts no abonin una provisió de fons al perit judicial o que aquesta provisió s'aboni de forma diferent, d'acord amb les circumstàncies que concorren.

6. Els perits designats judicialment poden sol·licitar una modificació de l'import del pressupost si concorren circumstàncies especials que ho justifiquin. En aquest cas s'apliquen novament les normes que estableixen els apartats anteriors d'aquest article.

Article 216. Auxili judicial als perits

1. Les parts tenen l'obligació de facilitar als perits l'entrega de totes les dades i els documents, i el reconeixement dels llocs, els objectes i les persones, que siguin necessaris per emetre el dictamen.

2. Si les parts es neguen a facilitar l'entrada o el reconeixement a què fa referència l'apartat anterior, els perits ho han de fer saber al tribunal, que decideix si la sol·licitud és procedent. En cas afirmatiu, el tribunal pot adoptar les mesures oportunes a aquest efecte, i fins i tot imposar a les parts una multa d'un import màxim de 750 euros, compatible amb la responsabilitat penal que se'n pugui deduir, després d'haver estat advertides a aquest efecte. Contra l'aute en què el tribunal imposa una multa coercitiva només es pot interposar un recurs de reposició.

Article 217. Operacions pericials

1. Quan l'emissió del dictamen pericial requereixi el reconeixement de llocs, objectes o persones, o la realització d'operacions semblants, les parts, els advocats i els procuradors poden sol·licitar al tribunal d'assistir-hi. En aquest cas, si el tribunal considera que l'assistència no impedeix o no disturba la tasca dels perits, ni afecta excessivament els drets personals, els cita amb una antelació de cinc dies hàbils com a mínim, i els comunica el dia, l'hora i el lloc on es portaran a terme les operacions pericials.

2. Si així ho decideix el tribunal, les operacions pericials també es poden fer en presència del batlle o els magistrats que en formen part.

Article 218. Emissió i trasllat dels dictàmens pericials

1. Els perits designats judicialment emeten els dictàmens pericials per escrit i els adrecen al tribunal dins el termini assenyalat, amb tantes còpies com parts hi hagi en el procés.

2. Un cop el tribunal ha rebut els dictàmens pericials, els trasllada a les parts personades en el procés com a mínim tretze dies hàbils abans del dia en què se celebri el judici oral.

Article 219. Contingut dels dictàmens pericials

Els dictàmens pericials han de contenir, com a mínim, els apartats següents:

a) Les referències a l'activitat professional del perit, tant en l'àmbit dels tribunals com en l'àmbit científic, tècnic, artístic o pràctic propi, amb l'expressió de les publicacions i les altres circumstàncies que siguin d'interès.

b) La descripció breu de l'estat de la ciència o la tècnica en la matèria objecte de la perícia.

c) La identificació precisa i la descripció de les qüestions que són objecte del dictamen pericial, els mètodes seguits i les operacions realitzades. En aquest apartat s'han d'incloure els estudis, les anàlisis o les conclusions que refermen o contradiuen les premisses i els mètodes seguits.

d) Les conclusions obtingudes, que s'han de limitar estrictament a l'objecte del dictamen pericial.

e) La declaració del perit conforme ha actuat amb imparcialitat, seguint els principis de la seva professió o ofici, i que no hi concorre cap de les circumstàncies que estableix l'apartat 1 de l'article 214.

Article 220. Contradicció dels dictàmens pericials

1. Els perits han de ser citats i comparèixer al judici oral per ratificar els dictàmens pericials, i exposar-ne el contingut i les conclusions.

2. Després de l'informe oral dels perits, les parts i, posteriorment, el tribunal poden preguntar-los i sol·licitar-los les explicacions, els aclariments i les ampliacions que estiguin relacionats amb l'objecte del procés.

3. El tribunal pot decidir, d'ofici o a instància de part, que els perits que han dictaminat en el procés se sotmetin a un acarament.

Article 221. Honoraris professionals dels perits

1. Els honoraris professionals dels perits són abonats per la part que els ha proposat.

2. Si la part que té l'obligació de pagar al perit els honoraris professionals no ho fa un cop s'ha emès el dictamen pericial, aquest perit en pot sol·licitar el pagament al tribunal.

3. El procediment per reclamar els honoraris professionals als perits se substancia d'acord amb les normes sobre l'execució de les costes processals que preveu aquesta Llei.

Article 222. Valoració dels dictàmens pericials

El tribunal valora els dictàmens pericials lliurement i segons les regles de la sana crítica, sense estar obligat raonadament a subjectar-se al parer dels perits.

Secció quarta. Reconeixements judicials**Article 223. Finalitat i lloc dels reconeixements judicials**

1. Els reconeixements judicials es fonamenten en la necessitat que el tribunal examini pel seu compte llocs, objectes o persones per apreciar i esclarir els fets controvertits que són objecte del procés.

2. Els reconeixements judicials es practiquen preferentment a la seu del tribunal i en el judici oral. Tanmateix, si no és possible, el tribunal cita les parts,

els advocats i, si escau, els procuradors, amb una antelació de cinc dies hàbils com a mínim, i els comunica el dia, l'hora i el lloc on es portarà a terme el reconeixement judicial.

Article 224. Proposició i determinació dels reconeixements judicials

1. La part que proposa el reconeixement judicial n'ha d'expressar el fonament i la necessitat, com també els aspectes principals a què vol que es refereixi, i ha d'indicar si pretén concórrer-hi amb alguna persona entesa en la matèria.

2. El tribunal trasllada la proposició de reconeixement judicial a les altres parts personades en el procés, que poden proposar en el termini dels cinc dies hàbils següents els altres aspectes a què volen que es refereixi i han de manifestar si hi assistiran també amb alguna persona entesa en la matèria.

3. En cas que el tribunal admeti el reconeixement judicial, també en determina l'abast en funció de les propostes de les parts i dels fets controvertits que són objecte del procés.

Article 225. Desenvolupament dels reconeixements judicials

1. El tribunal pot decidir qualsevol mesura que sigui necessària per aconseguir l'efectivitat del reconeixement judicial, fins i tot ordenar l'entrada al lloc que n'és objecte o en el qual hi hagi l'objecte o la persona corresponent.

2. Les parts, els advocats i els procuradors poden assistir al reconeixement judicial i fer al tribunal les manifestacions de paraula que considerin oportunes.

3. Si el tribunal, d'ofici o a instància de part, decideix escoltar les manifestacions de les persones enteses en la matèria, els ha de prendre jurament o promesa de dir la veritat amb caràcter previ.

Article 226. Reconeixements judicials de persones

1. El reconeixement judicial d'una persona es pot practicar per mitjà d'un interrogatori que efectua el tribunal i que s'adapta a les necessitats que concorrin. L'interrogatori es pot portar a terme, si les circumstàncies ho aconsellen, a porta tancada o fora de la seu del tribunal, i hi poden intervenir les parts, els advocats i els procuradors, sempre que el tribunal no consideri que aquesta intervenció pot comprometre la bona fi del reconeixement.

2. El reconeixement judicial d'un menor d'edat es porta a terme sempre a porta tancada, sense perjudici de l'assistència del Ministeri Fiscal, si escau, i amb anterioritat al judici oral, llevat que el tribunal decideixi altrament per motius justificats. El tribunal també pot decidir que hi intervinguin les parts, els

advocats i, si escau, els procuradors, sempre que no se'n pugui derivar un perjudici per al menor d'edat.

3. El reconeixement judicial d'una persona també es pot practicar com un reconeixement visual adreçat a valorar les seqüeles físiques o estètiques que siguin d'interès per resoldre el procés.

4. En la pràctica del reconeixement judicial de persones se n'ha de garantir el respecte a la dignitat i la intimitat.

Article 227. Concurrencia dels reconeixements judicials amb altres proves

1. El tribunal, d'ofici o a instància de part, pot decidir que les parts, els testimonis i els perits siguin interrogats després d'un reconeixement judicial, si aquest reconeixement previ pot contribuir a un millor esclariment dels fets que són objecte del procés.

2. El tribunal, d'ofici o a instància de part, també pot decidir la pràctica del reconeixement judicial amb l'assistència i la intervenció dels perits.

Article 228. Acta dels reconeixements judicials

1. El secretari judicial estén una acta detallada del reconeixement judicial que es practica, en què fa constar el dia, l'hora, el lloc i les persones que hi assisteixen, i on consigna amb claredat les percepcions i les apreciacions del tribunal, i les manifestacions de les parts i les altres persones que hi intervenen.

2. Es poden adjuntar a l'acta els annexos necessaris per practicar el reconeixement judicial, i s'hi poden afegir gravacions de paraules, imatges i sons obtinguts amb instruments de filmació o enregistraments, o altres instruments semblants que s'emprin per deixar constància del que és objecte del reconeixement judicial i de les manifestacions que s'han fet. El secretari judicial custodia aquests instruments perquè no pateixin alteracions.

3. L'acta del reconeixement judicial la signen tots els assistents, hagin o no hagin fet manifestacions, els quals poden obtenir una còpia de l'acta i dels materials que s'hi han afegit a càrrec seu.

Article 229. Valoració dels reconeixements judicials

El tribunal valora els reconeixements judicials lliurement i d'acord amb les regles de la sana crítica.

Secció cinquena. Documents públics

Article 230. Documents públics

Es consideren documents públics a l'efecte de prova en el procés els documents autoritzats per un notari, un saig, un fedatari o una persona que exerceix una funció pública i que és competent a aquest efecte

d'acord amb les formalitats exigides per la normativa aplicable.

Article 231. Valor probatori dels documents públics

El tribunal valora els documents públics com a prova plena del fet, l'acte o l'estat de les coses que s'hi documenten, de la data en què es produeix aquesta documentació i de la identitat del notari, el saig, el fedatari o la persona que exerceix una funció pública, i de les altres persones que hi hagin intervingut eventualment.

Article 232. Impugnació del valor probatori dels documents públics

1. Les parts poden impugnar l'autenticitat o l'exactitud dels documents públics que s'hagin aportat al procés. En aquest cas, perquè els documents impugnats puguin ser valorats com a prova plena en el procés, s'ha de procedir de la manera següent:

a) Les còpies, les certificacions o els testimonis s'han de confrontar o comprovar amb els originals, els protocols o les matrius dels documents públics, allà on siguin.

b) La confrontació o la comprovació de les còpies, les certificacions o els testimonis amb els originals, els protocols o les matrius l'ha de practicar el secretari judicial, que s'ha de constituir a l'arxiu o el local on es troben, amb la presència de les parts, els advocats i, si escau, els procuradors.

2. Si com a conseqüència de la confrontació o la comprovació se'n desprèn l'autenticitat o l'exactitud de les còpies, les certificacions o els testimonis, les costes i les despeses ocasionades són a càrrec de la part que ha impugnat el document públic. A més, si el tribunal considera que la impugnació ha estat temerària, li pot imposar una multa d'un import màxim de 750 euros. Contra l'aute en què el tribunal imposa una multa coercitiva només es pot interposar un recurs de reposició.

Article 233. Documents públics no susceptibles de confrontació o comprovació

En cas que els documents públics no siguin susceptibles de confrontació o comprovació per la seva antiguitat, pel fet que no tenen original, protocol o matriu, o pel fet que l'original, el protocol o la matriu han desaparegut, el tribunal en valora la força probatòria d'acord amb la resta de les proves practicades i les regles de la sana crítica.

Article 234. Documents públics estrangers

1. Els documents estrangers es consideren documents públics si així ho estableixen els convenis o acords internacionals, o les lleis especials aplicables, i tenen el valor probatori que prevegin

aquests convenis, acords o lleis per als documents públics.

2. Si no hi ha cap conveni o acord internacional, o cap llei especial que ho estableixi, es consideren documents públics els documents estrangers que compleixin els requisits següents:

a) Que en l'atorgament del document s'hagin observat els requisits que en el país on s'hagi atorgat s'exigeixen perquè aquest document faci prova en un procés.

b) Que el document contingui la legalització i la resta de requisits necessaris per ser considerat autèntic a Andorra.

3. Quan els documents estrangers que a compleixen els requisits establerts als apartats anteriors incorporin declaracions de voluntat, l'existència d'aquestes declaracions es considera provada, però la seva eficàcia és la que determinen les normes estrangeres aplicables en matèria de capacitat, objecte i forma dels negocis jurídics.

Secció sisena. Documents privats

Article 235. Documents privats

Es consideren documents privats a l'efecte de prova en el procés els documents que no tinguin la consideració de document públic segons el que disposa la secció cinquena d'aquest capítol.

Article 236. Valor probatori dels documents privats

El tribunal valora els documents privats lliurement i d'acord amb les regles de la sana crítica, tot tenint en compte si l'autenticitat n'ha estat impugnada i, en aquest cas, quin és el resultat de la prova practicada al respecte.

Article 237. Impugnació del valor probatori dels documents privats

Les parts poden impugnar l'autenticitat dels documents privats que s'hagin aportat al procés. En aquest cas, qualsevol de les parts pot sol·licitar una pericial cal·ligràfica o la confrontació d'un document electrònic, o proposar qualsevol altra prova que sigui útil, pertinent i necessària a aquest efecte.

Secció setena. Presumpcions

Article 238. Presumpcions legals

1. Les presumpcions que estableixen aquesta Llei o les altres lleis aplicables dispensen de la prova del fet presumpte la part a la qual afavoreixi aquest fet. Aquestes presumpcions només són admissibles quan la certesa del fet base del qual parteix la presumpció hagi quedat establerta mitjançant una prova suficient.

2. Les presumpcions que estableixen aquesta Llei o les altres lleis aplicables admeten prova en contra, llevat dels casos en què estigui prohibit expressament.

3. Les parts poden impugnar les presumpcions legals mitjançant la prova de la inexistència del fet base o de la inexistència de l'enllaç entre el fet base i el fet que es presumeix legalment.

Article 239. Presumpcions judicials

1. El tribunal pot presumir, de forma raonada i als únics efectes del procés, la certesa d'un fet a partir d'un altre fet admès o acreditat en el procés quan entre aquest fet base i el fet que es presumeix hi hagi un enllaç precís i directe segons les regles de la lògica.

2. Les parts poden impugnar les presumpcions judicials mitjançant la prova de la inexistència de l'enllaç entre el fet base i el fet que es presumeix judicialment.

Capítol sisè. Judici oral

Secció primera. Celebració del judici oral

Article 240. Compareixença de les parts

1. Les parts han de comparèixer al judici oral assistides de l'advocat. Les parts que siguin persones jurídiques també han de comparèixer-hi representades pel procurador, i les parts que siguin persones físiques poden comparèixer-hi personalment, i si no hi compareixen personalment han de ser representades per l'advocat o el procurador. En cas contrari, se les considera com a no comparegudes al judici oral.

2. Si cap de les parts compareix al judici oral, es fa constar a l'acta i el tribunal declara el procés vist per a sentència. Si només hi compareix alguna de les parts, se celebra el judici oral, llevat que no hi comparegui el demandant i el demandat al·legui que no té interès en la continuació del procés i que sol·licita al tribunal que consideri que el demandant desisteix del procés. En aquest cas, el tribunal dicta un aute en què estima aquesta sol·licitud i arxiva les actuacions sense cap altre tràmit, tot imposant les costes processals al demandant.

Article 241. Qüestions prèvies

1. El judici oral comença amb les qüestions prèvies, que tenen les finalitats següents:

a) Resoldre sobre la il·licitud de les proves fonamentada en la vulneració dels drets fonamentals que hagin al·legat les parts.

b) Resoldre sobre l'admissió dels fets nous o de nova notícia, i sobre la pràctica de la prova que escaigui

per acreditar-los, que les parts hagin al·legat després de l'audiència prèvia.

c) Resoldre sobre altres qüestions plantejades per les parts en relació amb les proves que calgui practicar durant el judici oral.

2. Contra la resolució de les qüestions prèvies es pot interposar oralment un recurs de reposició, el qual se substancia i resol en el mateix acte. En cas que es desestimi el recurs de reposició, no es pot interposar cap altre recurs, sense perjudici que es pugui formular la protesta oportuna per poder fer valer la impugnació en la segona instància.

Article 242. Pràctica de les proves

1. Un cop el tribunal ha resolt les qüestions prèvies, es practiquen les proves proposades per les parts i que el tribunal ha admès, d'acord amb les normes establertes en el capítol quart d'aquest títol per a cada mitjà de prova.

2. Les proves es practiquen seguint l'ordre següent:

a) Confessió en judici o interrogatori de les parts.

b) Interrogatori de testimonis.

c) Contradicció dels dictàmens pericials.

d) Reconeixements judicials, quan no s'hagin de practicar fora de la seu del tribunal.

e) Documents públics i privats, mitjançant la lectura d'aquests documents si ho sol·liciten les parts i el tribunal ho admet.

3. No obstant el que estableix l'apartat 2 anterior, el tribunal, d'ofici o a instància de part, pot decidir la pràctica de les proves seguint un ordre diferent si les circumstàncies que concorren ho aconsellen.

4. Les parts poden sol·licitar la reproducció en el judici oral de gravacions de paraules, imatges i sons obtinguts amb instruments de filmació o enregistrament, o altres instruments semblants.

5. Quan alguna de les proves no es pugui practicar en el judici oral, aquest judici continua per practicar les proves restants, d'acord amb l'ordre que estableix l'apartat 2 d'aquest article.

Article 243. Resolucions de viva veu i protesta

1. Durant el judici oral, el tribunal dicta les resolucions de viva veu, i n'expressa la decisió i la motivació succinta.

2. Contra les resolucions de viva veu que dicta el tribunal no es pot interposar cap recurs, sense perjudici que es pugui formular la protesta oportuna.

3. La protesta té com a finalitat posar de manifest la disconformitat amb la resolució del tribunal a l'efecte de poder fer valer la impugnació en la segona instància.

4. Les resolucions de viva veu esdevenen fermes en cas que totes les parts manifestin la decisió de no protestar-hi en contra.

5. Les resolucions de viva veu i les protestes es documenten a la sentència que posi fi al procés.

Article 244. Conclusions

1. Una vegada practicades les proves, les parts personades al judici oral formulen oralment les conclusions sobre els fets controvertits, i al·leguen de manera ordenada, clara i concisa si els fets que són objecte del procés han estat provats o no.

2. Cada part inicia les conclusions fent al·legacions en relació amb els fets que han fonamentat les seves peticions, i continua amb els fets al·legats per les altres parts amb la mateixa finalitat. Les parts també poden fer un breu resum de les proves practicades sobre aquests fets. Així mateix, poden fer al·legacions sobre la càrrega de la prova en relació amb els fets controvertits.

3. Després d'haver formulat les conclusions sobre els fets controvertits, les parts poden formular conclusions sobre els arguments jurídics en què han fonamentat les seves peticions.

4. Posteriorment, el tribunal pot preguntar i sol·licitar a les parts els aclariments en relació amb les conclusions que han formulat que siguin necessaris per resoldre el procés.

5. Un cop ha acabat el tràmit de conclusions, el tribunal declara el procés vist per a sentència. No obstant això, dins els cinc dies hàbils següents al dia en què ha finalitzat el judici oral, les parts poden presentar un escrit al tribunal per completar de forma succinta les conclusions que hagin formulat oralment durant el judici oral.

Secció segona. Diligències per a millor proveir

Article 245. Sol·licitud i resolució de les diligències per a millor proveir

1. Un cop el procés ha finalitzat i dins el termini per dictar sentència, el tribunal pot decidir, mitjançant un aute, la pràctica de proves com a diligències per a millor proveir, en els casos que estableixen els apartats 2 i 3 següents.

2. Les parts poden sol·licitar la pràctica com a diligències per a millor proveir de les proves següents:

a) Les proves admeses pel tribunal però que no s'han practicat en el judici oral per causes alienes a la part que les ha proposat.

b) Les proves admeses pel tribunal sobre fets nous o de nova notícia que no s'han pogut practicar en el judici oral.

3. El tribunal pot decidir, excepcionalment, que es practiquin proves com a diligències per a millor proveir sobre fets rellevants i al·legats per les parts en el moment processal oportú, si considera que les proves ja practicades no han permès esclarir els fets essencials en què es fonamenta el procés, sempre que el tribunal entengui que el resultat de les noves proves permetrà adquirir la certesa sobre aquests fets. L'aute en què es decideix la pràctica d'aquestes proves com a diligències per a millor proveir ha de contenir detalladament i raonadament els motius i les circumstàncies que en justifiquen aquesta pràctica.

4. Contra l'aute que resol sobre la pràctica de les diligències per a millor proveir no es pot interposar cap recurs, sense perjudici que es pugui formular la protesta oportuna per poder fer valer la impugnació en la segona instància.

Article 246. Pràctica de les diligències per a millor proveir

1. Les diligències per a millor proveir es practiquen dins el termini dels vint dies hàbils següents al dia en què es dicta l'aute que en decideix la pràctica, d'acord amb les normes establertes en el capítol quart d'aquest títol per a cada mitjà de prova.

2. Un cop practicades les diligències per a millor proveir, el tribunal les trasllada a les parts personades en el procés, les quals poden fer les al·legacions escrites oportunes dins els cinc dies hàbils següents.

Capítol setè. Sentència

Article 247. Termini per dictar la sentència

1. El tribunal dicta la sentència dins el termini dels trenta dies hàbils següents al dia en què finalitza el judici oral.

2. En cas que el tribunal hagi decidit la pràctica de proves com a diligències per a millor proveir, el termini assenyalat a l'apartat anterior se suspèn des que es notifica l'aute corresponent a les parts, i es torna a comptar a partir del dia en què finalitza el termini de què disposen les parts per fer les al·legacions escrites posteriors.

Article 248. Exhaustivitat, motivació i congruència de la sentència

1. La sentència ha de ser clara i precisa, s'ha de pronunciar sobre totes les peticions de les parts que s'hagin al·legat oportunament en el procés, inclosos tots els pronunciaments sol·licitats, i ha de resoldre totes les qüestions litigioses o controvertides que n'hagin estat objecte.

2. La sentència ha de ser congruent amb les peticions de les parts, i no se'n pot apartar en el

sentit de donar més o alguna cosa diferent del que s'hi sol·licita.

3. El tribunal resol, sense apartar-se de la causa de demanar, d'acord amb les normes aplicables al procés, encara que no hagin estat al·legades o esmentades per les parts, o no ho hagin estat encertadament.

Article 249. Motivació de la sentència

Les sentències s'han de motivar suficientment, amb l'expressió dels raonaments fàctics i jurídics que condueixen a l'apreciació i la valoració de les proves, així com a l'aplicació i la interpretació del dret. La motivació ha d'incidir en els elements fàctics i jurídics del procés, considerats individualment o de forma conjunta, i s'ha d'ajustar sempre a les regles de la lògica i la raó.

Article 250. Recurs contra la sentència. Cosa jutjada material

1. Contra les sentències dictades en els processos que se substancien pel procediment ordinari es pot interposar un recurs d'apel·lació.

2. Les sentències fermes tenen l'efecte de cosa jutjada i exclouen qualsevol altre procés posterior amb el mateix objecte que el que ha estat resolt i jutjat en virtut d'aquestes sentències.

3. La sentència ferma que dicta un tribunal vincula qualsevol altre tribunal que conegui un altre procés en què el que s'hagi decidit en virtut d'aquesta sentència ferma sigui el pressupòsit o un dels elements de fet o de dret que són objecte del procés esmentat.

4. Les sentències fermes no es poden modificar o anul·lar, llevat dels casos que estableixen aquesta Llei o les altres lleis aplicables.

Títol IV. Procediment abreuja

Article 251. Normes aplicables

El procediment abreuja se substancie d'acord amb les normes sobre el procediment ordinari que estableix el títol III, amb les especialitats que preveu aquest títol.

Article 252. Demanda. Al·legacions posteriors i litispèndencia

1. El procés que se substancie pel procediment abreuja comença amb la demanda, que ha de tenir la forma i el contingut que estableix l'article 130.

2. El demandant ha d'aportar amb la demanda, si escau, els dictàmens pericials i ha de proposar les altres proves que consideri útils, pertinents i necessàries per acreditar les seves pretensions, i sol·licitar-ne l'admissió al tribunal. Així, ha d'indicar

i facilitar les dades de les parts, els testimonis i els perits que han de ser citats per al judici oral, i ha de sol·licitar la designació d'un perit judicial, si escau.

3. Dins els cinc dies hàbils següents al dia en què es rep la demanda, el president del Tribunal de Batlles designa, mitjançant una providència, el tribunal al qual correspon per torn el coneixement del procés.

Article 253. Admissió i trasllat de la demanda

1. La demanda del procés que se substancie pel procediment abreuja només es pot inadmetre pels motius que estableix l'article 131.

2. Un cop admesa la demanda, el tribunal la trasllada d'acord amb el que estableix l'article 132.

Article 254. Contesta i reconvençió

1. La contesta ha de tenir la forma i el contingut que estableix l'article 133.

2. El demandat ha d'aportar amb la contesta, si escau, els dictàmens pericials i ha de proposar les altres proves que consideri útils, pertinents i necessàries per acreditar les seves pretensions, i sol·licitar-ne l'admissió al tribunal. Així, ha d'indicar i facilitar les dades de les parts, els testimonis i els perits que han de ser citats per al judici oral, i ha de sol·licitar la designació d'un perit judicial, si escau.

3. La reconvençió s'admet sempre que no suposi la inadequació del procediment per raó de la matèria o per raó de la quantia, i sempre que hi hagi una connexió entre les pretensions que són objecte de la reconvençió i les que són objecte de la demanda. D'altra banda, el demandat ha de formular les excepcions de compensació i de nul·litat mitjançant una reconvençió expressa.

4. Un cop admesa la demanda reconvençional, regeixen les normes dels articles 134 a 137, en el que siguin aplicables.

Article 255. Admissió de les proves

1. Un cop finalitzen els tràmits d'al·legacions, el tribunal dicta un aute dins els tretze dies hàbils següents en què admet o no admet les proves proposades, d'acord amb els criteris de legalitat, utilitat, pertinència, necessitat i proporcionalitat establerts en aquesta Llei.

2. Contra l'aute en què el tribunal decideix admetre o no admetre les proves es pot interposar oralment un recurs de reposició a l'inici del judici oral. Aquest recurs de reposició se substancie i resol en el mateix acte, i en cas que es desestimi no es pot interposar cap altre recurs, sense perjudici que es pugui formular la protesta oportuna per poder fer valer la impugnació en la segona instància.

Article 256. Assenyalament del judici oral i incompareixença de les parts

1. El tribunal assenjala la data en què se celebra el judici oral dins els vint dies hàbils següents al dia en què finalitzen els tràmits d'al·legacions, prorrogables vint dies hàbils més com a màxim en els casos en què sigui menester per practicar les proves admeses.

2. No obstant el que estableix l'apartat anterior, si el tribunal només ha admès proves documentals el valor probatori de les quals no ha estat impugnat, pot decidir en el mateix aute que no se celebri el judici oral i declarar el procés vist per a sentència.

3. En cas d'incompareixença de les parts al judici, regeixen les normes que estableix l'apartat 2 de l'article 240, en el que siguin aplicables.

Article 257. Desenvolupament del judici oral

1. El judici oral comença amb la resolució de les qüestions processals que puguin impedir la resolució del procés mitjançant una sentència sobre el fons d'aquest procés.

2. Un cop resoltes les qüestions processals, les parts personades al judici oral fixen amb precisió l'objecte del procés i les qüestions de fet o de dret sobre les quals hi hagi controvèrsia entre elles.

3. Seguidament es practiquen les proves proposades per les parts i que el tribunal ha admès, segons les normes establertes en el capítol quart del títol III per a cada mitjà de prova, en el que siguin aplicables.

4. Una vegada practicades les proves, les parts formulen oralment les conclusions, d'acord amb el que estableix l'article 244.

5. Un cop s'ha acabat el tràmit de conclusions, el tribunal declara el procés vist per a sentència. No obstant això, dins els cinc dies hàbils següents al dia en què ha finalitzat el judici oral, les parts poden presentar un escrit al tribunal per completar de forma succinta les conclusions que hagin formulat oralment durant el judici oral.

Article 258. Sentència i diligències per a millor proveir

1. El tribunal dicta la sentència dins el termini dels vint dies hàbils següents al dia en què finalitza el judici oral o en què dicta l'aute on decideix que no se celebri el judici oral.

2. El tribunal pot decidir, dins el termini assenyalat a l'apartat anterior, la pràctica de proves com a diligències per a millor proveir, d'acord amb les normes que estableix la secció segona del capítol sisè del títol III, en el que siguin aplicables.

Article 259. Recurs contra la sentència

Contra les sentències dictades en els processos que se substancien pel procediment abreujat es pot

interposar un recurs d'apel·lació, a excepció de les sentències dictades en els processos en què la quantia no superi 1.500 euros, contra les quals no es pot interposar cap recurs d'apel·lació.

Títol V. Procediments especials**Capítol primer. Procediment d'injunció****Article 260. Àmbit del procediment d'injunció**

1. El procediment d'injunció es pot emprar per reclamar deutes dineraris de qualsevol import, sempre que siguin líquids, determinats, vençuts i exigibles, i sempre que la reclamació no s'hagi de fer mitjançant un altre dels procediments especials que regula aquest títol.

2. El deute dinerari s'ha d'acreditar mitjançant qualsevol dels documents següents:

a) Documents, sigui quina sigui la forma, la classe o el suport físic en què es trobin, que estiguin signats pel deutor o on consti el seu segell, empremta o marca, o qualsevol altre senyal físic o electrònic.

b) Rebuts, factures, albarans de lliurament, certificacions, telegrams, burofaxos, telefaxos, correus electrònics o qualssevol altres documents que documentin habitualment les relacions comercials i els crèdits i els deutes entre el creditor i el deutor.

c) Certificacions de liquidacions dels deutes en concepte de l'obligació de contribuir al sosteniment de les despeses generals de les comunitats de propietaris, lliurats per l'administrador secretari de la comunitat, amb el vistiplau del president.

d) Lletres de canvi acceptades.

e) Reconeixements de deute.

f) Certificacions bancàries, xecs i pagarés.

Article 261. Petició

1. El procés que se substancia pel procediment d'injunció comença amb la petició en què s'han d'indicar les dades i les circumstàncies que permeten identificar el creditor i el deutor, el domicili o la residència on pot ser emplaçat el deutor, l'import i la naturalesa del deute que es reclama, i la identitat de l'advocat i el procurador que hi intervenen eventualment. A la petició també s'ha d'adjuntar l'original de qualsevol dels documents esmentats a l'apartat 2 de l'article anterior.

2. La petició es pot formular, si escau, mitjançant l'imprès o el formulari corresponent que posi a disposició l'Administració de justícia, i on s'han d'indicar i adjuntar les dades, les circumstàncies i els documents esmentats a l'apartat 1 anterior.

3. En qualsevol cas, el creditor ha de presentar una còpia de la petició i dels documents que s'hi adjunten.

4. Dins els cinc dies hàbils següents al dia en què es rep la petició, el president del Tribunal de Batlles designa mitjançant una providència el tribunal al qual correspon per torn el coneixement del procés.

Article 262. Admissió de la petició

1. El tribunal decideix, mitjançant un aute i dins els tretze dies hàbils següents al dia en què s'ha presentat la petició, si l'admet o no l'admet. Contra aquest aute només es pot interposar un recurs de reposició.

2. El tribunal només pot inadmetre la petició en els casos següents:

a) Si el deute reclamat no és líquid, determinat, vençut i exigible.

b) Si el creditor no ha indicat o no ha adjuntat les dades, les circumstàncies i els documents esmentats a l'apartat 1 de l'article anterior.

Article 263. Clàusules abusives

1. En els contractes d'adhesió, si el tribunal, d'ofici o a instància de part, considera que qualsevol clàusula que fonamenti la petició o determini la quantitat exigible pot ser abusiva, dona audiència prèvia al creditor i al deutor en el termini de tretze dies hàbils, i decideix mitjançant un aute dins els tretze dies hàbils següents.

2. En cas que el tribunal segueixi considerant que qualsevol de les clàusules del contracte d'adhesió pot ser abusiva, mitjançant el mateix aute declara la petició improcedent i la finalització del procés, i arxiva les actuacions sense cap altre tràmit, sense perjudici que el creditor pugui instar posteriorment el procés declaratiu que correspongui. Contra aquest aute només es pot interposar un recurs de reposició.

Article 264. Trasllat de la petició i requeriment

1. Un cop admesa la petició, el tribunal la trasllada al deutor. En el mateix aute en què admet la petició, el tribunal requereix al deutor que, en el termini dels tretze dies hàbils següents al dia en què se li notifica l'aute, faci alguna de les actuacions següents:

a) Consigni o pagui al creditor l'import del deute reclamat.

b) Acrediti prop del tribunal que ha satisfet l'import del deute reclamat.

c) Comparegui per al·legar que s'oposa al deute reclamat i exposar els motius pels quals considera que no ha de satisfer, en tot o en part, l'import del deute reclamat.

2. L'aute que admet la petició i requereix al deutor que faci alguna de les actuacions esmentades a l'apartat anterior també l'adverteix que, en cas que no ho faci, es despatxarà l'execució contra ell i se li imposaran les costes processals.

3. Per excepció del que estableix l'apartat 2 de l'article 25, en cas que el deute reclamat consisteixi en imports derivats de l'obligació de contribuir al sosteniment de les despeses generals de les comunitats de propietaris, la notificació de l'aute que admet la petició i requereix al deutor que faci alguna de les actuacions esmentades a l'apartat 1 d'aquest article, i el lliurament de la cèdula d'emplaçament corresponent, es fa al domicili designat pel deutor prèviament per a les notificacions, els emplaçaments i les citacions relacionats amb els assumptes de la comunitat de propietaris i, subsidiàriament, si no ha designat cap domicili prèviament, es fa a la unitat immobiliària que és objecte del procés.

Article 265. Pagament i incompareixença o no oposició del deutor

1. Si el deutor atén el requeriment de pagament o acredita que ha satisfet l'import del deute reclamat en el termini assenyalat a aquest efecte, el tribunal arxiva les actuacions sense cap altre tràmit, sense imposar les costes processals.

2. En cas que el deutor no atengui el requeriment de pagament o no acrediti que ha satisfet l'import del deute reclamat, i al mateix temps no comparegui dins el termini assenyalat a aquest efecte o comparegui però no al·legui que s'oposa al deute reclamat, el tribunal dicta un aute dins els tretze dies hàbils següents en què despatxa l'execució contra el deutor, i li imposa les costes processals. Contra aquest aute no es pot interposar cap recurs.

Article 266. Oposició del deutor

1. L'oposició del deutor al deute reclamat i l'exposició dels motius pels quals considera que no ha de satisfer, en tot o en part, l'import del deute reclamat, es formula mitjançant un escrit que ha de contenir un raonament breu d'aquests motius, sense que es pugui considerar suficient la referència genèrica a la inexistència del deute.

2. En cas que l'oposició del deutor es fonamenti en la pluspetició, el tribunal pot decidir, a instància del creditor, mitjançant un aute i dins els tretze dies hàbils següents, declarar com a import endeutat el que hagi reconegut el deutor, sempre que d'acord amb la naturalesa de la petició sigui possible pronunciar-se separatament i sense perjudicar sobre els fets o les qüestions restants respecte dels quals el procés ha de continuar. Contra aquest aute no es pot interposar cap recurs.

Article 267. Finalització del procés

1. Si el deutor s'ha oposat degudament al deute reclamat, el tribunal trasllada al creditor l'escrit d'oposició i decideix, mitjançant un aute i dins els tretze dies hàbils següents, la finalització del procés, sense imposar les costes processals. Contra aquest aute no es pot interposar cap recurs.

2. Un cop s'ha dictat l'aute a què fa referència l'apartat anterior, el creditor pot instar un procés d'acord amb la classe de procediment declaratiu que correspongui.

Capítol segon. Procediment de tutela sumària**Article 268. Àmbit del procediment de tutela sumària**

El procediment de tutela sumària té com a finalitat resoldre les peticions relatives a les classes de tuteles que relaciona l'article següent, i que tenen en comú la necessitat d'obtenir una declaració judicial urgent de tutela dels drets dels ciutadans en cas que no sigui possible o convenient plantejar un procés pel procediment declaratiu que correspongui.

Article 269. Classes de tuteles sumàries

1. Es poden demanar mitjançant el procediment de tutela sumària les tuteles següents:

- a) El cessament provisional d'una activitat o l'abstenció temporal de portar a terme una conducta.
- b) La suspensió d'acords socials.
- c) La recuperació de la possessió d'una finca rústica o urbana, cedida a precari pel propietari, l'usufructuari o qualsevol altra persona amb el dret de posseir aquesta finca.
- d) El llançament o el desallotjament i la recuperació immediata de la possessió d'un habitatge pel propietari o l'usufructuari que n'hagi estat desposseït sense el seu consentiment.
- e) La recuperació de la possessió d'una cosa o un dret per la persona que n'hagi estat desposseït o pertorbat en el gaudiment.
- f) L'adquisició de la possessió de béns per part de la persona que els hagi rebut per herència, si no els posseeix ningú a títol de propietari o usufructuari.
- g) L'adopció de mesures per a l'efectivitat dels drets reals que demanin els titulars d'aquests drets, davant els qui s'hi oposin o en pertorbin l'exercici sense disposar d'un títol legítim.
- h) La suspensió d'una obra nova.
- i) La demolició, l'enderrocament o l'assegurament d'una obra, un edifici, un arbre o qualsevol altre objecte anàleg en estat de ruïna que amenaci de causar danys a la persona que sol·licita la tutela.

j) Les sol·licituds d'aliments endeutats en virtut d'una norma legal o per qualsevol altre títol.

2. També es pot demanar mitjançant el procediment de tutela sumària qualsevol altra classe de tutela que tingui com a finalitat la protecció dels drets legítims de qui la sol·licita, sempre que s'acrediti suficientment la titularitat del dret de què es tracti i la concurrència del requisit d'urgència.

Article 270. Normes aplicables

El procediment de tutela sumària se substancia d'acord amb les normes sobre el procediment abreujat que estableix el títol IV, amb les especialitats que preveu aquest capítol.

Article 271. Demanda

1. El procés que se substancia pel procediment de tutela sumària comença amb la demanda, que ha de contenir la petició concreta de tutela que se sol·licita i en què, a més, es poden formular les peticions d'actuacions, mesures o requeriments urgents que es considerin necessàries per garantir el dret de què es tracti.

2. El demandant ha de fer constar o adjuntar a la demanda una declaració jurada segons la qual és el titular del dret en relació amb el qual se sol·licita la tutela, i demanar la tutela del tribunal per garantir aquest dret, sota la seva responsabilitat. Aquesta declaració es pot contenir en la mateixa demanda o es pot efectuar davant un notari o un saig, o en virtut d'una compareixença davant el secretari judicial.

3. El demandant també ha d'adjuntar a la demanda, si escau, l'escriptura pública que acredita la titularitat del dret real o qualssevol altres documents que legitimin la petició de tutela, amb preferència pels documents notariaus, pericials o del saig que puguin donar compte degudament dels fets que són objecte de la petició i de la urgència de la petició.

Article 272. Admissió i trasllat de la demanda

1. El tribunal decideix, mitjançant un aute i com a màxim el dia hàbil següent al dia en què s'ha presentat la demanda, si l'admet o no l'admet. Contra l'aute que no admet la demanda només es pot interposar recurs de reposició.

2. Si el tribunal admet la demanda, en el mateix aute decideix sobre les peticions d'actuacions, mesures o requeriments urgents que el demandant hagi sol·licitat per garantir el dret de què es tracti. No obstant això, si aquestes peticions s'han de decidir després d'un reconeixement judicial, el tribunal es desplaça al lloc on calgui fer aquest reconeixement, en presència, si és possible, de les parts, els advocats i, si escau, els procuradors, i decideix verbalment el que sigui procedent, cosa que es fa constar a l'acta.

Posteriorment i dins els dos dies hàbils següents, el tribunal decideix mitjançant un aute si ratifica o deixa sense efecte les actuacions, les mesures o els requeriments urgents que hagi decidit al terme del reconeixement judicial.

Article 273. Assenyament de la vista i actuacions prèvies a la vista

1. En el mateix aute en què el tribunal admet la demanda, la trasllada al demandat i assenya la vista, que se celebra dins els tres dies hàbils següents, i en què les parts han de proposar les proves que considerin convenients. Per excepció del que estableix l'apartat 4 de l'article 25, l'aute es notifica de forma immediata i personal al demandat o a qualsevol persona al seu servei o que estigui en el lloc o intervingui en l'acció que es pretén assegurar.

2. Abans de la celebració de la vista, el demandat pot oferir una caució per continuar l'obra, l'activitat o l'acció que és objecte del requeriment, o per dur a terme les obres, les accions o les conductes indispensables per conservar el que s'ha edificat, construït o fabricat. El tribunal decideix, verbalment i en el mateix acte, si l'oferiment es fa durant el reconeixement judicial, o mitjançant un aute i com a màxim dins els dos dies hàbils següents en cas contrari, si ratifica o deixa sense efecte les actuacions, mesures o requeriments urgents que ha adoptat, i també el que escaigui en relació amb la caució.

Article 274. Incompareixença de les parts a la vista

1. Si cap de les parts no compareix a la vista, es fa constar a l'acta i el tribunal dicta un aute en què deixa sense efecte les actuacions, les mesures o els requeriments urgents que ha adoptat i arxiva les actuacions sense cap altre tràmit, sense imposar les costes processals a cap de les parts esmentades.

2. Si només hi compareix alguna de les parts, se celebra la vista, llevat que no hi comparegui el demandant i el demandat al·legui que no té interès a continuar el procés i que sol·licita al tribunal que consideri que el demandant ha desistit del procés. En aquest cas, el tribunal dicta un aute en què estima aquesta sol·licitud, deixa sense efecte les actuacions, les mesures o els requeriments urgents que ha adoptat i arxiva les actuacions sense cap altre tràmit, i imposa les costes processals al demandant. A més, a instància del demandat, el tribunal també pot condemnar el demandant a satisfer la indemnització que correspongui pels danys i perjudicis ocasionats.

Article 275. Desenvolupament de la vista

1. La vista comença amb la intervenció de les parts que s'hi han personat i que fixen amb precisió

l'objecte del procés i les qüestions de fet o de dret sobre les quals hi hagi controvèrsia entre elles.

2. Seguidament s'admeten i es practiquen les proves proposades per les parts, segons les normes establertes en el capítol quart del títol III per a cada mitjà de prova, en el que siguin aplicables.

3. Una vegada practicades les proves, les parts formulen oralment les conclusions, d'acord amb el que estableix l'article 244.

4. Un cop s'ha acabat el tràmit de conclusions, el tribunal declara el procés vist per a sentència.

Article 276. Sentència i recurs

1. El tribunal dicta la sentència dins els cinc dies hàbils següents al dia en què s'ha celebrat la vista. Aquesta sentència té l'efecte de cosa jutjada en relació amb els fets enjudiciats i que s'hi resolen, sense perjudici que es pugui plantejar un procés declaratiu posterior, un cop la sentència ha esdevingut ferma.

2. Contra la sentència que es dicta en els processos que se substancien pel procediment de tutela sumària es pot interposar un recurs d'apel·lació.

Capítol tercer. Procediment d'arrendaments

Article 277. Àmbit del procediment d'arrendaments

El procediment d'arrendaments s'aplica als processos en què s'exerceixen accions amb l'objecte de resoldre les controvèrsies, les relacions i les obligacions que deriven dels contractes d'arrendament, amb independència de la quantia econòmica.

Article 278. Normes aplicables

El procediment d'arrendaments se substancien d'acord amb les normes sobre el procediment abreujat que estableix el títol IV, amb les especialitats que preveu aquest capítol.

Article 279. Legitimació activa i passiva

Són part demandant o demandada en el procediment d'arrendaments els arrendadors o els arrendataris de la finca que és objecte del contracte d'arrendament.

Article 280. Contesta i reconvenió

1. Un cop admesa la demanda, el tribunal la trasllada al demandat perquè comparegui en el procés i la contesti en el termini de tretze dies hàbils, i l'adverteix que si no compareix en el termini esmentat serà declarat en rebel·lia.

2. Si es formula una demanda reconvenional, un cop admesa el tribunal la trasllada al demandat reconvenional perquè la contesti en el termini de tretze dies hàbils.

Article 281. Enervació de l'acció

1. Quan la resolució del contracte d'arrendament que és objecte del procés hagi tingut lloc per la manca de pagament de la renda o de les quantitats que s'hi assimilaven d'acord amb la Llei d'arrendaments de finques urbanes, el demandat pot enervar l'acció exercida pel demandant mitjançant la consignació judicial de les rendes degudes i les quantitats assimilades, sempre que ho faci dins el termini assenyalat per contestar a la demanda.

2. L'enervació de l'acció no s'admet si el mateix arrendatari ja n'ha enervat una altra contra el mateix arrendador, o si l'arrendador ha requerit fefaentment de pagament a l'arrendatari com a mínim un mes abans del dia en què ha interposat la demanda.

Article 282. Retorn provisional de la possessió de la finca

1. En cas que el procés tingui per objecte resoldre un contracte d'arrendament i el demandat no hi hagi comparegut un cop han finalitzat els tràmits d'al·legacions, malgrat haver estat degudament emplaçat a aquest efecte, el demandant pot sol·licitar al tribunal el retorn provisional de la possessió de la finca arrendada, si compleix els requisits següents, sempre que la possibilitat de fer-ho es trobi raonablement al seu abast:

- a) Que acrediti que no s'ha produït cap tipus de despesa que originen els serveis i subministraments des de la data en què s'ha iniciat el procés fins al moment en què es pot sol·licitar el reconeixement judicial, en cas que aquesta prova es trobi raonablement al seu abast.
- b) Que adjunti a la sol·licitud les declaracions escrites de dos testimonis com a mínim, datades i signades pels testimonis, a les quals s'adjunti una còpia del seu passaport o del seu document d'identitat, i en què manifestin que no els consta que la finca estigui ocupada.

2. Un cop presentada la sol·licitud de retorn provisional de la possessió de la finca arrendada d'acord amb el que estableix l'apartat anterior, el tribunal decideix mitjançant un aute i dins els tretze dies hàbils següents, d'entrar-hi per fer-ne el reconeixement judicial.

3. En cas que el tribunal constati que la finca arrendada es troba en una situació d'abandonament, estima la sol·licitud de retorn provisional de la possessió mitjançant un aute i dins els tretze dies hàbils següents, en què també pot requerir al demandant, si escau, que presti una caució suficient a criteri del tribunal per garantir el rescabament dels danys que es puguin ocasionar al demandat, sense perjudici que el procés continuï tramitant-se.

Article 283. Admissió de les proves i assenyalament del judici oral

1. Un cop finalitzen els tràmits d'al·legacions, el tribunal dicta un aute dins els tretze dies hàbils següents al dia en què admet o no admet les proves proposades, d'acord amb els criteris de legalitat, utilitat, pertinència, necessitat i proporcionalitat establerts en aquesta Llei.

2. El tribunal assenjala la data en què se celebra el judici oral dins els vint dies hàbils següents al dia en què finalitzen els tràmits d'al·legacions, prorrogables vint dies hàbils més com a màxim en els casos en què sigui menester per practicar les proves admeses.

3. No obstant el que estableix l'apartat anterior, si el tribunal només ha admès proves documentals el valor probatori de les quals no ha estat impugnat, pot decidir en el mateix aute que no se celebri el judici oral i declarar el procés vist per a sentència.

Article 284. Sentència i recurs

1. El tribunal dicta la sentència dins els tretze dies hàbils següents al dia en què finalitza el judici oral o en què dicta l'aute on decideix que no se celebri el judici oral.

2. Contra les sentències dictades en els processos que se substancien pel procediment d'arrendaments es pot interposar un recurs d'apel·lació.

3. No obstant el que estableix l'apartat anterior, si el demandat interposa un recurs d'apel·lació i no acredita que està al corrent del pagament de la renda pactada en el contracte d'arrendament que és objecte del procés i les quantitats assimilades, o no acredita que n'ha consignat judicialment l'import, el tribunal no admet el recurs. A més, el demandat està obligat a pagar o consignar judicialment la renda i les quantitats assimilades que vagin vencent durant la tramitació del recurs d'apel·lació. En cas contrari, el tribunal li requereix que ho faci en el termini màxim de cinc dies hàbils i, si no ho fa, dicta un aute en què declara la caducitat del recurs.

4. Les normes que estableix l'apartat anterior no són aplicables si el demandat ha obtingut el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes en el marc del procés corresponent que se substancien pel procediment d'arrendaments, i sempre que es tracti de l'arrendament d'un habitatge.

Capítol quart. Procediment laboral**Article 285. Àmbit del procediment laboral**

El procediment laboral s'aplica als processos en què s'exerceixen accions derivades de la interpretació i l'execució dels contractes de treball, i dels acords i convenis col·lectius, amb independència de la quantia econòmica.

Article 286. Normes aplicables

El procediment laboral se substancia d'acord amb les normes sobre el procediment abreujat que estableix el títol IV, amb les especialitats que preveu aquest capítol.

Article 287. Legitimació activa i passiva

1. Són part demandant o demandada en el procediment laboral la persona assalariada, l'empresari o els seus representants, d'acord amb el que estableix la Llei qualificada de relacions laborals o les altres lleis aplicables.

2. No obstant això, per defensar el dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació en un procediment laboral, també estan legitimades per intervenir, en nom i interès de les persones afiliades o associades, i sempre que comptin amb la seva autorització, les organitzacions sindicals i les associacions i organitzacions constituïdes legalment que tinguin com a finalitat primordial la defensa i la promoció de la igualtat de tracte i la no-discriminació i desenvolupin la seva activitat en el territori andorrà. No és necessària aquesta autorització quan les persones afectades siguin una pluralitat indeterminada o de difícil determinació, sense perjudici de la legitimació processal de les persones que puguin arribar a identificar-se com afectades.

Article 288. Contesta i reconvençió

1. Un cop admesa la demanda, el tribunal la trasllada al demandat perquè comparegui en el procés i la contesti en el termini de tretze dies hàbils, i l'adverteix que si no compareix en el termini esmentat serà declarat en rebel·lia.

2. Si es formula demanda reconvençional, un cop admesa el tribunal la trasllada al demandat reconvençional perquè la contesti en el termini de tretze dies hàbils.

Article 289. Admissió de les proves i assenyalament del judici oral

1. Un cop finalitzen els tràmits d'al·legacions, el tribunal dicta un aute dins els tretze dies hàbils següents al dia en què admet o no admet les proves proposades, d'acord amb els criteris de legalitat, utilitat, pertinència, necessitat i proporcionalitat establerts en aquesta Llei.

2. El tribunal assenjala la data en què se celebra el judici oral dins els vint dies hàbils següents al dia en què finalitzen els tràmits d'al·legacions, prorrogables vint dies hàbils més com a màxim en els casos en què sigui menester per practicar les proves admeses.

3. No obstant el que estableix l'apartat anterior, si el tribunal només ha admès proves documentals el valor probatori de les quals no ha estat impugnat,

pot decidir en el mateix aute que no se celebri el judici oral i declarar el procés vist per a sentència.

Article 290. Sentència, recurs, costes i comunicació

1. El tribunal dicta la sentència dins els tretze dies hàbils següents al dia en què finalitza el judici oral o en què dicta l'aute on decideix que no se celebri el judici oral.

2. Contra les sentències dictades en els processos que se substancien pel procediment laboral es pot interposar un recurs d'apel·lació.

3. Per excepció del que disposa l'article 350, si el tribunal estima parcialment les pretensions exercides per l'assalariat, imposa les costes processals a l'empresari, llevat que decideixi altrament de forma motivada i d'acord amb les circumstàncies que concorren.

4. Les sentències que es dicten en els processos que se substancien pel procediment laboral es comuniquen d'ofici a la Caixa Andorrana de Seguretat Social en cas que s'hi faci algun pronunciament al respecte.

Capítol cinquè. Disposicions generals sobre els processos de persona i família**Article 291. Àmbit d'aplicació**

Les normes d'aquest capítol s'apliquen als processos de persona i família, que són els processos relatius a:

- a) La capacitat i l'estat civil de la persona.
- b) La filiació, la paternitat i la maternitat.
- c) La declaració de la nul·litat, la separació i el divorci del matrimoni o la unió civil; l'establiment de mesures que dimanin de la nul·litat, la separació i el divorci del matrimoni o la unió civil, o de l'extinció d'una unió estable de parella; l'establiment de mesures paternofiliales, i també la modificació de les mesures esmentades anteriorment, amb independència que s'hagin establert o no en el marc d'un procés judicial.

Article 292. Normes aplicables

Els processos de persona i família se substancien d'acord amb les normes sobre el procediment abreujat que estableix el títol IV, amb les especialitats que preveu aquest capítol i, en el cas dels processos que preveu la lletra c de l'article anterior, d'una banda, i de modificació de la capacitat de la persona, d'altra banda, també amb les especialitats que preveuen els capítols cinquè i sisè d'aquest títol, respectivament.

Article 293. Intervenció del Ministeri Fiscal

1. En els processos relatius a la modificació de la capacitat de la persona, la declaració de la nul·litat

del matrimoni o la unió civil, i la determinació i la impugnació de la filiació, el Ministeri Fiscal sempre és part.

2. En els altres processos de persona i família, el Ministeri Fiscal intervé si alguna de les parts o de les persones interessades en el procés és menor d'edat, absent, amb la capacitat modificada judicialment o està necessitada de protecció, o si així ho estableixen les lleis aplicables.

Article 294. Indisponibilitat de l'objecte del procés

1. En els processos de persona i família, no produeix efecte la renúncia, l'aplanament o la transacció.

2. En els processos de persona i família, el desistiment requereix la conformitat del Ministeri Fiscal, excepte en els processos de declaració de prodigalitat, de filiació, paternitat i maternitat, i de declaració de la nul·litat, la separació i el divorci del matrimoni o la unió civil, si no en són part persones interessades menors d'edat o persones absents, amb la capacitat modificada judicialment o necessitades de protecció.

3. Les normes que estableixen els dos apartats anteriors no s'apliquen si les pretensions que s'exerceixen en els processos corresponents són de lliure disposició de les parts.

Article 295. Preclusió processal, fets controvertits i prova d'ofici

1. Sense perjudici del principi de preclusió de les al·legacions de fets i fonaments jurídics que també regeix en els processos de persona i família, el tribunal pot admetre aquestes al·legacions més enllà del termini concedit a aquest efecte si concorren motius d'ordre públic que ho aconsellen.

2. La conformitat de les parts respecte dels fets controvertits no vincula el tribunal.

3. Les normes que estableixen els dos apartats anteriors no s'apliquen si les pretensions que s'exerceixen en els processos corresponents són de lliure disposició de les parts.

4. El tribunal pot decidir d'ofici la pràctica de les proves que consideri oportunes.

Article 296. Tramitació preferent, publicitat i comunicació

1. Els processos en què alguna de les parts o persones interessades sigui menor d'edat, absent, amb la capacitat modificada judicialment o necessitada de protecció, són de tramitació preferent.

2. En els processos esmentats a l'apartat anterior, el tribunal pot decidir, d'ofici o a instància de part, que el judici oral se celebri a porta tancada i que les actuacions siguin reservades.

3. Les sentències o les altres resolucions judicials que es dicten en els processos de persona i família es comuniquen d'ofici al Registre Civil si així ho estableix la Llei del Registre Civil o les altres lleis aplicables.

Capítol sisè. Procediment de família

Secció primera. Disposicions generals

Article 297. Àmbit del procediment de família

El procediment de família s'aplica als processos que tinguin per objecte la declaració de la nul·litat, la separació i el divorci del matrimoni o la unió civil; l'establiment de mesures que dimanin de la nul·litat, la separació i el divorci del matrimoni o la unió civil, o de l'extinció d'una unió estable de parella; l'establiment de mesures paternofilials, i també la modificació de les mesures esmentades anteriorment, amb independència que s'hagin establert o no en el marc d'un procés judicial.

Article 298. Legitimació activa i extinció de l'acció

1. Poden instar un procés de declaració de la nul·litat del matrimoni o la unió civil:

a) Els cònjuges.

b) El Ministeri Fiscal.

c) La persona que hagi estat víctima de la violència, la por greu o l'engany a què es refereixen els articles 29 i 30 de la Llei qualificada del matrimoni.

d) Les altres persones que hi tinguin un interès directe i legítim. En aquest cas, el tribunal, abans d'admetre la demanda, la trasllada al Ministeri Fiscal perquè faci les al·legacions oportunes sobre si hi ha aquest interès directe i legítim, en el termini de tretze dies hàbils. El tribunal decideix mitjançant un aute si admet o no la demanda dins els tretze dies hàbils següents.

2. Només poden instar un procés de declaració de la separació matrimonial o el divorci els cònjuges. L'acció a aquest efecte s'extingeix per la mort de qualsevol dels cònjuges i, en el cas de la separació matrimonial, per la reconciliació, la qual ha de ser expressa quan tingui lloc després d'haver instat el procés corresponent.

Secció segona. Mesures provisionals

Article 299. Mesures provisionals amb caràcter general

1. El cònjuge o la persona que mantingui una situació de convivència anàloga, que pretengui instar o hagi instat qualsevol dels processos a què fa referència l'article 297, pot sol·licitar l'adopció de les mesures provisionals a què es refereix la Llei qualificada del matrimoni, mitjançant una sol·licitud

que pot formular abans de presentar la demanda, conjuntament amb la demanda o en qualsevol moment posterior, sempre que sigui durant la tramitació del procés i abans que s'hagi dictat sentència.

2. Si la sol·licitud de mesures provisionals es formula abans de presentar la demanda, se n'atribueix el coneixement al tribunal al qual correspon per torn, que també esdevé competent per tramitar i resoldre els processos posteriors que se substanciïn pel procediment de família i de què portin causa les mesures provisionals. Si la sol·licitud de mesures provisionals es formula conjuntament amb la demanda o en qualsevol moment posterior, és competent per tramitar-la i resoldre-la el tribunal que conegui el procés que se substancia pel procediment de família corresponent i de què portin causa les mesures provisionals.

3. Un cop rep la sol·licitud de mesures provisionals, el tribunal cita les parts, i, si hi ha fills menors d'edat, també cita el Ministeri Fiscal, a una audiència. Aquesta audiència s'ha de celebrar dins els cinc dies hàbils següents al dia en què s'hagi presentat la sol·licitud de mesures provisionals, i les parts han de comparèixer-hi assistides de l'advocat i, si escau, el procurador.

4. Durant l'audiència, les parts poden fer les al·legacions i proposar els mitjans de prova que considerin oportuns, i en concret han d'aportar els documents que n'acreditin la nacionalitat i la residència i, si escau, la celebració del matrimoni o la unió civil i la filiació dels fills comuns, i que també en permetin valorar eventualment la capacitat econòmica i les necessitats econòmiques dels fills a càrrec.

5. El tribunal convida les parts a assolir un acord sobre les mesures provisionals. Si assoleixen una entesa i el tribunal considera que queden suficientment garantits els drets dels cònjuges o de les persones que mantenen una situació de convivència anàloga, i, si escau, dels fills, adopta les mesures provisionals mitjançant un aute en el mateix acte o, com a màxim, dins els cinc dies hàbils següents, després d'escoltar, si escau, el Ministeri Fiscal.

6. Si les parts no assoleixen un acord, o l'entesa no garanteix suficientment els seus drets, i, si escau, els dels fills menors d'edat, el tribunal, després d'escoltar-los i d'escoltar, si escau, el Ministeri Fiscal, i després d'examinar els documents que s'hagin aportat, resol la sol·licitud de mesures provisionals mitjançant un aute en el mateix acte o, com a màxim, dins els cinc dies hàbils següents.

7. Les al·legacions de les parts i la decisió del tribunal no són vinculants per a les pretensions que

s'exerceixin en els processos posteriors que se substanciïn pel procediment de família entre les mateixes parts, ni per a la sentència que dicti el tribunal al terme d'aquests processos.

8. Si el tribunal, d'ofici o a instància de part, decideix practicar una prova que no es pugui portar a terme durant l'audiència, assenyala una data per fer-ho al més aviat possible. Un cop s'ha practicat la prova, la trasllada a les parts i, si escau, al Ministeri Fiscal, perquè facin les al·legacions oportunes en el termini de cinc dies hàbils, i resol la sol·licitud de mesures provisionals mitjançant un aute dins els cinc dies hàbils següents. Entretant, però, el tribunal pot adoptar mitjançant un aute les mesures provisionals urgents o necessàries que consideri oportunes.

9. Les mesures provisionals que adopti el tribunal queden sense efecte si en el termini de vint dies hàbils des que s'han pres qualsevol de les parts no presenta la demanda del procés que se substancia pel procediment de família i de què porten causa aquestes mesures provisionals. També queden sense efecte quan les mesures provisionals siguin substituïdes per les mesures que estableixi la sentència que dicti el tribunal al terme d'aquest procés, o quan finalitzi per qualsevol altre motiu.

10. Mentre no hagin quedat sense efecte, les mesures provisionals adoptades poden ser modificades pel tribunal si té lloc un canvi significatiu de les circumstàncies que es van tenir en compte per prendre-les. La modificació de les mesures provisionals es regeix pel mateix procediment establert als apartats 3 a 8 anteriors.

Article 300. Mesures provisionals en cas d'urgència o necessitat

1. A instància de qualsevol dels cònjuges o de les persones que mantinguin una situació de convivència anàloga, i sempre que s'acrediti la urgència o la necessitat que concorri, el tribunal pot adoptar mitjançant un aute les mesures provisionals que consisteixen en l'atribució de l'ús de l'habitatge familiar i, després d'escoltar el Ministeri Fiscal, en la guarda i custòdia i el règim de visites dels fills menors d'edat, la contribució dels cònjuges a les càrregues del matrimoni o la unió civil, i la pensió d'aliments i les despeses extraordinàries dels fills, sense traslladar la sol·licitud de mesures provisionals ni celebrar una audiència amb caràcter previ.

2. El tribunal també pot adoptar mitjançant un aute les mesures provisionals en cas d'urgència o necessitat que consisteixen a prohibir a un dels cònjuges o de les persones que mantenen una situació de convivència anàloga d'entrar en contacte amb l'altre cònjuge o convivent, o amb els fills, en

cas de perill greu per a la seva integritat física o psicològica.

3. Un cop ha dictat l'aute, el tribunal el trasllada al més aviat possible, juntament amb la sol·licitud de mesures provisionals, a l'altre cònjuge o a l'altra persona que mantingui una situació de convivència anàloga, que pot fer les al·legacions que consideri oportunes dins els cinc dies hàbils següents.

4. D'acord amb les al·legacions que faci l'altre cònjuge o l'altra persona que mantingui una situació de convivència anàloga, el tribunal pot modificar les mesures provisionals que hagi adoptat, després de seguir el procediment establert als apartats 3 a 8 de l'article anterior.

Article 301. Recurs

1. Contra els autes que resolen les sol·licituds de mesures provisionals, llevat de les mesures provisionals en cas d'urgència i necessitat, es pot interposar un recurs d'apel·lació.

2. La interposició del recurs d'apel·lació no té efectes suspensius pel que fa a l'execució de les mesures provisionals adoptades, llevat que el tribunal decideixi altrament de forma expressa i motivada en el moment d'acceptar el recurs o amb posterioritat.

Secció tercera. Al·legacions i proves

Article 302. Contesta i reconvenió

1. En cas que el procediment de família no sigui contenciós, un cop admesa la demanda, el tribunal la trasllada al Ministeri Fiscal, si escau, perquè comparegui en el procés i la contesti en el termini de tretze dies hàbils.

2. En cas que el procediment de família sigui contenciós, un cop admesa la demanda, el tribunal la trasllada al demandat i, si escau, al Ministeri Fiscal, perquè compareguin en el procés i la contestin en el termini de tretze dies hàbils, tot advertint el demandat que si no compareix en el termini esmentat serà declarat en rebel·lia.

3. Si es formula una demanda reconvenional, un cop admesa, el tribunal la trasllada al demandat reconvenional i, si escau, al Ministeri Fiscal, perquè la contestin en el termini de tretze dies hàbils.

Article 303. Conveni

1. En cas que els cònjuges o les persones que mantingui una situació de convivència anàloga vulguin instar de comú acord un procés de separació del matrimoni o la unió civil, d'establiment o de modificació de les mesures a què fa referència l'article 297, o de divorci si no s'ha dictat amb anterioritat una sentència de separació del matrimoni o la unió civil, han d'atorgar i adjuntar a la demanda un conveni que reguli les matèries a què

fan referència els articles 52 a 57 de la Llei qualificada del matrimoni. Aquest conveni ha de ser aprovat en virtut de la sentència que posa fi al procés, sempre que els drets dels cònjuges o de les persones que mantenen una situació de convivència anàloga i, si escau, dels fills es mantinguin suficientment protegits.

2. El conveni també es pot presentar mitjançant un escrit conjunt dels cònjuges o de les persones que mantenen una situació de convivència anàloga, en qualsevol moment del procés contenciós, en què han de sol·licitar la continuació del procés de comú acord.

3. Els cònjuges o les persones que mantenen una situació de convivència anàloga han d'acompanyar el conveni amb els documents que acreditin la seva nacionalitat i residència i, si escau, amb els documents que acreditin la celebració del matrimoni i la filiació dels fills comuns, i que permetin valorar la capacitat econòmica de cadascun d'ells, les necessitats econòmiques dels fills a càrrec, i qualsevol altra circumstància que considerin oportuna.

4. En cas que el conveni no compleixi els requisits que estableix l'apartat 1 anterior, el tribunal requereix mitjançant una providència als cònjuges o a les persones que mantenen una situació de convivència anàloga que dins el termini de tretze dies hàbils atorguin i presentin un nou conveni que contingui les addicions, supressions o modificacions oportunes. En cas contrari, el tribunal, en virtut de la sentència que posa fi al procés, aprova només les disposicions del conveni que si escau compleixin els requisits que estableix l'apartat 1 anterior, i decideix el que correspongui en relació amb les disposicions del conveni que no compleixin aquests requisits, sense quedar vinculat per la conformitat de les parts al respecte.

Article 304. Admissió de les proves i assenyalament del judici oral

1. Un cop finalitzen els tràmits d'al·legacions, el tribunal dicta un aute dins els tretze dies hàbils següents en què admet o no admet les proves proposades, d'acord amb els criteris de legalitat, utilitat, pertinència, necessitat i proporcionalitat establerts en aquesta Llei.

2. El tribunal assenyala la data en què se celebra el judici oral dins els vint dies hàbils següents al dia en què finalitzen els tràmits d'al·legacions, prorrogables vint dies hàbils més com a màxim en els casos en què sigui menester per practicar les proves admeses.

3. No obstant el que estableix l'apartat anterior, si el tribunal només ha admès proves documentals el valor probatori de les quals no ha estat impugnat,

pot decidir en el mateix aute que no se celebri el judici oral i declarar el procés vist per a sentència.

Article 305. Declaracions escrites de testimonis

1. En cas que el procediment de família no sigui contenciós, i sempre que no s'hi oposi el Ministeri Fiscal, si escau, el tribunal pot admetre com a prova les declaracions escrites de testimonis, sempre que aquestes declaracions estiguin datades i signades pel testimoni, i s'hi acompanyi una còpia del passaport o del document d'identitat del testimoni.

2. El tribunal també pot admetre com a prova les declaracions escrites de testimonis que compleixin els requisits establerts a l'apartat anterior en els processos de separació i divorci del matrimoni o la unió civil, quan s'aportin amb la finalitat exclusiva d'acreditar la causa de la separació o el divorci.

Secció quarta. Sentència i recurs

Article 306. Sentència i recurs

1. El tribunal dicta la sentència dins els tretze dies hàbils següents al dia en què finalitza el judici oral o en què dicta l'aute on decideix que no se celebri el judici oral.

2. Contra les sentències dictades en els processos que se substancien pel procediment de família es pot interposar un recurs d'apel·lació.

3. En cas que les parts hagin sol·licitat l'adopció de mesures paternofilials que siguin incompatibles amb les mesures de protecció adoptades anteriorment pel batlle competent de la jurisdicció de menors, la sentència no es pronuncia en relació amb aquestes mesures, sense perjudici que resolgui les peticions restants que no siguin incompatibles amb les mesures de protecció esmentades.

Capítol setè. Procediment de modificació de la capacitat

Article 307. Àmbit del procediment de modificació de la capacitat

1. El procediment de modificació de la capacitat s'aplica als processos en què es pretén obtenir una declaració judicial de modificació de la capacitat de les persones majors d'edat o menors d'edat emancipades que per qualsevol causa es troben en la situació habitual de no tenir la potestat d'autogovernar-se, i en què també es pretén la constitució d'un organisme de protecció, la designació de la persona o les persones titulars de la institució tutelar i, si escau, l'internament de la persona en relació amb la qual es pretén modificar-ne la capacitat.

2. Les persones menors d'edat només poden ser subjecte d'un procés de modificació de la capacitat

en els termes que estableix la Llei qualificada d'incapacitació i organismes tutelars.

Article 308. Legitimació activa i passiva

1. Poden ser part demandant en el procediment de modificació de la capacitat la mateixa persona interessada, el cònjuge o la persona amb qui mantingui una situació de convivència anàloga, els descendents, els ascendents, els germans, el guardador de fet, el Ministeri Fiscal i el ministeri competent en matèria d'afers socials.

2. No obstant el que estableix l'apartat anterior, la modificació de la capacitat d'una persona menor d'edat no emancipada només la poden promoure els seus pares si estan habilitats per exercir la pàtria potestat, el Ministeri Fiscal i el ministeri competent en matèria d'afers socials.

3. La persona que és subjecte del procés de modificació de la capacitat ha de comparèixer-hi defensada i assistida per un advocat, que té la consideració de defensor judicial, i, si escau, del procurador, sense perjudici de la intervenció necessària del Ministeri Fiscal.

Article 309. Mesures provisionals

1. La persona o la institució que pretengui instar o hagi instat un procés de modificació de la capacitat pot sol·licitar l'adopció de les mesures provisionals oportunes, a l'efecte de protegir els drets i interessos de la persona que és o serà subjecte d'un procés de modificació de la capacitat, abans de la presentació de la demanda, conjuntament amb la demanda o en qualsevol moment posterior, sempre que sigui durant la tramitació del procés i abans que s'hagi dictat sentència.

2. Si la sol·licitud de mesures provisionals es formula abans de la presentació de la demanda, se n'atribueix el coneixement al tribunal al qual correspon per torn, que també esdevé competent per tramitar i resoldre el procés de modificació de la capacitat de què portin causa les mesures provisionals. Si la sol·licitud de mesures provisionals es formula conjuntament amb la demanda o en qualsevol moment posterior, és competent per tramitar-la i resoldre-la el tribunal que conegui el procés de modificació de la capacitat de què portin causa les mesures provisionals.

3. Un cop rep la sol·licitud de mesures provisionals, el tribunal cita les parts i el Ministeri Fiscal a una audiència. Aquesta audiència s'ha de celebrar dins els cinc dies hàbils següents al dia en què s'hagi presentat la sol·licitud de mesures provisionals, i les parts han de comparèixer-hi assistides del defensor judicial i, si escau, del procurador.

4. Durant l'audiència, les parts poden fer les al·legacions i proposar els mitjans de prova que considerin oportuns, i en concret la part que sol·licita les mesures provisionals ha d'aportar, en la mesura que sigui possible, un certificat mèdic que justifiqui la necessitat i l'oportunitat d'aquestes mesures.

5. Després d'escoltar les parts i el Ministeri Fiscal, i després d'examinar els documents que s'hagin aportat, el tribunal resol la sol·licitud de mesures provisionals mitjançant un aute en el mateix acte o, com a màxim, dins els cinc dies hàbils següents.

6. Les al·legacions de les parts i la decisió del tribunal no són vinculants per a les pretensions que s'exerceixin en el procés de modificació de la capacitat de què portin causa les mesures provisionals, ni per a la sentència que dicti el tribunal al terme d'aquest procés.

7. Si el tribunal, d'ofici o a instància de part, decideix practicar una prova que no es pugui portar a terme durant l'audiència, assenyala una data per fer-ho al més aviat possible. Un cop s'ha practicat la prova, la trasllada a les parts i al Ministeri Fiscal perquè facin les al·legacions oportunes en el termini de cinc dies hàbils. El tribunal resol la sol·licitud de mesures provisionals mitjançant un aute dins els cinc dies hàbils següents.

8. Les mesures provisionals que el tribunal adopti queden sense efecte si en el termini de vint dies hàbils des que s'han pres qualsevol de les parts no presenta la demanda del procés de modificació de la capacitat de què porten causa. També queden sense efecte quan les mesures provisionals siguin substituïdes per les mesures que estableixi la sentència que dicti el tribunal al terme d'aquest procés, o quan finalitzi per qualsevol altre motiu.

9. Mentre no hagin quedat sense efecte, les mesures provisionals adoptades poden ser modificades pel tribunal si té lloc un canvi significatiu de les circumstàncies que es van tenir en compte per prendre-les. La modificació de les mesures provisionals es regeix pel mateix procediment establert als apartats 3 a 7 anteriors.

10. Durant la tramitació del procés de modificació de la capacitat i abans que s'hagi dictat sentència, el tribunal també pot adoptar d'ofici les mesures provisionals oportunes a l'efecte de protegir els drets i interessos de la persona que és subjecte d'aquest procés. En aquest cas, regeixen els apartats 3 a 9 anteriors, en el que siguin aplicables.

Article 310. Demanda

1. El procés que se substancia pel procediment de modificació de la capacitat s'inicia amb la demanda en què s'han d'indicar les dades i les circumstàncies

que permeten identificar la persona subjecte del procés de modificació de la capacitat, els seus parents més pròxims i el metge tractant, i el domicili o la residència on poden ser emplaçats.

2. A la demanda també s'ha de designar la persona o les persones proposades per ser titulars de la institució tutelar i justificar-ne la idoneïtat a aquest efecte; hi ha d'haver la motivació necessària d'acord amb la modificació de la capacitat sol·licitada; s'hi han de proposar les proves que es considerin oportunes; i, en la mesura que sigui possible, s'ha d'acompanyar d'un certificat mèdic relatiu a les capacitats físiques i psíquiques de la persona en relació amb la qual es pretén la modificació de la capacitat.

Article 311. Contesta i reconvenió

1. Un cop admesa la demanda i dins els cinc dies hàbils següents, el tribunal la trasllada personalment a la persona subjecte del procés de modificació de la capacitat perquè la contesti en el termini de tretze dies hàbils, i la informa del seu contingut i del dret a ser assistida d'un defensor judicial. Si no pot o no vol designar un defensor judicial, el tribunal li'n designa un d'ofici.

2. Un cop admesa la demanda i dins els cinc dies hàbils següents, el tribunal també la trasllada al Ministeri Fiscal, llevat que hagi instat el procés, perquè comparegui en el procés i la contesti en el termini de tretze dies hàbils.

Article 312. Admissió de les proves i assenyalament del judici oral

1. Un cop finalitzen els tràmits d'al·legacions, el tribunal dicta un aute dins els tretze dies hàbils següents en què admet o no admet les proves proposades, d'acord amb els criteris de legalitat, utilitat, pertinència, necessitat i proporcionalitat establerts en aquesta Llei.

2. El tribunal assenyala la data en què se celebra el judici oral dins els vint dies hàbils següents al dia en què finalitzen els tràmits d'al·legacions, prorrogables vint dies hàbils més com a màxim en els casos en què sigui menester per practicar les proves admeses.

Article 313. Especificitats durant el judici oral

1. Durant el judici oral, el tribunal ha de procedir al reconeixement judicial de la persona que és subjecte del procés de modificació de la capacitat i l'ha de consultar en relació amb la persona o les persones proposades per ser titulars de la institució tutelar.

2. El tribunal també ha d'escoltar la persona o les persones proposades per ser titulars de la institució tutelar i, si ho considera oportú, pot escoltar els parents més pròxims i el metge tractant de la

persona que és subjecte del procés de modificació de la capacitat.

3. Durant la tramitació del procés de modificació de la capacitat s'ha d'encomanar, d'ofici o a instància de part, un dictamen pericial mèdic independent. El perit designat ha de ratificar aquest dictamen durant el judici oral, i n'ha d'exposar el contingut i les conclusions.

Article 314. *Supòsits excepcionals*

1. El tribunal pot prescindir, excepcionalment, de traslladar i informar la persona subjecte del procés de modificació de la capacitat del contingut de la demanda, i de consultar-la en relació amb la persona o les persones proposades per ser titulars de la institució tutelar, si conclou raonablement que aquestes actuacions li poden ocasionar un perjudici greu, o si del certificat mèdic o del dictamen pericial mèdic que consta en autes es desprèn que no està en disposició de prendre'n coneixement.

2. En els casos que estableix l'apartat anterior, la demanda i la sentència es fan saber al defensor judicial i a les altres persones que el tribunal entengui eventualment que són indicades a aquest efecte. La mateixa excepció es pot aplicar als tràmits previstos a l'apartat 3 de l'article 309 i a l'article 313.

3. No obstant el que estableix l'apartat anterior, el tribunal sempre ha de procedir al reconeixement judicial de la persona que és subjecte del procés de modificació de la capacitat.

Article 315. *Sentència i recurs*

1. El tribunal dicta la sentència dins els tretze dies hàbils següents al dia en què finalitza el judici oral. La sentència ha de determinar l'extensió i els límits de la modificació de la capacitat, la constitució de l'organisme de protecció en funció de la modificació de la capacitat establerta i la designació de la persona o les persones titulars de la institució tutelar, o la rehabilitació de la pàtria potestat o la pàtria potestat prorrogada, si escau, i la procedència o no de l'internament de la persona amb la capacitat modificada.

2. Contra les sentències dictades en els processos que se substancien pel procediment de modificació de la capacitat es pot interposar un recurs d'apel·lació.

3. El tribunal dona possessió del càrrec a la persona o les persones titulars de la institució tutelar, i designa una nova persona o unes noves persones en cas de cessament, d'acord amb les normes de la Llei qualificada d'incapacitació i organismes tutelars.

Article 316. *Pretensions accessòries*

1. Les pretensions relatives a la guarda de la persona sotmesa a una institució tutelar, inclòs l'establiment

eventual d'un règim de visites i el pagament d'una pensió d'aliments, es resolen en execució de la sentència que ha establert la modificació de la capacitat d'aquesta persona, llevat que la persona o les persones titulars de la institució tutelar hagin instat un procés que se substanciï pel procediment de família i en què es plantegin aquestes pretensions.

2. El tribunal competent pot segreguar en el temps les decisions relatives a la guarda de la persona sotmesa a una institució tutelar, al règim de visites i a la pensió d'aliments.

Article 317. *Revocació o canvis en la modificació de la capacitat*

1. Les persones o les institucions esmentades a l'apartat 1 de l'article 308, i la persona o les persones que tinguin la representació legal o la guarda de la persona amb la capacitat modificada, poden sol·licitar la revocació o canvis en la declaració judicial de modificació de la capacitat, de manera que se n'ampliïn o redueixin l'extensió o els límits que se'n deriven, en els termes que estableix la Llei qualificada d'incapacitació i organismes tutelars.

2. El procés de revocació o de canvis en la modificació de la capacitat es regeix per les normes dels articles 309 a 315, en el que siguin aplicables.

3. La sentència ha d'establir si revoca o canvia la declaració judicial de modificació de la capacitat, i ha de determinar, si escau, l'ampliació o la reducció de l'extensió o els límits de la capacitat modificada establerts amb anterioritat.

Article 318. *Declaració de prodigalitat*

1. Els processos que tenen com a objecte la declaració de prodigalitat d'una persona se substancien d'acord amb les normes sobre el procediment de modificació de la capacitat que estableix aquest capítol, en el que siguin aplicables, amb les especialitats que preveu aquest article.

2. Poden ser part demandant en els processos que tenen com a objecte la declaració de prodigalitat el cònjuge o la persona amb qui mantingui una situació de convivència anàloga, els descendents i els ascendents que rebin aliments del presumpte pròdig o que puguin reclamar-li aquests aliments, i els seus representants legals, i si aquests representants legals no ho fan, el Ministeri Fiscal.

3. La sentència que declara la prodigalitat d'una persona ha de determinar la constitució de l'organisme de protecció i la designació del curador, l'àmbit en el qual el pròdig pot o no pot gestionar els seus interessos patrimonials i l'àmbit en el qual necessita l'assentiment del curador.

Capítol vuitè. *Altres procediments especials*

Article 319. *Altres procediments especials*

Els procediments especials que es preveuen en normes diferents d'aquesta Llei se substancien d'acord amb les normes sobre el procediment abreujat que estableix el títol quart, amb les especialitats relatives a aquests procediments especials.

Títol VI. *Recursos contra les resolucions processals*

Capítol primer. *Disposicions generals*

Article 320. *Dret i finalitat dels recursos*

1. Les parts poden interposar els recursos previstos en aquesta Llei i les altres lleis aplicables contra les resolucions del tribunal, del secretari judicial, del saig o del notari que els siguin desfavorables.
2. El recursos tenen com a finalitat obtenir un nou pronunciament mitjançant la revisió de la resolució recorreguda, d'acord amb les pretensions formulades per les parts.

Article 321. *Termini per interposar els recursos*

El termini per interposar els recursos contra les resolucions del tribunal, del secretari judicial, del saig i del notari es compta a partir de l'endemà del dia en què es notifica la resolució o l'acord recorregut o, si escau, a partir de l'endemà del dia en què es notifica l'aute o l'acord de rectificació o aclariment, o en què es resol la petició de rectificació o aclariment.

Article 322. *Efectes dels recursos*

1. La interposició d'un recurs de reposició no té efecte suspensiu en relació amb la resolució recorreguda.
2. La interposició d'un recurs d'apel·lació té efecte devolutiu, i també té efecte suspensiu en relació amb l'eficàcia de la sentència recorreguda si és estimatòria de la demanda, llevat que aquesta Llei o les altres lleis aplicables ho estableixin altrament.

Article 323. *Desistiment dels recursos*

1. Les parts poden desistir del recurs que han interposat abans que es dicti la resolució que hi posi fi, d'acord amb les normes d'aquesta Llei.
2. El desistiment concerneix els pronunciaments de la resolució que hagin estat recorreguts per la part que desisteix, els quals esdevenen fermes. Tanmateix, el tribunal resol els pronunciaments de la resolució que hagin estat recorreguts per les altres parts.

Capítol segon. *Recurs de reposició*

Article 324. *Resolucions susceptibles de recurs*

1. Es pot interposar un recurs de reposició contra les providències i els autes no definitius que dicti el tribunal, davant el mateix tribunal que els ha dictat, llevat que aquesta Llei o les altres lleis aplicables no admetin la possibilitat d'interposar cap recurs contra aquestes resolucions.
2. També es pot interposar un recurs de reposició contra les interlocutòries i els acords no definitius que dicti el secretari judicial, davant el mateix secretari judicial que els ha dictat, llevat que aquesta Llei o les altres lleis aplicables no admetin la possibilitat d'interposar cap recurs contra aquestes resolucions.

Article 325. *Tramitació i decisió del recurs*

1. El recurs de reposició s'interposa en el termini dels tretze dies hàbils següents al dia en què es notifica la resolució objecte de recurs, mitjançant un escrit en què ha de constar la fonamentació del recurs, i s'hi ha d'adjuntar una còpia de la resolució objecte de recurs.
2. Un cop el tribunal o el secretari judicial ha admès el recurs de reposició, el trasllada a les altres parts personades en el procés perquè facin les al·legacions oportunes en el termini de tretze dies hàbils. Posteriorment, el tribunal o el secretari judicial decideix mitjançant un aute o un acord, respectivament, dins els tretze dies hàbils següents.
3. Contra l'aute o l'acord que resol el recurs de reposició no es pot interposar cap altre recurs, sense perjudici que es puguin reproduir els motius que l'han fonamentat en virtut del recurs d'apel·lació que s'interposi eventualment contra la resolució definitiva que posi fi al procés.
4. Les disposicions dels apartats 1 a 3 anteriors no són aplicables en els casos en què el recurs de reposició s'interposi oralment d'acord amb aquesta Llei. En aquests casos, el recurs de reposició es tramita i resol en el mateix acte, amb l'audiència prèvia de totes les parts personades a la vista, l'audiència, la compareixença o el judici oral en què s'hagi interposat.

Capítol tercer. *Impugnació dels acords del secretari judicial, del saig i del notari*

Article 326. *Resolucions susceptibles d'impugnació*

Es poden impugnar els acords definitius que hagi dictat el secretari judicial i els acords que hagi dictat el saig o el notari.

Article 327. Competència per conèixer i resoldre la impugnació

1. És competent per conèixer i resoldre la impugnació dels acords definitius dictats pel secretari judicial el tribunal del qual formi part o al qual es trobi adscrit.

2. És competent per conèixer i resoldre la impugnació dels acords del saig el tribunal que hagi dictat la resolució judicial de la qual porta causa l'acord impugnat, d'acord amb la Llei del saig.

3. És competent per conèixer i resoldre la impugnació dels acords del notari el tribunal al qual correspongui per torn de jurisdicció voluntària.

Article 328. Tramitació i resolució de la impugnació

1. La tramitació i la resolució de la impugnació dels acords definitius que hagi dictat el secretari judicial i dels acords que hagi dictat el saig o el notari es regeixen per les normes de l'article 325, en el que siguin aplicables.

2. Contra l'acte que resol la impugnació no es pot interposar cap recurs, llevat que aquesta Llei o les altres lleis aplicables ho estableixin altrament.

Capítol quart. Recurs d'apel·lació**Secció primera. Recurs d'apel·lació contra les sentències definitives****Article 329. Resolucions susceptibles de recurs**

Es pot interposar un recurs d'apel·lació contra les sentències definitives que el tribunal dicti en qualsevol procés, llevat dels processos que se segueixen pel procediment abreujat quan la quantia del procés no sigui superior a 1.500 euros, o pel procediment d'injunció.

Article 330. Àmbit del recurs d'apel·lació

1. El recurs d'apel·lació contra les sentències definitives obre la segona instància del procés, que té com a finalitat la revisió de la sentència en els termes dels pronunciaments que s'hi contenen i que han estat impugnats, d'acord amb els motius d'apel·lació que formulin les parts.

2. En la segona instància les parts no poden formular peticions, fer valer fonaments de fet o de dret, o proposar proves que no ho hagin estat en la primera instància, llevat que al·leguin fets nous o de nova notícia o proposin la pràctica de proves d'acord amb el que estableix aquesta secció.

Article 331. Competència per conèixer i resoldre el recurs d'apel·lació

1. És competent per conèixer i resoldre el recurs d'apel·lació a què fa referència aquesta secció la Sala

Civil del Tribunal Superior de Justícia, d'acord amb el procediment que s'hi estableix.

2. El tribunal que hagi dictat la sentència objecte de recurs és competent per conèixer i resoldre les sol·licituds de mesures d'assegurament d'aquesta sentència, si ha estat condemnatòria.

Article 332. Motius d'apel·lació

1. El recurs d'apel·lació contra les sentències definitives es pot fonamentar en la infracció de les normes o les garanties processals i els drets constitucionals, l'error en la valoració de la prova o la infracció de la Llei en la primera instància.

2. Si el recurs d'apel·lació es fonamenta en la infracció de les normes o les garanties processals i els drets constitucionals en la primera instància, l'apel·lant ha d'assenyalar les normes que considera que s'han infringit i argumentar, si escau, la indefensió que ha sofert, i ha d'haver denunciat aquesta infracció en el moment processal oportú.

3. Si el recurs d'apel·lació es fonamenta en l'error en la valoració de la prova en la primera instància, l'apel·lant ha d'assenyalar i argumentar el fonament de dret en què considera que es troba l'error relatiu a la valoració de la prova practicada en el procés.

4. Si el recurs d'apel·lació es fonamenta en la infracció de la Llei en la primera instància, l'apel·lant ha d'assenyalar i argumentar la suposada manca d'aplicació o l'aplicació incorrecta per part del tribunal de la primera instància de la Llei o la jurisprudència de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia sobre la matèria de què es tracti.

Article 333. Proves en la segona instància

1. Les parts poden proposar la pràctica de proves en la segona instància en els casos següents:

a) Quan el tribunal no hagi admès la pràctica de les proves proposades en la primera instància de forma indeguda, sempre que la part interessada hagi interposat un recurs de reposició o hagi formulat la protesta oportuna per poder fer valer la impugnació en la segona instància.

b) Quan les proves proposades i admeses en primera instància no s'hagin pogut practicar, ni tan sols com a diligències per a millor proveir, per qualsevol causa no imputable a la part interessada.

c) Quan les proves es fonamentin en fets nous o de nova notícia, sempre que aquests fets siguin rellevants per resoldre el recurs i hagin tingut lloc o s'hagin conegut quan la part interessada ja no ha estat en disposició de sol·licitar la pràctica de diligències per a millor proveir.

2. El demandat que sigui rebel involuntari i que comparegui en el procés en la segona instància també pot proposar la pràctica de proves en aquesta instància. En aquest cas, el tribunal ha de valorar les circumstàncies de la rebel·lia a l'efecte de decidir si admet o no la pràctica de les proves sol·licitades.

3. El tribunal podrà decidir d'ofici la pràctica de proves en els casos en què ho estableixi aquesta Llei o les altres lleis aplicables.

Article 334. Interposició i admissió del recurs d'apel·lació

1. L'apel·lant interposa el recurs d'apel·lació contra les sentències definitives mitjançant un escrit degudament fonamentat davant la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, al qual ha d'adjuntar una còpia de la sentència objecte de recurs on consti la data en què s'ha notificat. El recurs d'apel·lació s'interposa dins els vint dies hàbils següents al dia en què s'ha notificat la sentència objecte de recurs, llevat dels processos que se substancien per procediments especials; en aquest cas s'interposa dins els tretze dies hàbils següents al dia en què s'ha notificat la sentència objecte de recurs.

2. El mateix dia en què interposa el recurs d'apel·lació, l'apel·lant ho ha de comunicar mitjançant un escrit al tribunal que ha dictat la sentència objecte de recurs.

3. L'apel·lant ha d'assenyalar i argumentar els pronunciaments de la sentència objecte de recurs que s'impugnen i els motius d'apel·lació en què fonamenta el recurs. També pot proposar la pràctica de proves en els casos que estableix l'article anterior, i pot sol·licitar la celebració d'una vista.

4. El president de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia admet o no admet el recurs d'apel·lació, mitjançant una providència o un aute, respectivament, dins els tretze dies hàbils següents al dia en què s'ha interposat. El recurs d'apel·lació només es pot no admetre en els casos i per les causes que preveu expressament aquesta Llei o les altres lleis aplicables. Contra l'aute en què es decideix no admetre el recurs d'apel·lació es pot interposar un recurs de reposició.

5. En virtut de la providència mitjançant la qual admet el recurs d'apel·lació, el president de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia requereix al tribunal que ha dictat la sentència objecte de recurs la tramesa del procés o dels processos de què es tracti.

Article 335. Trasllet i oposició al recurs d'apel·lació

1. Un cop admès el recurs d'apel·lació contra les sentències definitives, el tribunal el trasllada a les altres parts personades en el procés perquè facin les

al·legacions oportunes en el termini de vint dies hàbils, o de tretze dies hàbils si es tracta de processos que se substancien per procediments especials.

2. Els apel·lats es poden oposar al recurs interposat per l'apel·lant, i en concret poden fer les al·legacions que considerin oportunes en relació amb els arguments formulats i les proves proposades per l'apel·lant, i en relació amb l'admissibilitat del recurs. També poden proposar la pràctica de proves en els casos que estableix l'article 333.

Article 336. Recurs d'adhesió

1. Els apel·lats, a més d'oposar-se al recurs d'apel·lació contra una sentència definitiva interposat per l'apel·lant, també poden interposar un recurs d'adhesió contra els pronunciaments de la sentència recorreguda que els siguin desfavorables, en els termes que estableixen els articles 332 i 334. L'oposició al recurs d'apel·lació i el recurs d'adhesió s'interposen en un mateix escrit, però separatament l'un després de l'altre.

2. El recurs d'adhesió té la mateixa naturalesa i les mateixes característiques que el recurs d'apel·lació, però s'interposa amb posterioritat i supeditat a la interposició per part de l'apel·lant del recurs d'apel·lació.

3. Un cop admès el recurs d'adhesió, el tribunal el trasllada a les altres parts personades en el procés perquè facin les al·legacions oportunes en el termini de vint dies hàbils, o de tretze dies hàbils si es tracta de processos que se substancien per procediments especials, d'acord amb el que estableix l'apartat 2 de l'article anterior.

4. A partir del moment en què el tribunal trasllada l'oposició al recurs d'adhesió no és possible interposar cap altre recurs ni oposar-se al recurs que hagi interposat una altra part.

Article 337. Designació del magistrat ponent

Dins els cinc dies hàbils següents al dia en què finalitza el termini per oposar-se al recurs d'apel·lació contra una sentència definitiva interposat per l'apel·lant, el president de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia designa, mitjançant una providència, el magistrat ponent del recurs d'apel·lació.

Article 338. Admissió de les proves i assenyalament i desenvolupament de la vista

1. Un cop el magistrat ponent ha estat designat, dicta un aute dins els vint dies hàbils següents, o dins els tretze dies hàbils següents si es tracta de processos que se substancien per procediments especials, en què admet o no admet les proves proposades i assenjala la data en què té lloc la vista. La vista s'ha de celebrar dins els dos mesos següents, o dins el mes

següent si es tracta de processos que se substancien per procediments especials, al dia en què s'ha designat el magistrat ponent.

2. La vista només se celebra si s'admet la pràctica de proves que no siguin documentals el valor probatori de les quals no s'hagi impugnat, o, en cas contrari, si el magistrat ponent ho considera útil, pertinent i necessari per resoldre el recurs d'apel·lació.

3. La vista es desenvolupa d'acord amb les normes que estableix l'article 257 per al judici oral en el procediment abreujat, en el que siguin aplicables.

4. Si les parts no han proposat la pràctica de proves i no escau celebrar la vista, el recurs d'apel·lació queda vist per a sentència un cop ha estat designat el magistrat ponent, el qual no ha de dictar l'aute a què fa referència l'apartat 1 anterior.

Article 339. Sentència i recurs

1. El tribunal dicta la sentència dins els vint dies hàbils següents al dia en què finalitza la vista, en què el magistrat ponent dicta l'aute que no decideix la celebració de la vista o en què es designa al magistrat ponent, segons el cas.

2. El tribunal es pronuncia sobre si confirma o revoca, parcialment o totalment, la sentència objecte de recurs, només pel que fa als pronunciaments impugnats i d'acord amb els motius d'apel·lació formulats per les parts. A més, resol d'acord amb la llei interpretada de conformitat amb la seva jurisprudència sobre la matèria de què es tracti, malgrat que pot modificar aquesta jurisprudència de forma motivada.

3. Si el tribunal estima un recurs d'apel·lació que es fonamenta en l'error en la valoració de la prova o la infracció de la llei en la primera instància, dicta una sentència que revoca la sentència objecte de recurs pel que fa al fons de la controvèrsia. Si el tribunal estima un recurs d'apel·lació que es fonamenta en la infracció de les normes o les garanties processals i els drets constitucionals, que no pot ser esmenada en la segona instància i que, per tant, determina la nul·litat de les actuacions, dicta una sentència en què decideix la retroacció d'aquestes actuacions al moment en què es va produir aquesta infracció.

4. Contra les sentències dictades en la segona instància de qualsevol procés no es pot interposar cap recurs.

Secció segona. Recurs d'apel·lació contra les altres resolucions processals definitives

Article 340. Resolucions susceptibles de recurs

Es pot interposar un recurs d'apel·lació contra els autes definitius que el tribunal dicti en qualsevol

procés, i també contra els altres autes si aquesta Llei o les altres lleis aplicables ho estableixen.

Article 341. Competència per conèixer i resoldre el recurs d'apel·lació

És competent per conèixer i resoldre el recurs d'apel·lació a què fa referència aquesta secció la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, d'acord amb el procediment que s'hi estableix.

Article 342. Procediment

El recurs d'apel·lació contra els autes definitius i els altres autes, si aquesta Llei o les altres lleis aplicables ho estableixen, s'interposa, es tramita i es resol d'acord amb el que preveuen els articles 334, 335 i 337 a 339 per a les sentències dictades en els processos que se substancien pels procediments especials, en el que siguin aplicables. No obstant això, el recurs d'apel·lació es resol mitjançant un aute en tots els casos.

Títol VII. Judici de revisió

Article 343. Àmbit del judici de revisió

Les sentències fermes que dicten els tribunals civils es poden revisar mitjançant el judici de revisió en els supòsits següents:

- a) Si s'acredita que ha concorregut el suborn, la violència, la prevaricació judicial o una maquinació fraudulenta que hagi afectat el procés.
- b) Si en un procés penal es demostra la falsedat dels documents, els testimonis o els dictàmens pericials que han fonamentat la sentència dictada en el procés civil.
- c) Quan després que hagi esdevingut ferma la sentència dictada en el procés s'hagin obtingut o recobrat documents rellevants per resoldre el procés dels quals la part que sol·licita la revisió no hagi pogut disposar.
- d) Quan es promogui el judici de revisió arran d'una decisió definitiva del Tribunal Europeu de Drets Humans, en els termes que estableixen la Llei qualificada de la Justícia i la Llei transitòria de procediments judicials.

Article 344. Competència per conèixer i resoldre el judici de revisió

És competent per conèixer i resoldre el judici de revisió la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, d'acord amb el procediment que estableix aquest títol.

Article 345. Termini i legitimació activa

1. El judici de revisió s'ha d'interposar dins els tres mesos següents al dia en què es notifica la sentència penal ferma o, en qualsevol cas, al dia en què s'ha

tingut coneixement de l'existència del motiu en què es fonamenta el judici de revisió.

2. El judici de revisió el poden instar les parts del procés que es pretén revisar i, en cas de mort, els seus hereus, els seus progenitors, els seus fills, el seu cònjuge o la persona amb qui formava una unió estable de parella.

3. No obstant el que estableixen els dos apartats anteriors, el termini i la legitimitació activa per promoure el judici de revisió arran d'una decisió definitiva del Tribunal Europeu de Drets Humans es regeixen per les normes de la Llei transitòria de procediments judicials.

Article 346. Admissió de la demanda

1. La demanda de revisió ha de ser motivada, i s'hi han d'adjuntar els documents que siguin necessaris per fonamentar aquesta revisió. En concret, s'ha d'adjuntar una còpia de la sentència penal ferma, si escau, i de la sentència o les sentències que s'han dictat en el procés civil i que es pretenen revisar.

2. La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia admet o no admet la demanda de revisió, mitjançant una providència o un aute, respectivament, dins els tretze dies hàbils següents al dia en què s'ha presentat. La demanda de revisió només s'admet si es compleixen els requisits establerts als articles 343 a 345. Contra l'aute en què es decideix no admetre la demanda de revisió es pot interposar un recurs de reposició.

Article 347. Designació del magistrat ponent i trasllat de la demanda

1. En cas que la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia admeti la demanda de revisió, el president de la Sala Civil designa mitjançant una providència el magistrat ponent del judici de revisió dins els tretze dies hàbils següents.

2. Un cop ha estat designat i dins els tretze dies hàbils següents, el magistrat ponent trasllada la demanda a les parts del procés que es pretén revisar, al Ministeri Fiscal i a les altres persones els drets i interessos de les quals puguin resultar afectats com a conseqüència del judici de revisió, perquè la contestin en el termini de tretze dies hàbils.

Article 348. Mesures cautelars i sentència

1. A instància de part i mitjançant un aute, el tribunal pot suspendre l'execució de la sentència o les sentències que es pretenen revisar i pot adoptar les mesures cautelars que consideri oportunes quan aprecii que en cas contrari es poden ocasionar perjudicis impossibles o difícils de reparar.

2. Un cop ha finalitzat el termini per contestar a la demanda, el magistrat ponent pot decidir de celebrar una vista dins els tretze dies hàbils següents.

3. Un cop ha conclòs la vista o, en cas contrari, un cop ha finalitzat el termini per contestar a la demanda, el tribunal dicta una sentència dins els tretze dies hàbils següents en què estima o desestima de forma motivada la demanda de revisió.

Article 349. Efectes de la sentència

1. La desestimació de la demanda de revisió comporta l'arxivament de les actuacions i que s'imposin les costes processals al demandant únicament en cas que s'aprecii temeritat en la interposició del judici de revisió. L'estimació de la demanda determina la revocació de la sentència o les sentències que es pretenien revisar i, si escau, la retroacció de les actuacions al moment immediatament anterior en què s'ha produït la vulneració, sense imposar les costes processals a cap de les parts.

2. Contra la sentència que estima o desestima la demanda de revisió no es pot interposar cap recurs.

3. En cas que la sentència estimi la demanda de revisió, un cop ha guanyat ferma es comunica, si escau, al president del Tribunal de Batlles a l'efecte que atribueixi de nou i per torn el coneixement del procés a un altre tribunal. Aquest tribunal, si escau, i/o la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, amb una composició diferent, han de dictar novament sentència, després de seguir, si escau, el procés pels tràmits corresponents a partir del moment en què ha tingut lloc la retroacció, sense perjudici de la possibilitat de conservar els actes que no es vegin afectats per la vulneració.

Títol VIII. Costes processals

Article 350. Disposicions generals

1. En tots els processos, les costes de la primera instància s'imposen a les parts a les quals el tribunal ha desestimat totes les pretensions que han exercit.

2. L'estimació substancial de les pretensions exercides per les parts s'equipara a l'estimació íntegra d'aquestes pretensions a l'efecte d'imposar les costes processals. No obstant això, en cas que concorrin dubtes fàctics o jurídics, o altres circumstàncies motivades que hagi apreciat el tribunal, no s'imposen les costes processals a cap de les parts.

3. Si el tribunal estima parcialment les pretensions exercides per les parts, cada part satisfà les costes processals que hagi ocasionat a instància seva i també satisfà les costes comunes per meitat. No obstant això, si el tribunal aprecia temeritat d'alguna

de les parts en exercir les seves pretensions, pot imposar les costes processals a aquesta part.

4. El tribunal pot limitar de forma motivada la quantitat màxima que les parts poden percebre en concepte de costes processals.

Article 351. Costes processals en cas de renúncia, desistiment, transacció i caducitat de les actuacions

En cas de renúncia, desistiment, transacció i caducitat de les actuacions, el pagament de les costes processals ocasionades es regeix per les disposicions dels articles 47, 48, 50 i 51, respectivament.

Article 352. Costes processals en cas d'aplanament

1. El tribunal només imposa les costes processals al demandat si s'aplanava amb posterioritat al termini concedit per contestar a la demanda.

2. No obstant el que estableix l'apartat anterior, si el tribunal estima que concorre mala fe del demandat, li imposa les costes processals encara que s'hagi aplanat dins el termini concedit per contestar a la demanda. Es considera que concorre mala fe del demandat quan, malgrat que el demandant ha requerit extrajudicialment al demandat que compleixi les seves obligacions, o malgrat que hi ha hagut un procediment de mediació o una demanda de conciliació previs, el demandant s'ha vist compel·lit a interposar la demanda.

Article 353. Costes processals en els processos incidentals

En els processos incidentals, el tribunal imposa les costes processals ocasionades d'acord amb les normes que estableixen els articles 350 a 352, en el que siguin aplicables.

Article 354. Costes processals en els recursos

1. Les peticions de rectificació o aclariment i els recursos de reposició no comporten la imposició de costes processals, llevat que el tribunal aprecii l'existència de temeritat, mala fe o abús de dret en l'exercici d'aquestes peticions o recursos.

2. En cas que el tribunal estimi íntegrament o parcialment el recurs d'apel·lació, no imposa les costes processals a cap de les parts. En cas que desestimi íntegrament el recurs d'apel·lació, el tribunal imposa les costes processals a l'apel·lant.

Article 355. Pronunciament i pactes sobre les costes processals

1. El tribunal s'ha de pronunciar sempre sobre les costes processals, malgrat que les parts no ho hagin sol·licitat, d'acord amb les normes que estableix aquest títol.

2. Els pactes de les parts sobre les costes processals no vinculen el tribunal.

Article 356. Abast de les costes processals

Les costes processals inclouen:

a) Els honoraris dels advocats i els procuradors, sempre que la seva intervenció sigui preceptiva d'acord amb aquesta Llei o les altres lleis aplicables.

b) Els honoraris dels perits judicials i dels altres perits que han intervingut en el procés a instància de la part a favor de la qual s'imposen les costes processals.

c) Les despeses derivades de la inserció d'anuncis, la publicació d'edictes, l'obtenció de qualsevol document o certificació, o de qualsevol altra mena.

d) Les taxes judicials.

Article 357. Sol·licitud d'execució de les costes processals

1. Un cop la resolució judicial que imposa les costes processals esdevé ferma, la part que ha obtingut un pronunciament favorable en relació amb les costes processals pot sol·licitar-ne l'execució davant el secretari judicial adscrit o que forma part del tribunal que ha dictat la resolució, sense perjudici del que es prevegi en cas que s'hagi concedit el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes.

2. A la sol·licitud d'execució de les costes processals s'han d'adjuntar les minuts dels honoraris on es detallin les actuacions que s'han portat a terme en la prestació dels serveis encomanats, les factures de les despeses i els altres documents que justifiquen les bestretes pagades. Les minuts dels honoraris han de ser conformes a les normes de la professió de què es tracti aprovades a aquest efecte.

Article 358. Taxació de les costes processals i trasllat

1. Un cop el secretari judicial rep la sol·licitud d'execució de les costes processals, les taxa fixant-ne l'import mitjançant un acord i, si escau, eliminant les partides que no estiguin justificades o suficientment detallades, que no puguin ser compreses dins les costes processals, o que no s'hagin meritat com a conseqüència del procés.

2. Un cop el secretari judicial ha taxat les costes processals, les trasllada a les parts personades en el procés perquè puguin impugnar eventualment la taxació en el termini de tretze dies hàbils.

Article 359. Impugnació de la taxació de les costes processals

1. La part a favor de la qual es fa la taxació de les costes processals pot impugnar-la si considera que no s'hi han inclòs algunes partides, en tot o en part, malgrat haver-ho sol·licitat, i la part contra la qual es fa la taxació també pot impugnar-la si considera que algunes partides són indegudes o excessives.

2. En cas que la impugnació de la taxació es fonamenti en el fet que algunes partides no s'hi han inclòs, en tot o en part, o són indegudes, el secretari judicial trasllada la impugnació a l'altra part perquè faci les al·legacions oportunes en el termini de tretze dies hàbils i, dins els tretze dies hàbils següents, dicta un acord en què resol la impugnació. Si el secretari judicial estima la impugnació, no imposa les costes processals ocasionades per aquesta impugnació. Si desestima la impugnació, imposa les costes processals a la part que ha impugnat la taxació.

3. En cas que la impugnació de la taxació es fonamenti en el fet que algunes partides són excessives, el secretari judicial trasllada la impugnació a l'altra part perquè faci les al·legacions oportunes en el termini de tretze dies hàbils. Si l'altra part s'oposa a la impugnació, el secretari judicial requereix al col·legi professional, a l'associació professional o a l'entitat anàloga a la qual pertany el professional o el perit concernit que emeti un dictamen, llevat que aquestes entitats no existeixin. Un cop emès el dictamen i dins els tretze dies hàbils següents, si escau, el secretari judicial dicta un acord en què resol la impugnació. Si estima íntegrament o parcialment la impugnació, imposa les costes processals ocasionades per aquesta impugnació a la part que ha reclamat uns honoraris excessius. Si desestima la impugnació, imposa les costes processals a la part que ha impugnat la taxació.

4. En el supòsit que estableix l'apartat anterior, el col·legi professional, l'associació professional o l'entitat anàloga poden demanar una provisió de fons, l'import de la qual determina el tribunal d'acord amb les circumstàncies que concorren.

5. En cas que la impugnació de la taxació es fonamenti en el fet que algunes partides són alhora indegudes i excessives, ambdós impugnacions se substancien conjuntament però la tramitació de la impugnació fonamentada en el fet que algunes partides són excessives se suspèn fins que es resolgui la impugnació fonamentada en el fet que algunes partides són indegudes.

Llibre tercer. Assegurament de les sentències condemnatòries

Capítol primer. Disposicions generals

Article 360. Abast de les mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries

1. La part que ha obtingut un pronunciament favorable en virtut d'una sentència condemnatòria dictada en la primera instància pot sol·licitar al tribunal que adopti les mesures d'assegurament necessàries i adequades per garantir l'efectivitat

d'aquest pronunciament en cas que la sentència objecte de recurs esdevingui ferma.

2. No es poden sol·licitar mesures d'assegurament de les sentències següents:

- a) Les sentències dictades en els processos de persona i família, llevat dels pronunciaments sobre les obligacions i les relacions patrimonials relacionades amb l'objecte principal del procés.
- b) Les sentències que condemnin a emetre una declaració de voluntat.

Article 361. Competència, termini i classes de mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries

1. La competència per conèixer i resoldre les sol·licituds d'assegurament de les sentències condemnatòries correspon al tribunal que hagi conegut el procés en la primera instància.

2. Les mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries es poden sol·licitar a partir del dia següent al dia en què es notifiqui la sentència condemnatòria de què es tracti, i fins al dia en què es trameti el procés a la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia en cas que s'hagi interposat un recurs d'apel·lació contra la sentència esmentada.

3. Les mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries poden ser qualsevol de les mesures cautelars que preveu l'article 84.

Capítol segon. Sol·licitud, decisió i pràctica de les mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries

Article 362. Sol·licitud de mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries

1. La sol·licitud de mesures d'assegurament d'una sentència condemnatòria s'ha de fonamentar en l'existència d'un pronunciament condemnatori susceptible de ser assegurat.

2. En la sol·licitud de mesures d'assegurament d'una sentència condemnatòria, el sol·licitant ha de formular amb claredat i precisió les mesures que sol·licita, i ha de justificar que concorren els fonaments exigits per adoptar-les. També pot adjuntar la documentació necessària a aquest efecte i assenyalar les actuacions del procés de les quals, a més de la sentència condemnatòria que es pretén assegurar, s'ha d'obtenir una còpia autèntica abans de trametre'n l'original a la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, si escau.

3. La part que sol·licita una mesura d'assegurament d'una sentència condemnatòria ha de prestar una caució suficient i justificada degudament per respondre dels danys i perjudicis que es puguin

ocasionar al patrimoni de l'altra part com a conseqüència de l'adopció d'aquesta mesura. La caució ha de ser com a mínim equivalent al vint-i-cinc per cent de l'import total de la condemna pronunciada, en cas que aquesta condemna sigui dinerària; en cas que no ho sigui, el vint-i-cinc per cent s'aplica sobre l'equivalent econòmic de la condemna pronunciada. Tanmateix, el tribunal pot eximir el demandant de complir aquest requisit, o reduir l'abast de la caució, si les circumstàncies que concorren així ho justifiquen.

4. La caució es pot constituir amb diners en efectiu, mitjançant un aval solidari de durada indefinida emès per una entitat bancària o financera, o per qualsevol altre mitjà que, a criteri del tribunal, garanteixi la disponibilitat immediata de la quantitat que n'és objecte.

Article 363. Decisió sobre les mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries

1. Un cop el tribunal rep la sol·licitud de mesures d'assegurament d'una sentència condemnatòria i dins els cinc dies hàbils següents, resol aquesta sol·licitud mitjançant un aute.

2. El tribunal admet les mesures d'assegurament sol·licitades en cas que concorrin tots els requisits següents:

a) Que la sentència contingui un pronunciament condemnatori susceptible de ser assegurat.

b) Que les mesures d'assegurament sol·licitades siguin homogènies en relació amb el pronunciament condemnatori i adequades d'acord amb la finalitat pretesa.

c) Que el sol·licitant de les mesures d'assegurament presti una caució suficient d'acord amb el que estableixen els apartats 3 i 4 de l'article anterior.

3. Si el tribunal considera que concorren tots els requisits establerts a l'apartat anterior, admet la sol·licitud de mesures d'assegurament. En aquest cas determina amb precisió les mesures d'assegurament que adopta i el règim a què han d'estar sotmeses.

4. L'aute en què es resol la sol·licitud de mesures d'assegurament d'una sentència condemnatòria es notifica al sol·licitant d'aquestes mesures i a les altres parts personades en el procés abans de practicar-les o, si no és possible, immediatament després.

5. Contra l'aute que admet les mesures d'assegurament d'una sentència condemnatòria no es pot interposar cap recurs, sense perjudici que la persona contra la qual s'han decidit aquestes mesures pugui procedir d'acord amb el que estableix l'article següent. D'altra banda, la persona que ha sol·licitat les mesures d'assegurament d'una sentència condemnatòria pot interposar un recurs

d'apel·lació contra l'aute que denega aquestes mesures, que s'ha de tramitar amb caràcter preferent.

Article 364. Pràctica de les mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries

La pràctica de les mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries es regeix per les normes de l'article 90 i, subsidiàriament, per les normes de la Llei de l'embargament.

Capítol tercer. Oposició a les mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries

Article 365. Motius d'oposició i substitució de les mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries

1. La part contra la qual s'han decidit les mesures d'assegurament d'una sentència condemnatòria només s'hi pot oposar en els casos següents:

a) Si el pronunciament condemnatori que es pretén assegurar no és susceptible de ser-ho.

b) Si les mesures d'assegurament poden ocasionar perjudicis impossibles o difícils de reparar a la part contra la qual s'han decidit aquestes mesures.

c) Si s'ha pagat o s'ha acomplert d'una altra manera el pronunciament condemnatori que es pretén assegurar, o les parts han convingut pactes o transaccions que poden evitar l'adopció de les mesures d'assegurament, sempre que s'acreditin documentalment.

2. La part contra la qual s'han decidit les mesures d'assegurament d'una sentència condemnatòria també pot oposar-s'hi mitjançant l'oferiment de la prestació d'una caució suficient a criteri del tribunal, o proposant una mesura d'assegurament substitutòria i equivalent de les mesures d'assegurament adoptades. En concret, pot sol·licitar al tribunal que li permeti retirar dels comptes que hagin estat embargats la quantitat suficient per constituir un dipòsit que garanteixi el compliment íntegre de la sentència objecte de recurs.

Article 366. Procediment d'oposició a les mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries

1. La persona contra la qual s'han decidit les mesures d'assegurament d'una sentència condemnatòria s'hi pot oposar dins els cinc dies hàbils següents al dia en què se li notifiqui l'aute que adopta aquestes mesures. En aquest cas, el tribunal trasllada l'oposició a les altres parts personades en el procés perquè facin les al·legacions oportunes en el termini de cinc dies hàbils, i decideix mitjançant un aute sobre l'oposició plantejada dins els cinc dies hàbils següents.

2. En cas que estimi l'oposició, el tribunal revoca les mesures d'assegurament que hagi adoptat i, sense perjudici de la imposició de les costes processals que correspongui, també pot condemnar el sol·licitant d'aquestes mesures a pagar els danys i perjudicis ocasionats. D'altra banda, si l'oposició es fonamentava en l'oferiment de la prestació d'una caució, el tribunal estableix les condicions d'acord amb les quals s'ha de prestar aquesta caució.

3. Contra l'aute que resol l'oposició a les mesures d'assegurament d'una sentència condemnatòria no es pot interposar cap recurs.

Capítol quart. Confirmació o revocació de les sentències condemnatòries assegurades

Article 367. Confirmació de les sentències condemnatòries assegurades

En cas que la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia confirmi la sentència condemnatòria que s'ha assegurat, es mantenen les mesures d'assegurament adoptades.

Article 368. Revocació de les sentències condemnatòries assegurades

1. En cas que la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia revoqui totalment la sentència condemnatòria que s'ha assegurat, el Tribunal revoca d'ofici les mesures d'assegurament que ha adoptat, i també pot decidir mitjançant un aute, amb l'audiència prèvia de les parts personades en el procés, de condemnar el sol·licitant d'aquestes mesures a pagar els danys i perjudicis ocasionats.

2. En cas que la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia revoqui parcialment la sentència condemnatòria que s'ha assegurat, el Tribunal decideix mitjançant un aute si revoca, manté o modifica les mesures d'assegurament que ha adoptat, i si condemna el sol·licitant d'aquestes mesures a pagar els danys i perjudicis ocasionats, amb l'audiència prèvia de les parts personades en el procés, d'acord amb els pronunciaments que resultin de la confirmació parcial de la sentència objecte de recurs. En cas que el Tribunal decideixi mantenir o modificar les mesures d'assegurament que ha adoptat, ha d'expressar la concurrència dels requisits i les circumstàncies que justifiquen el manteniment o la modificació d'aquestes mesures, i si escau la modificació del tipus o la quantia de la caució prestada.

3. En cas de renúncia o desistiment en la segona instància, es procedeix d'acord amb el que estableix l'apartat 1 d'aquest article.

Llibre quart. Execució forçosa de les resolucions judicials i els altres títols executius

Títol I. Disposicions generals

Capítol primer. Normes generals sobre l'execució forçosa

Article 369. Títols executius

1. L'acció executiva que inicia el període d'execució forçosa d'un procés s'ha de fonamentar en un títol que comporti l'execució.

2. Els títols que comporten l'execució són els següents:

a) Les resolucions judicials condemnatòries fermes.

b) Els laudes o les resolucions arbitrals.

c) Les resolucions judicials que aprovin o homologuin les transaccions judicials i els convenis assolits en el procés.

d) Els acords de mediació que hagin estat elevats a escriptura pública.

3. Les sentències declaratives no comporten l'execució i les sentències constitutives no requereixen l'execució, sense perjudici del que estableix l'article 371.

Article 370. Títols executius estrangers

1. Les sentències fermes i els altres títols estrangers tenen la consideració de títols executius a Andorra d'acord amb el que disposen els convenis internacionals aplicables i que formen part de l'ordenament jurídic andorrà, i la Llei qualificada de la Justícia.

2. L'execució material de les sentències i els altres títols executius estrangers es porta a terme a Andorra d'acord amb el que estableix aquesta Llei, llevat que els convenis internacionals aplicables i que formen part de l'ordenament jurídic andorrà disposin altrament.

Article 371. Execució forçosa de les sentències declaratives i constitutives

1. Les sentències declaratives i constitutives, certificades pel secretari judicial, es poden inscriure en els registres públics i produeixen els efectes que corresponguin sense que calgui despatxar-ne l'execució forçosa. Totes les persones, i en concret les persones encarregades dels registres públics, han de complir el que disposen les sentències constitutives.

2. Sense perjudici de l'efecte directe de les sentències constitutives, les parts del procés o les persones que acreditin un interès directe i legítim poden demanar al tribunal que ordeni les actuacions necessàries

perquè aquestes sentències tinguin l'eficàcia oportuna.

3. Els pronunciaments condemnatoris de les sentències constitutives s'executen d'acord amb el que preveu aquest llibre.

Article 372. Acumulació de processos en període d'execució forçosa

1. El tribunal pot decidir, d'ofici o a instància de part, l'acumulació de processos en període d'execució forçosa i que se substanciïn entre un mateix executant i un mateix executat, quan ho consideri més convenient per satisfer tots els creditors executants. La sol·licitud d'acumulació es tramita i resol d'acord amb el que estableixen els articles 103 a 113, en el que siguin aplicables.

2. En el cas d'un procés en què s'executin béns afectats a crèdits hipotecaris, només se'n pot decidir l'acumulació a altres processos en període d'execució forçosa quan aquests altres processos se segueixin per fer efectives altres garanties hipotecàries sobre els mateixos béns.

Article 373. Caducitat de l'acció executiva

L'acció executiva caduca al cap de trenta anys des del dia en què el títol executiu esdevé ferm, si durant aquest període no s'interposa la demanda o la sol·licitud d'execució corresponent.

Article 374. Competència del tribunal en període d'execució forçosa

1. El tribunal que ha dictat la resolució judicial en la primera instància és competent per despatxar l'execució forçosa, o per controlar l'execució forçosa que porti a terme el saig si té delegada aquesta competència d'acord amb la Llei del saig. En el cas de l'execució d'un laude o resolució arbitral, o d'un acord de mediació que hagi estat elevat a escriptura pública, n'és competent el tribunal al qual correspongui per torn de la secció civil del Tribunal de Batlles que escaigui. En el cas d'una transacció o un conveni homologats mitjançant una resolució judicial, n'és competent el tribunal que ha homologat aquesta transacció o aquest conveni.

2. En concret, el tribunal que ha dictat la resolució judicial en la primera instància és competent per despatxar l'execució forçosa de les resolucions judicials que consisteixen a complir obligacions de fer, no fer o d'entregar una cosa diferent d'una quantitat de diners. També és competent per portar a terme els actes de requeriment i, si escau, de determinació de la quantitat dinerària equivalent o del rescabament dels danys i perjudicis que dimanen de les obligacions que són objecte de l'execució de condemes no dineràries.

Article 375. Competència del saig en període d'execució forçosa

1. El saig és competent per despatxar l'execució forçosa de les resolucions judicials que consisteixen a pagar una quantitat líquida, i de les resolucions judicials que consisteixen a complir obligacions de fer, de no fer o d'entregar una cosa diferent d'una quantitat de diners, només pel que fa al pagament de les quantitats líquides que formen part de l'execució o que en dimanen, sota el control del tribunal que ha dictat la resolució judicial en la primera instància, d'acord amb la Llei del saig.

2. El saig pot decidir i portar a terme les mesures executòries concretes que siguin necessàries per despatxar l'execució forçosa de les resolucions judicials en relació amb les quals és competent, d'acord amb la Llei del saig i la Llei de l'embargament, i en concret pot:

a) Dictar els acords d'execució d'aquestes resolucions judicials i, en conseqüència, requerir a l'executat que pagui el deute que és objecte de l'execució forçosa.

b) Utilitzar els mitjans necessaris i procedents per esbrinar i localitzar els béns i drets de l'executat que s'han d'embargar i, si escau, alienar.

c) Dictar els acords d'embargament en què es concreten i s'embarguen els béns i drets de l'executat, i practicar l'embargament que en resulti.

d) Alienar els béns i drets embargats de l'executat.

e) Dictar els acords d'arxivament i de sobreseïment provisional del procés en període d'execució forçosa, en cas d'extinció o cancel·lació total del deute pel qual s'ha despatxat l'execució, o en cas que aquest deute sigui totalment o parcialment incobrable, respectivament.

3. El saig és competent per tramitar i resoldre la impugnació de les actuacions o les diligències que hagi portat a terme durant el procés en període d'execució forçosa.

Article 376. Competència del tribunal en casos d'impugnació en període d'execució forçosa

1. El tribunal competent per despatxar o controlar l'execució forçosa de les resolucions judicials també ho és per conèixer i resoldre les impugnacions que es plantegin en període d'execució forçosa d'aquestes resolucions judicials, d'acord amb el que estableixen el capítol quart d'aquest títol i la Llei del saig. En concret, el tribunal és competent per conèixer i resoldre:

a) La impugnació dels acords d'execució, els acords d'embargament i els acords d'arxivament i de sobreseïment provisional que dicti el saig. La impugnació d'aquests acords se substancia d'acord

amb les normes que estableixen els articles 389 a 392, en el que siguin aplicables.

b) La impugnació dels acords del saig en què resol la impugnació prèvia de les actuacions o les diligències que hagi portat a terme, diferents de les que estableix la lletra a anterior. Aquesta impugnació també se substancia d'acord amb les normes que estableixen els articles 389 a 392, en el que siguin aplicables.

c) La sol·licitud de la persona interessada perquè es declari amb caràcter urgent l'obligació del saig de dur a terme les diligències per a les quals ha estat requerit, en cas que refusi de prestar els serveis que té encomanats sense causa justificada. Aquesta sol·licitud se substancia d'acord amb la Llei del saig.

d) La impugnació de les decisions d'abstenció i de recusació del saig. Aquesta impugnació se substancia d'acord amb les normes que estableix l'article 328, en el que siguin aplicables.

e) La impugnació dels honoraris del saig i de les despeses que dimanen de l'exercici de les seves funcions. Aquesta impugnació se substancia d'acord amb les normes que estableix l'article 359.

f) Les sol·licituds de les persones que no són part del procés en període d'execució forçosa però que manifesten tenir algun bé o dret afectat per l'execució. Aquestes sol·licituds se substancien d'acord amb les normes del procediment abreujat que estableix el títol IV, amb les especialitats que preveu l'article següent.

2. En tots els casos que preveu l'apartat 1 anterior, la part o la persona que planteja la impugnació al tribunal ho ha de comunicar el mateix dia al saig que correspongui.

Article 377. Tercers del procés en període d'execució forçosa

1. No tenen la condició de part del procés en període d'execució forçosa les persones en relació amb les quals no s'ha despatxat l'execució.

2. No obstant el que estableix l'apartat anterior, les persones que no tenen la condició de part del procés en període d'execució forçosa poden fer ús dels mitjans de defensa que aquesta Llei i les altres lleis aplicables atribueixen a l'executat si, per qualsevol raó, l'execució afecta els seus béns o els seus drets. En aquest cas han de plantejar les sol·licituds d'acord amb el procediment que estableix el capítol quart d'aquest títol.

Article 378. Intervenció de l'advocat i el procurador en període d'execució forçosa

1. Les parts dels processos en què sigui preceptiva la defensa i l'assistència tècnica prestades per un advocat, d'acord amb l'article 41, també han de ser

defensades i assistides per un advocat en període d'execució forçosa.

2. També és preceptiva la defensa i l'assistència tècnica prestades per un advocat per executar un laude o una resolució arbitral, una resolució judicial que aprovi o homologui les transaccions judicials i els convenis assolits en el procés, o un acord de mediació que hagi estat elevat a escriptura pública, si la quantitat per la qual es despatxa l'execució supera 1.500 euros.

3. Les parts poden comparèixer en el procés en període d'execució forçosa personalment o representades per un advocat o un procurador col·legiats com a membres exercents al Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra o al Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra, respectivament, llevat que aquesta Llei o les altres lleis aplicables estableixin una altra cosa. No obstant això, en cas que les parts siguin persones jurídiques, han de comparèixer en el procés en període d'execució forçosa representades per un advocat o un procurador col·legiats com a membres exercents al Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra o al Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra, respectivament, llevat que aquesta Llei o les altres aplicables estableixin una altra cosa.

Article 379. Costes de l'execució forçosa

1. Les costes que es meriten en període d'execució forçosa, les quals inclouen les despeses que també s'hi ocasionin, són a càrrec dels executats sense que el tribunal les hagi d'imposar expressament.

2. No obstant el que estableix l'apartat anterior, l'executant ha de satisfer al saig la provisió de fons a què fa referència la Llei del saig.

Capítol segon. Subjectes del procés en període d'execució forçosa

Article 380. Parts del procés en període d'execució forçosa

1. La persona que demana i obté el despatx de l'execució té la condició processal de part executant.

2. La persona en contra de la qual es despatxa l'execució, que és la persona que resulta a obligada a portar a terme una prestació en virtut d'un títol executiu, té la condició processal de part executada.

Article 381. Execució forçosa en casos de successió

1. L'execució forçosa es pot despatxar a favor del successor de la persona legitimada a aquest efecte d'acord amb el títol executiu, en cas que aquest successor ho sol·liciti i aporti els documents en què es fonamenta la successió.

2. El tribunal trasllada la sol·licitud a les parts del procés en període d'execució forçosa perquè facin les al·legacions oportunes en el termini de tretze dies hàbils, i decideix mitjançant un aute dins els tretze dies hàbils següents.

Article 382. Execució forçosa en casos de deutors solidaris

L'executant pot demanar que es despatxi l'execució per l'import total del deute, en concepte de principal, interessos i costes, en contra d'un, alguns o tots els deutors obligats de forma solidària d'acord amb el títol executiu.

Capítol tercer. Demanda d'execució i despatx de l'execució forçosa

Article 383. Fonament de l'acció executiva

L'acció executiva es pot fonamentar en qualsevol dels títols executius que estableix l'article 369.

Article 384. Demanda i sol·licitud d'execució

1. L'execució forçosa s'inicia mitjançant una demanda d'execució o una sol·licitud d'execució, segons si s'interposa davant el tribunal o davant el saig, respectivament.

2. La sol·licitud d'execució ha de tenir la forma i el contingut que estableix la Llei del saig.

3. La demanda d'execució es presenta mitjançant un escrit en què s'ha d'identificar la persona contra la qual es demana de despatxar l'execució, i s'hi ha d'adjuntar una còpia del títol executiu que es pretén executar.

4. A la demanda d'execució, l'executant ha de precisar:

a) La tutela que vol exercir d'acord amb el títol executiu.

b) La quantitat per la qual demana que es despatxi l'execució, en cas que es tracti d'una execució dinerària, i, en qualsevol cas, la quantitat en concepte de les costes de l'execució.

c) Els actes concrets que són necessaris per acomplir l'obligació continguda en el títol executiu, i els actes que escaiguin en cas d'incompliment de l'executat.

5. A la demanda d'execució, l'executant també pot afegir-hi les peticions i les dades següents:

a) Els béns i els drets de l'executat que siguin susceptibles d'embargament i dels quals tingui coneixement, i si els considera suficients per garantir l'execució.

b) Les mesures de localització i investigació dels béns i drets de l'executat que consideri necessàries.

c) Les mesures d'assegurament i executives que l'executant consideri adients per complir amb el que disposa el títol executiu.

d) L'ampliació de l'execució als terminis de venciment futur de la mateixa obligació continguda en el títol executiu i en virtut de la qual l'execució és procedent. En aquest cas, l'executant ha de facilitar un resum dels terminis i les quantitats que venceran en el futur.

Article 385. Presentació de la demanda o la sol·licitud d'execució

La demanda o la sol·licitud d'execució es pot presentar a partir dels tretze dies hàbils següents al dia en què el títol executiu esdevé ferm.

Article 386. Admissió de la demanda o la sol·licitud d'execució

El tribunal o el saig admet la demanda o la sol·licitud d'execució mitjançant l'aute o l'acord d'execució, respectivament, si es compleixen les condicions següents:

a) Que concorrin els pressupòsits i els requisits processals escaients a aquest efecte.

b) Que el títol executiu no contingui cap irregularitat formal.

c) Que els actes d'execució que sol·licita l'executant siguin conformes a la naturalesa i el contingut del títol executiu.

Article 387. Aute i acord d'execució

1. El despatx de l'execució es decideix mitjançant l'aute o l'acord d'execució, segons si el dicta el tribunal o el saig, respectivament.

2. L'acord d'execució ha de tenir la forma i el contingut que estableix la Llei del saig.

3. En l'aute d'execució, el tribunal ha d'expressar:

a) La persona o les persones a favor de les quals i contra les quals es despatxa l'execució, i si aquesta execució es despatxa de forma mancomunada o solidària segons el règim de responsabilitat que concorre.

b) En cas de l'execució dinerària, la quantitat per la qual es despatxa l'execució en concepte de principal, interessos i costes, incloses les costes de l'execució.

c) En cas de l'execució no dinerària, els termes en què s'hagi de complir la condemna, o l'obligació de fer, de no fer o de lliurar una cosa diferent d'una quantitat de diners. També es pot decidir, d'acord amb el que demani l'executant, les actuacions corresponents en cas d'incompliment de l'executat. Així mateix s'hi inclou la quantitat que escaigui en concepte de les costes de l'execució.

d) Les mesures d'assegurament de l'execució que el tribunal consideri escaients per poder complir amb el títol executiu, d'acord amb el que hagi demanat l'executant.

En els supòsits de les lletres *b* i *c* anteriors, el tribunal també requereix a l'executat que en el termini màxim de tretze dies hàbils satisfaci o compleixi la condemna de què es tracti.

4. En cas de sentències que condemnin a l'entrega de coses mobles certes o determinades, documents o animals, el tribunal pot advertir l'executat, en l'aute d'execució, que si no els entrega en el termini que fixi, li imposarà una multa coercitiva, que pot oscil·lar entre l'import de 50 euros diaris i de 500 euros diaris, segons determini i durant el temps que estableixi el tribunal, d'acord amb les circumstàncies que concorrin.

5. En cas de sentències que condemnin a l'entrega d'un immoble, el tribunal pot establir a l'aute d'execució un termini màxim addicional al que s'estableix a l'apartat 3 anterior perquè l'executat pugui desallotjar l'immoble.

6. El tribunal pot fer constar a l'aute d'execució les precisions que siguin necessàries sobre les parts o el contingut de l'execució, segons el que disposi el títol executiu, o sobre els responsables personals del deute o els propietaris dels béns i drets especialment afectats al pagament d'aquest deute o als quals s'ha de fer extensiva l'execució.

7. El tribunal pot incloure a l'aute d'execució, quan així ho hagi demanat l'executant, el venciment futur dels terminis de la mateixa obligació continguda en el títol executiu i en virtut de la qual l'execució és procedent, tot advertint l'executat de l'obligació de pagament que en resulti.

8. En cas que es tracti de l'execució forçosa d'una sentència recaiguda en un procediment d'arrendaments en què l'arrendatari hagi comparegut sense la intervenció d'un advocat, el tribunal pot requerir a l'arrendador, en l'aute d'execució, que dipositi judicialment la fiança que l'arrendatari li va lliurar en el seu moment i que està a la seva disposició.

9. Un cop el tribunal ha dictat l'aute d'execució, el tribunal el notifica a l'executant i a l'executat, i també a les altres persones que consideri que poden resultar afectades per l'execució.

10. Contra l'aute d'execució no es pot interposar cap recurs, sense perjudici que l'executat pugui procedir d'acord amb el que estableix el capítol quart d'aquest títol.

Article 388. Denegació del despatx de l'execució i recurs

1. El tribunal dicta un aute en què denega el despatx de l'execució en els casos en què no es compleixin les condicions que estableix l'article 386, o en qualsevol altre cas en què no concorrin els pressupòsits i els requisits legals a aquest efecte.

2. Contra l'aute que denega el despatx de l'execució es pot interposar un recurs d'apel·lació. Aquest recurs es tramita i es resol tenint com a part només l'apel·lant.

Capítol quart. Oposició a l'execució forçosa i impugnació dels actes d'execució

Article 389. Oposició a l'execució forçosa

1. L'executat es pot oposar a l'execució forçosa dins els tretze dies hàbils següents al dia en què se li notifiqui l'aute o l'acord d'execució.

2. L'oposició a l'execució forçosa es planteja mitjançant un escrit que es presenta davant el tribunal que ha dictat l'aute d'execució o la resolució judicial en relació amb la qual el saig ha dictat l'acord d'execució.

3. La persona que pugui resultar afectada pels actes d'execució en relació amb els seus béns o drets també pot oposar-s'hi.

4. L'executat o la persona afectada que s'oposi a l'execució forçosa pot sol·licitar en el mateix escrit en què planteja l'oposició la suspensió del procés mentre es tramita i resol aquesta oposició.

Article 390. Motius d'oposició a l'execució forçosa

1. L'oposició només es pot fonamentar en els motius de forma i de fons que s'assenyalen als apartats 2 i 3 d'aquest article, respectivament.

2. Els motius de forma en què es pot fonamentar l'oposició a l'execució forçosa són:

a) La falta de capacitat per ser part o de capacitat processal de l'executant.

b) L'absència dels requisits legals exigits per als títols executius.

c) La caducitat de l'acció executiva.

3. Els motius de fons en què es pot fonamentar l'oposició a l'execució forçosa són:

a) El pagament o el compliment del que estableix el títol executiu.

b) L'existència de pactes o transaccions que s'hagin convingut per evitar l'execució forçosa.

4. Qualsevol motiu d'oposició s'ha d'acreditar degudament per mitjà dels documents escaients, els quals s'han d'adjuntar a l'escrit en què es planteja l'oposició a l'execució forçosa.

Article 391. No admissió de l'oposició a l'execució forçosa

1. El tribunal decideix mitjançant un aute de no admetre l'oposició a l'execució forçosa, dins els tretze dies hàbils següents al dia en què s'hagi plantejat, en cas que el motiu d'oposició no s'hagi acreditat degudament, o quan consideri que aquesta oposició manca de fonament de forma absoluta.

2. Contra l'aute que no admet l'oposició a l'execució forçosa es pot interposar un recurs d'apel·lació, sense efectes suspensius.

Article 392. Tramitació i decisió de l'oposició a l'execució forçosa

1. Un cop ha admès l'oposició a l'execució forçosa, el tribunal trasllada aquesta oposició a l'executant perquè faci les al·legacions oportunes en el termini de tretze dies hàbils.

2. En el mateix acte en què admet l'oposició a l'execució forçosa, el tribunal també resol eventualment mitjançant un aute sobre la suspensió del procés mentre es tramita i resol l'oposició, d'acord amb les circumstàncies que concorrin. En cas que el tribunal decideixi la suspensió del procés, ho ha de comunicar al saig competent.

3. Un cop l'executant ha fet les al·legacions oportunes o ha transcorregut el termini sense que ho hagi fet, el tribunal pot decidir de citar les parts a una vista, si ho considera necessari per resoldre degudament l'oposició a l'execució forçosa. Aquesta vista se celebra d'acord amb les normes que estableix l'article 257 per al judici oral en el procediment abreujat, en el que siguin aplicables, dins els tretze dies hàbils següents.

4. El tribunal decideix mitjançant un aute sobre l'oposició a l'execució forçosa plantejada dins els tretze dies hàbils següents al dia en què l'executant hagi fet les al·legacions oportunes o, si s'ha citat les parts a una vista, dins els tretze dies hàbils següents al dia en què s'hagi celebrat aquesta vista.

5. En cas que el tribunal desestimi íntegrament l'oposició, deixa sense efecte la suspensió del procés, si escau, i decideix la continuació de l'execució forçosa. En cas que estimi parcialment l'oposició, ha de determinar la forma i per quina quantitat l'execució forçosa ha de continuar. L'aute es comunica en tots els casos al saig competent.

6. En cas que el tribunal estimi l'oposició, declara que no escau l'execució forçosa i deixa sense efecte o mana al saig que deixi sense efecte els embargaments travats i les mesures de garantia que s'hagin adoptat, tot reintegrant a l'executat la situació anterior al despatx de l'execució.

7. Contra l'aute que resol l'oposició a l'execució forçosa es pot interposar un recurs d'apel·lació, sense efectes suspensius. No obstant això, en cas que l'aute estimi l'oposició, l'executant pot sol·licitar al tribunal que es mantinguin els embargaments travats i les mesures de garantia que s'hagin adoptat si presta una caució suficient per assegurar els danys i perjudicis que es puguin ocasionar a l'executat, d'acord amb els apartats 3 i 4 de l'article 362.

Article 393. Impugnació dels actes d'execució

1. Les parts del procés en període d'execució forçosa només poden impugnar els actes d'execució mitjançant els mitjans processals i els recursos previstos en aquesta Llei, la Llei del saig i la Llei de l'embargament.

2. Sense perjudici del que estableix l'apartat anterior, les parts del procés en període d'execució forçosa poden impugnar els acords que dicta el saig, d'acord amb el que estableix l'article 376. Contra l'aute que resol aquesta impugnació es pot interposar un recurs d'apel·lació, sense efectes suspensius.

3. En els casos que preveu l'apartat anterior, la part que impugni l'acord del saig pot demanar la suspensió dels actes d'execució concrets impugnats. El tribunal pot suspendre aquests actes si es presta una caució suficient a criteri seu per respondre dels danys i perjudicis que es puguin ocasionar a l'altra part.

4. La impugnació de les actuacions o les diligències que hagi portat a terme el saig durant la tramitació del procés en període d'execució forçosa es tramita i es resol davant el mateix saig, d'acord amb les normes que estableix l'article 328, en el que siguin aplicables. L'acord que resol aquesta impugnació es pot impugnar al seu torn davant el tribunal que ha dictat la resolució judicial que s'està executant, dins el termini de tretze dies hàbils des del dia en què es notifica l'acord esmentat.

Capítol cinquè. Suspensió i acabament de l'execució forçosa

Article 394. Suspensió de l'execució forçosa

1. L'execució forçosa només es pot suspendre en els casos en què aquesta Llei o les altres lleis aplicables ho estableixin expressament, o quan totes les parts personades en el procés ho convinguin.

2. El tribunal o el saig poden adoptar o mantenir els embargaments i les mesures de garantia oportuns encara que hagin decidit la suspensió del procés en període d'execució forçosa.

Article 395. Suspensió i acabament de l'execució forçosa en casos de revisió, rescissió i nul·litat d'actuacions

1. El tribunal o el saig pot decidir, a instància de part, la suspensió del procés en període d'execució forçosa en cas que s'admeti la demanda de revisió o la sol·licitud de rescissió o de nul·litat d'actuacions en relació amb la sentència ferma que és objecte d'aquest procés, si considera que l'execució de la sentència esmentada pot resultar-ne afectada. En aquest cas, el secretari judicial o el saig dicta una interlocutòria o un acord, respectivament, en què suspèn el procés esmentat.

2. Si el tribunal o el saig té coneixement que s'ha desestimat la demanda de revisió o la sol·licitud de rescissió o de nul·litat d'actuacions, el secretari judicial o el saig dicta una interlocutòria o un acord, respectivament, en què deixa sense efecte la suspensió del procés en període d'execució forçosa i en continua la tramitació.

3. En cas que es dicti una sentència o un aute que estima la revisió, la rescissió o la nul·litat d'actuacions, el tribunal o el saig decideix mitjançant un aute o un acord, respectivament, l'acabament de l'execució forçosa.

Article 396. Suspensió de l'execució forçosa en casos de recursos i impugnacions

1. La interposició de recursos contra les resolucions i els acords que es dictin en període d'execució forçosa, o la impugnació dels actes que s'hi porten a terme, no comporta la suspensió del procés corresponent.

2. No obstant el que estableix l'apartat anterior, l'executat pot sol·licitar al tribunal o al saig la suspensió de l'acte impugnat si en cas contrari se'n pot derivar un perjudici greu o de difícil reparació, sempre que presti una caució suficient a criteri del tribunal per respondre dels danys i perjudicis que es puguin ocasionar a l'executant.

Article 397. Suspensió de l'execució forçosa en cas de concurrència amb una execució concursal

1. En cas de concurrència d'un procés en període d'execució forçosa singular amb un procés concursal o universal d'execució, si així ho estableix la normativa concursal aplicable, el tribunal o el saig, d'ofici o a instància de part, decideix la suspensió del procés singular esmentat. En aquest cas, el secretari judicial o el saig dicta una interlocutòria o un acord, respectivament, en què suspèn el procés esmentat i ho comunica al tribunal que coneix el procés concursal o universal.

2. El tribunal o el saig només pot suspendre el procés en període d'execució forçosa singular a partir del

moment en què s'hagi dictat una resolució que declari el concurs de creditors o la cessació de pagaments o fallida, llevat que la normativa concursal aplicable disposi altrament.

Article 398. Suspensió de l'execució forçosa en cas de prejudicialitat penal

1. El tribunal o el saig, d'ofici o a instància de part, decideix la suspensió del procés en període d'execució forçosa en cas que s'acrediti que hi ha un procés penal que tingui relació amb la falsedat o la nul·litat del títol executiu, o amb la invalidesa o la il·licitud del despatx de l'execució. En aquest cas, el secretari judicial o el saig dicta una interlocutòria o un acord, respectivament, en què suspèn el procés esmentat.

2. No obstant el que disposa l'apartat anterior, es mantenen les mesures de garantia de l'execució si l'executant presta una caució suficient per respondre dels danys i perjudicis que es puguin ocasionar a l'executat, d'acord amb els apartats 3 i 4 de l'article 362.

3. Un cop el procés penal ha finalitzat mitjançant una resolució que declari la inexistència o l'absència de criminalitat dels fets que són objecte del procés esmentat, l'executant pot demanar al tribunal o al saig que deixi sense efecte la suspensió del procés en període d'execució forçosa i decideixi la continuació d'aquest procés.

Article 399. Acabament i sobreseïment de l'execució forçosa

1. El procés en període d'execució forçosa s'acaba amb l'extinció o la cancel·lació total del deute pel qual es va despatxar l'execució. En aquest cas, el tribunal o el saig decideix mitjançant un aute o un acord, respectivament, l'arxivament del procés.

2. El procés en període d'execució forçosa se sobreseu provisionalment en cas que el tribunal o el saig, d'ofici o a instància de part, decideixi mitjançant un aute o un acord, respectivament, que el deute pel qual es va despatxar l'execució sigui totalment o parcialment incobrable. En aquest cas, el procés d'execució pot continuar a instància de l'executant si té notícia posterior de la solvència de l'executat.

3. Contra l'aute d'arxivament o de sobreseïment del procés en període d'execució forçosa es pot interposar un recurs d'apel·lació, sense efectes suspensius.

Títol II. Execució forçosa dinerària

Capítol primer. Determinació de la quantitat líquida

Article 400. Objecte de l'execució forçosa dinerària

1. L'execució forçosa dinerària té per objecte complir l'obligació de lliurar una quantitat líquida de diners determinada en el títol executiu amb lletres o xifres.
2. En cas que el títol executiu contingui expressions de quantitat discordants, preval la quantitat determinada amb lletres.

Article 401. Quantitats objecte de l'execució forçosa dinerària

1. L'execució forçosa es despatxa per la quantitat que es reclami en concepte de principal en la demanda o la sol·licitud d'execució, que ha de ser conforme a l'obligació continguda al títol executiu. La quantitat principal s'incrementa amb els interessos vençuts.
2. L'executant també pot demanar una quantitat per fer front a les costes de l'execució. La quantitat en concepte de les costes de l'execució es fixa provisionalment en l'aute o l'acord d'execució, a manca de la liquidació definitiva que es faci un cop s'ha acabat el procés en període d'execució forçosa.

Article 402. Deute en moneda estrangera

1. Les obligacions en una moneda que no sigui la moneda de curs legal a Andorra s'executen en els seus propis termes en la mesura que sigui possible. Les costes de l'execució se satisfan en la moneda de curs legal a Andorra.
2. La quantitat en moneda estrangera que és objecte de l'execució forçosa es computa segons el canvi oficial corresponent al dia en què es dicta l'aute o l'acord d'execució. En cas que es tracti d'una moneda estrangera sense cotització oficial, el còmput es fa aplicant el canvi que el tribunal consideri adequat d'acord amb les al·legacions que faci i els documents que aporti l'executant en la demanda o la sol·licitud d'execució.

Article 403. Ampliació de l'execució forçosa dinerària

1. La quantitat que és objecte de l'execució forçosa es pot ampliar d'acord amb el venciment futur dels terminis de la mateixa obligació continguda en el títol executiu i en virtut de la qual l'execució és procedent.
2. L'executant ha de sol·licitar l'ampliació de l'execució forçosa en la demanda o la sol·licitud d'execució, tot aportant un resum dels terminis i les quantitats que han de vèncer.

3. En cas que el tribunal o el saig admeti l'ampliació de l'execució forçosa, ha d'advertir l'executat de l'obligació de pagament que en resulta, i, si a les dates de venciment no ha satisfet les quantitats corresponents, l'execució forçosa s'amplia de forma automàtica.

4. Si el saig ha admès l'ampliació de l'execució forçosa, ha de presentar al tribunal que ha dictat la resolució judicial executòria una liquidació final del deute executat que inclogui els venciments i els terminis en què han tingut lloc, i els interessos meritats durant l'execució.

Capítol segon. Actes de l'execució forçosa dinerària

Article 404. Embargament, garantia i alienació dels béns i drets

1. Correspon al tribunal o al saig, d'acord amb els articles 374 i 375 d'aquesta Llei i d'acord amb la Llei del saig, portar a terme les diligències escaients per a l'embargament, la garantia i, si escau, l'alienació dels béns i drets de l'executat i, en general, tots els actes d'execució necessaris per acomplir l'obligació dinerària continguda en el títol executiu.
2. El tribunal o el saig porten a terme els actes d'execució assenyalats a l'apartat anterior d'acord amb la Llei del saig i la Llei de l'embargament.

Article 405. Entrega de béns mobles o immobles

L'entrega de béns mobles o immobles a l'adjudicatari d'aquests béns, com a conseqüència de l'alienació en el marc d'una execució forçosa dinerària, es regeix per les normes del capítol segon del títol III d'aquest llibre.

Títol III. Execució forçosa no dinerària

Capítol primer. Disposicions generals

Article 406. Objecte de l'execució forçosa no dinerària

L'execució forçosa no dinerària té per objecte obtenir, d'acord amb el títol executiu, el compliment d'obligacions de fer, de no fer o d'entregar una cosa diferent d'una quantitat de diners.

Article 407. Requeriment i mesures de garantia de l'execució forçosa no dinerària

1. El tribunal fixa en l'aute d'execució la forma i el termini de compliment de l'obligació no dinerària, que s'estableix segons la naturalesa del fer i les altres circumstàncies que concorrin. En cas d'una obligació d'entrega d'un bé immoble, el tribunal fixa el termini màxim per desallotjar aquest bé immoble.

2. El tribunal requereix a l'executat, en virtut de l'aute d'execució, que compleixi, dins el termini que s'hi preveu, l'obligació continguda en el títol executiu. En el cas d'una obligació d'entrega d'un bé immoble, s'adverteix específicament a l'aute d'execució del termini per fer-ho.

3. El tribunal, a instància de l'executant, pot decidir les mesures de garantia oportunes per assegurar l'efectivitat de l'execució forçosa.

4. El tribunal pot decidir mitjançant un aute, a instància de l'executant, embargar els béns i drets de l'executat en la quantitat suficient per assegurar el pagament de la quantitat pecuniària equivalent i les costes de l'execució. Contra aquest aute no es pot interposar cap recurs.

Capítol segon. Execució d'entrega de béns mobles o immobles

Article 408. Entrega de coses mobles determinades, documents o animals

1. El tribunal ha de posar l'executant en possessió de les coses mobles certes i determinades, dels documents o dels animals, d'acord amb el que estableixi l'aute d'execució, una vegada transcorregut el termini fixat en el requeriment que s'hi conté, si l'executat no ho ha fet voluntàriament.

2. Als efectes assenyalats a l'apartat anterior, el tribunal pot:

a) Fer les recerques que consideri oportunes per esbrinar el lloc on es troba la cosa moble determinada, el document o l'animal.

b) Autoritzar l'entrada en llocs tancats, amb l'auxili del Cos de Policia en cas que sigui necessari.

3. En cas que sigui impossible entregar les coses mobles certes i determinades, els documents o els animals, el tribunal fixa mitjançant un aute, a instància de l'executant, la quantitat pecuniària equivalent al valor d'aquestes coses, documents o animals. Amb aquesta finalitat, el tribunal en valora prèviament el cost, ja sigui directament o mitjançant un perit taxador segons la complexitat i el valor de les coses, els documents o els animals.

4. La valoració obtinguda a què fa referència l'apartat anterior s'ha de notificar a l'executant i l'executat, els quals, en cas de discrepància, poden presentar les al·legacions oportunes, tot incloent-hi una valoració contradictòria feta per un perit, en el termini dels tretze dies hàbils següents al dia en què se'ls traslladi la valoració. Si la diferència entre les valoracions no excedeix el vint per cent del valor més baix, s'estima com a cost de les coses mobles certes i determinades, els documents o els animals la mitjana aritmètica que en resulti. En cas que la

diferència sigui superior, el tribunal resol la discrepància mitjançant un aute dins els tretze dies hàbils següents, d'acord amb la documentació aportada, en què fixa definitivament la quantitat pecuniària equivalent al valor de les coses, els documents o els animals. Aquesta valoració ha d'estar compresa entre els límits de les valoracions assenyalades anteriorment i és la definitivament aplicable. Contra aquest aute no es pot interposar cap recurs.

5. Un cop el tribunal fixa la quantitat pecuniària equivalent, l'execució forçosa en relació amb aquesta quantitat correspon al tribunal o al saig, d'acord amb els articles 374 i 375 d'aquesta Llei i d'acord amb la Llei del saig.

Article 409. Entrega de coses genèriques o indeterminades

1. El tribunal ha de posar l'executant en possessió de les coses genèriques o indeterminades, d'acord amb el que estableixi l'aute d'execució, una vegada transcorregut el termini fixat en el requeriment que s'hi conté, si l'executat no ho ha fet voluntàriament.

2. En cas que sigui impossible entregar les coses genèriques o indeterminades, l'executant pot sol·licitar al tribunal que el faculti per adquirir aquestes coses a les costes de l'executat, al preu de mercat. El tribunal decideix mitjançant un aute quin és el cost d'adquirir les coses genèriques o indeterminades.

3. Un cop el tribunal fixa el cost d'adquirir les coses genèriques o indeterminades, l'execució forçosa en relació amb aquesta quantitat correspon al tribunal o al saig, d'acord amb els articles 374 i 375 d'aquesta Llei i d'acord amb la Llei del saig.

Article 410. Entrega de béns immobles en concepte d'execució específica

1. El tribunal procedeix a l'entrada i l'entrega dels béns immobles i al llançament dels ocupants, d'acord amb el que estableixi l'aute d'execució.

2. Malgrat que el tribunal cancel·li el llançament dels ocupants del bé immoble si amb anterioritat a la data fixada per portar-lo a terme es fa el lliurament de la possessió d'aquest bé, l'executant pot sol·licitar que es mantinguin les actuacions fixades a l'efecte que s'aixequi una acta de l'estat en què es troba el bé immoble.

3. El tribunal pot ser auxiliat pel Cos de Policia quan procedeixi a entrar i entregar un bé immoble i a llançar-ne els ocupants. Si dins el bé immoble hi ha coses que no són objecte del títol executiu, el tribunal requereix eventualment a l'executat que les retiri dins el termini que assenyali, i, si no ho fa, decideix en cada cas el que consideri oportú.

4. El secretari judicial o el saig, a instància de l'executant, fa constar en l'acte d'entrega d'un bé immoble l'existència de danys i desperfectes ocasionats pels ocupants d'aquest bé. En aquest cas, l'executant pot reclamar els danys i perjudicis ocasionats en el marc del procés a part que correspongui.

5. Les al·legacions de l'executat o de terceres persones respecte de la titularitat dels béns no separables del bé immoble s'han de fer al tribunal que coneix el procés en període d'execució forçosa de què es tracti. El tribunal resol mitjançant un aute d'acord amb les normes del capítol quart del títol I d'aquest llibre.

Article 411. Existència d'ocupants als béns immobles que s'han d'entregar

1. En cas que el bé immoble que s'ha d'entregar sigui l'habitatge habitual de l'executat o de les persones que en depenen, el tribunal pot concedir un termini d'un mes com a màxim per desallotjar-lo, més enllà del termini fixat en l'aute d'execució. Aquest termini pot quedar condicionat al pagament a favor de l'executant de la quantitat que s'hagi fixat en concepte de compensació per l'ocupació indeguda del bé immoble, i de les altres quantitats que fixi el tribunal. Transcorregut el termini assenyalat, es procedeix immediatament al llançament.

2. En cas que el bé immoble que s'ha d'entregar estigui ocupat per terceres persones diferents i alienes a l'executat, el tribunal les emplaça perquè en el termini de tretze dies hàbils presentin el títol que justifiqui la seva situació. El tribunal trasllada aquest títol a l'executant perquè faci les al·legacions que consideri oportunes en el termini de tretze dies hàbils i, un cop transcorregut aquest termini:

a) Si el tribunal considera que els ocupants ho són de mala fe o sense el títol suficient, en decideix el llançament immediat.

b) En cas contrari, el secretari judicial cita l'executant i els ocupants a una vista que es desenvolupa d'acord amb les normes que estableix l'article 257 per al judici oral en el procediment abreujat, en el que siguin aplicables, dins els tretze dies hàbils següents. Posteriorment i dins el mateix termini, el tribunal resol mitjançant un aute si el títol dels ocupants els legitima a romandre al bé immoble. Contra aquest aute es pot interposar un recurs d'apel·lació.

Capítol tercer. Execució d'obligacions de fer i no fer

Article 412. Obligacions de fer no personalíssimes

1. Un cop transcorregut el termini fixat per complir una obligació de fer no personalíssima sense que

l'executat ho hagi fet voluntàriament, el tribunal procedeix a l'execució forçosa d'acord amb les normes següents:

a) Si l'aute d'execució conté una disposició expressa per al cas en què l'executat incompleixi l'obligació de fer, cal atènyer-se al que preveu aquesta disposició.

b) Si l'aute d'execució no conté cap disposició expressa per al cas en què l'executat incompleixi l'obligació de fer, el tribunal pot encarregar, a instància de l'executant, la prestació a una tercera persona a les costes de l'executat, o fixar una quantitat en concepte del rescabament dels danys i perjudicis que es quantifica d'acord amb les normes del capítol quart d'aquest títol.

2. En cas que el tribunal encarregui la prestació de fer a un tercera persona, en valora prèviament el cost, ja sigui directament o mitjançant un perit taxador segons la complexitat del fer.

3. La valoració obtinguda a què fa referència l'apartat anterior s'ha de notificar a l'executant i l'executat, els quals, en cas de discrepància, poden presentar les al·legacions oportunes, tot incloent-hi una valoració contradictòria feta per un perit, en el termini dels tretze dies hàbils següents al dia en què se'ls traslladi la valoració. Si la diferència entre les valoracions no excedeix el vint per cent del valor més baix, s'estima com a cost del fer la mitjana aritmètica que en resulti. En cas que la diferència sigui superior, el tribunal resol la discrepància mitjançant un aute dins els tretze dies hàbils següents, d'acord amb la documentació aportada, en què fixa definitivament el cost de la prestació de fer. Aquesta valoració ha d'estar compresa entre els límits de les valoracions assenyalades anteriorment i és la definitivament aplicable. Contra aquest aute no es pot interposar cap recurs.

4. Des del moment en què es produeix l'incompliment de l'obligació de fer, l'executant pot sol·licitar al tribunal les mesures d'assegurament oportunes per garantir el pagament del cost de la prestació de fer o, si escau, dels danys i perjudicis que se li puguin ocasionar.

5. Un cop el tribunal valora el cost de la prestació de fer o quantifica els danys i perjudicis ocasionats, l'execució forçosa en relació amb aquestes quantitats correspon al tribunal o al saig, d'acord amb els articles 374 i 375 d'aquesta Llei i d'acord amb la Llei del saig.

Article 413. Obligacions de fer personalíssimes

1. Un cop transcorregut el termini fixat per complir una obligació de fer personalíssima sense que l'executat ho hagi fet voluntàriament, el tribunal procedeix a l'execució forçosa d'acord amb les normes següents:

a) Si l'aute d'execució conté una disposició expressa per al cas en què l'executat incompleixi l'obligació de fer, cal atènyer-se al que preveu aquesta disposició.

b) Si l'aute d'execució no conté cap disposició expressa per al cas en què l'executat incompleixi l'obligació de fer, el tribunal determina, a instància de l'executant, la quantitat pecuniària equivalent de la prestació de fer, i eventualment una quantitat en concepte del rescabament dels danys i perjudicis. Aquestes quantitats es fixen d'acord amb les normes que estableixen els apartats 2 i 3 de l'article anterior.

2. Des del moment en què es produeix l'incompliment de l'obligació de fer, l'executant pot sol·licitar al tribunal les mesures d'assegurament oportunes per garantir el pagament del cost de la prestació de fer o, si escau, dels danys i perjudicis que se li puguin ocasionar.

3. Un cop el tribunal fixa la quantitat pecuniària equivalent de la prestació de fer, i també eventualment la quantitat en concepte del rescabament dels danys i perjudicis, l'execució forçosa en relació amb aquestes quantitats correspon al tribunal o al saig, d'acord amb els articles 374 i 375 d'aquesta Llei i d'acord amb la Llei del saig.

Article 414. Obligacions de no fer

1. L'obligació de no fer obliga l'executat a abstenir-se de fer el que estableix el títol executiu durant el temps i d'acord amb el que s'hagi previst en l'aute d'execució.

2. En cas d'incompliment de l'obligació de no fer, el tribunal, a instància de l'executant, requereix a l'executat que desfàci el que ha fet en contra de l'obligació que estableix el títol executiu, en el termini que estableixi, i s'abstingui de reiterar-ho. També l'adverteix que en cas contrari li imposarà una multa coercitiva. La multa coercitiva oscil·la entre l'import de 50 euros diaris i de 500 euros diaris, segons determini i durant el temps que estableixi el tribunal, d'acord amb les circumstàncies que concorrin.

3. Si l'executat no desfà el que ha fet en contra de l'obligació que estableix el títol executiu, el tribunal pot decidir, a instància de l'executant, encarregar la prestació de desfer el que s'ha fet a una tercera persona a les costes de l'executat, o fixar una quantitat en concepte del rescabament dels danys i perjudicis que es quantifica d'acord amb les normes del capítol quart d'aquest títol.

4. En cas que el tribunal encarregui la prestació de desfer el que s'ha fet a una tercera persona, en valora prèviament el cost d'acord amb les normes que estableixen els apartats 2 i 3 de l'article 412.

5. Des del moment en què es produeix l'incompliment de l'obligació de no fer, l'executant

pot sol·licitar al tribunal les mesures d'assegurament oportunes per garantir el pagament del cost de la prestació de desfer el que s'ha fet o, si escau, dels danys i perjudicis que se li puguin ocasionar.

6. Un cop el tribunal valora el cost de la prestació de desfer el que s'ha fet o quantifica els danys i perjudicis ocasionats, l'execució forçosa en relació amb aquestes quantitats correspon al tribunal o al saig, d'acord amb els articles 374 i 375 d'aquesta Llei i d'acord amb la Llei del saig.

Article 415. Obligacions d'emetre una declaració de voluntat

1. L'obligació d'emetre una declaració de voluntat s'executa, en cas d'incompliment de l'executat, mitjançant la decisió del tribunal segons la qual es té per emesa la declaració de voluntat esmentada, d'acord amb els elements essencials del negoci que han d'estar determinats en el títol executiu.

2. L'executant pot demanar que el secretari judicial lliuri testimoni de l'aute d'execució, que té eficàcia civil plena sense perjudici de l'observança i el compliment de les normes civils i mercantils sobre la forma i la documentació dels actes i els negocis jurídics.

Capítol quart. Procediment de liquidació

Article 416. Àmbit del procediment de liquidació i normes aplicables

1. El procediment de liquidació té com a finalitat determinar una quantitat líquida en els casos següents:

a) Quan la condemna consisteixi en el pagament d'una quantitat il·líquida.

b) Quan s'hagi de fixar la quantitat endeutada en concepte dels danys i perjudicis, els fruits, les rendes, les utilitats, les millores o els productes de qualsevol mena, o les despeses.

c) Quan s'hagi de determinar el ròssec resultant de la rendició de comptes d'una administració.

2. Les normes sobre el procediment abreujat s'apliquen de forma subsidiària al procediment de liquidació.

Article 417. Petició de liquidació i trasllat

1. L'executant ha de presentar la petició de determinació d'una quantitat líquida davant el tribunal competent d'acord amb l'apartat 1 de l'article 374, mitjançant un escrit motivat en què fixa la quantitat que considera endeutada per l'executat o qualsevol altra persona.

2. A la petició de liquidació, l'executant ha d'adjuntar-hi o precisar:

- a) Quan es tracti de danys i perjudicis, una relació detallada d'aquests danys i perjudicis.
- b) Quan es tracti del ròssec resultant de la rendició de comptes d'una administració, una relació detallada d'aquest ròssec d'acord amb cadascun dels conceptes o les partides que siguin procedents.
- c) Quan es tracti de la liquidació d'una quantitat il·líquida o de la determinació de fruits, rendes, utilitats, millores, productes de qualsevol mena o despeses, els criteris que s'han d'emprar per fixar la quantitat endeutada, d'acord amb les bases que estableixi, si escau, el títol executiu.
3. A la petició de liquidació, l'executant també pot adjuntar-hi els documents o els dictàmens que consideri oportuns, i ha de proposar les proves que consideri útils, pertinents i necessàries per acreditar les seves pretensions.
4. El tribunal trasllada la petició de liquidació a l'executat o a la persona que hagi de pagar la quantitat que es pretén liquidar, perquè faci les al·legacions oportunes dins el termini dels tretze dies hàbils següents.

Article 418. No oposició del deutor

1. En cas que l'executat o la persona que hagi de pagar la quantitat que es pretén liquidar no s'oposi a la quantitat fixada per l'executant en la petició de liquidació, el tribunal aprova aquesta quantitat mitjançant un aute i dins els tretze dies hàbils següents.
2. En cas que l'executat o la persona que hagi de pagar la quantitat que es pretén liquidar no faci al·legacions dins el termini concedit, o aquestes al·legacions neguin de forma genèrica l'existència de l'obligació de pagament, sense concretar els motius o sense fer constar els fonaments de la discrepància, el tribunal també aprova la quantitat fixada per l'executant en la petició de liquidació mitjançant un aute i dins els tretze dies hàbils següents.
3. Un cop el tribunal aprova la quantitat fixada per l'executant en la petició de liquidació, l'execució forçosa en relació amb aquesta quantitat correspon al tribunal o al saig, d'acord amb els articles 374 i 375 d'aquesta Llei i d'acord amb la Llei del saig.

Article 419. Oposició del deutor i vista

1. En cas que l'executat o la persona que hagi de pagar la quantitat que es pretén liquidar s'oposi motivadament, i dins el termini concedit, a la quantitat fixada per l'executant en la petició de liquidació, o als conceptes o les partides que s'hi inclouen, pot aportar els documents o els dictàmens que consideri oportuns, i ha de proposar les proves que consideri útils, pertinents i necessàries per acreditar les seves pretensions.

2. Un cop s'ha plantejat l'oposició i dins els tretze dies hàbils següents, el tribunal dicta un aute en què admet o no admet les proves proposades i assenyala la data en què se celebra la vista. La vista es desenvolupa d'acord amb les normes que estableix l'article 257 per al judici oral en el procediment abreujat, en el que siguin aplicables, dins els tretze dies hàbils següents.
3. Durant la vista les parts poden fer les al·legacions i poden sol·licitar la pràctica de les proves oportunes. El tribunal admet i practica les proves proposades d'acord amb els criteris de legalitat, utilitat, pertinència, necessitat i proporcionalitat.

Article 420. Aute i recurs

1. El tribunal decideix mitjançant un aute sobre la determinació de la quantitat líquida que cal satisfer a l'executant, dins els tretze dies hàbils següents al dia en què s'hagi celebrat la vista. En el cas de la rendició de comptes d'una administració, el tribunal té en compte les gestions dutes a terme, la seva complexitat i els resultats obtinguts.
2. Contra l'aute que resol el procediment de liquidació es pot interposar un recurs d'apel·lació, sense efectes suspensius.

Títol IV. Reconeixement i execució de resolucions judicials o administratives estrangeres

Capítol primer. Reconeixement i execució de resolucions judicials estrangeres que adopten mesures cautelars o provisionals

Article 421. Tramitació del reconeixement i l'execució de resolucions judicials estrangeres que adopten mesures cautelars o provisionals

1. Les resolucions judicials que dictin els tribunals estrangers i en què s'hagi adoptat una mesura cautelar o provisional que afecti persones, béns o drets situats a Andorra es poden reconèixer i executar a Andorra si així ho estableixen els convenis internacionals que formin part de l'ordenament jurídic andorrà o, en cas contrari, només si la part que sol·licita el reconeixement i l'execució acredita l'existència de reciprocitat.
2. A la sol·licitud de reconeixement i execució d'una resolució judicial dictada per un tribunal estranger en què s'hagi adoptat una mesura cautelar o provisional s'ha d'adjuntar l'original o una còpia autèntica de la resolució judicial esmentada, degudament postil·lada o, si no és possible, degudament legalitzada. A més, el sol·licitant ha de prestar una caució suficient i justificada per respondre dels danys i perjudicis que es puguin

ocasionar com a conseqüència de l'adopció de les mesures cautelars o provisionals, d'acord amb el que estableixen els apartats 4 i 5 de l'article 83. També pot proposar les proves necessàries per fonamentar la seva sol·licitud i, en concret, pot adjuntar-hi els documents oportuns a aquest efecte.

3. Dins els cinc dies hàbils següents al dia en què es rep la sol·licitud, el president del Tribunal de Batlles designa mitjançant una providència el tribunal al qual correspon per torn el coneixement del procés.

4. Un cop designat el tribunal competent, el secretari judicial cita les parts personades en el procés a una vista, que es desenvolupa d'acord amb les normes que estableix l'article 257 per al judici oral en el procediment abreujat, en el que siguin aplicables, dins els tretze dies hàbils següents, sense que calgui seguir l'ordre dels processos pendents quan així ho exigeixi l'efectivitat de la mesura cautelar o provisional.

5. Durant la vista les parts poden fer les alegacions oportunes i poden sol·licitar que es practiquin les proves proposades en la sol·licitud o de forma sobrevinguda, en relació amb la concurrència dels pressupòsits exigits per reconèixer i executar la resolució judicial estrangera, i també pel que fa al tipus i la quantia de caució prestada, o a la mesura cautelar o provisional equivalent i substitutòria proposada. El tribunal admet i practica les proves proposades d'acord amb els criteris de legalitat, utilitat, pertinència, necessitat i proporcionalitat.

Article 422. Decisió sobre el reconeixement i l'execució de resolucions judicials estrangeres que adopten mesures cautelars o provisionals i recurs

1. El tribunal decideix mitjançant un aute sobre la sol·licitud de reconeixement i execució d'una resolució judicial dictada per un tribunal estranger en què s'hagi adoptat una mesura cautelar o provisional dins els tretze dies hàbils següents al dia en què s'hagi celebrat la vista.

2. Si el tribunal considera que estan acreditades, en vista de les alegacions formulades i de les proves practicades, la validesa i la suficiència de la resolució judicial estrangera, i que alhora s'ha prestat una caució suficient, si escau, admet la sol·licitud de reconeixement i execució. En aquest cas adopta les mesures cautelars o provisionals que s'estableixen en la resolució judicial estrangera i el règim a què han d'estar sotmeses, i determina la quantia, la forma i el moment en el qual el sol·licitant ha de prestar la caució. El tribunal també pot decidir que se substitueixin les mesures cautelars o provisionals adoptades per una mesura cautelar o provisional equivalent, o bé que es revoquin les mesures

adoptades com a conseqüència de la prestació d'una caució suficient pel sol·licitant.

3. Contra l'aute que estima o desestima el reconeixement i l'execució de la resolució judicial dictada per un tribunal estranger en què s'hagi adoptat una mesura cautelar o provisional es pot interposar un recurs d'apel·lació, que s'ha de tramitar amb caràcter preferent.